

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egyszeri 100 korona. Féléves 48 korona.
Hogyadékos 1 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér.
Egyes újság kiadásai 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 708. Kiadóhivatal 708.

Le a napirendről . . .

Írta: Dr. Kmety Károly.

Eleitől fogva azon véleményen voltunk, hogy a tisztí fizetésemelés kérdése kellő megfontolás és kellő előkészítés nélkül lett a napirendre kényszerítve és hogy annak a hadügyi kormány által kívánt módon való elintézését nyomatékos, érdemleges okok nem sürgetik.

Érthető ugyan, hogy a hadseregnek a hatvan éves császári jubileum alkalmából kedves és igen praktikus emlékjárandékot kívánnak nyújtani, de hát ez az indok a magyar törvényhozás előtt döntő súlytal alig eshetik latba az elene szülő súlyos aggodalmakkal szemben.

Mert bizonyos, hogy ilyen súlyos aggodalmak fenforognak és nem valami ellenszenv vagy pedig kicsinyes akadékoskodás, nem is tulhajtott takarékoskodás hangolta az ellen a magyar nemzeti közvéleményt.

Hangsúlyozzuk, hogy nem ellenszenv. Érzelmi momentumok nélkül „sine ira et studio“ kell ezt a kérdést mérlegelni s ily mérlegelés mellett a hadsereg intelligens tisztikarának is be kell látnia, hogy a teljes igazság azok részén van, kik az egész fizetésrendezés dolgát most a napirendről leveendőnek tartják, annak dacára, hogy a közös minisztérium, nevezetesen pedig a közös külügyminiszter, könnyedén angazszirozza magát az ígértben és így annak be nem váltása szinte elkerülhetetlenül maga után vonja a külügyminiszter távozását.

Magyarországnak éppenséggel nem volna oka fájlalni Aehrenthal ur távozását, ki legalább is tájékozatlanságot mutat a magyar államiság és a 67-es dualizmus követelményei felől, saját tárczája körében is, ki a téli delegációban tett emlékezetes nyilatkozatában — melyben makacsul fentartotta azon közjogellenes tételét, hogy az osztrák-magyar monarchia egységes nemzetközi jogalany — jól rászolgált a menesztésre.

Valóságos birodalmi kancellárhoz illő nyilatkozat volt ez; deklarálása az osztrák felfogásnak, deklarálása annak, hogy Európa és a világ államai között nemzetközileg teljesen egy államot, egy államszemélyiséget képez Magyarország és Ausztria. Csodálatos enyhesség, mondhatnám mulasztás volt akkor a delegáció részéről, hogy dacára annak, hogy Wekerle élesen kiemelte ellentétes álláspontját, Aehrenthal visszavonulásra nem kényszerítette.

Visszatérve a tisztí fizetés kérdésének érdemére, annak előrebocsátásával, hogy a tisztí fizetés szabályozás kérdésében nagyon czélszerű lenne rendszeres törvény alkotása, annál is inkább, mert a közös tisztek illetményeinek minden változtatása az 1890. évi V. törvénycikk

folytán a két honvédség tisztjeinek azonos illetményváltozását is maga után vonja, különösen kiemeljük, hogy ez a fizetésemelés akkor sem időszerű, hogyha teljesen eltekintenénk, eltekinthetnénk a kérdés politikai horderejétől.

Tévedésnek tartom, hogy magyar részről majdnem kizárólagosan ezt a politikai jelentőséget domborítják ki, mert kétségtelen ugyan, hogy az adott helyzet szerint a közös hadsereg terheinek emelése a koalíció, de főképp a függetlenségi párt részéről szinte teljesen ki van zárva, hogy amint mondani szokás, a függetlenségi párt ezt az új erőpróbát meg nem bírja, hogy erkölcsi reputációja valósággal a tönk szélére jut, sőt össze-roppan, ha minden ellenérték nélkül megszavazza a tisztí fizetésemelést, mégis ez az aggodalom kívül esik a kérdés valóságos érdemén, mely úgy formulázható: „igazságos és az arányos egyenlőség szempontjával támogatva van-e a hadügyi kormányzat követelése.“ Itt a punctum saliens; ez a tengelye a kérdésnek . . . ha azt minden mellétekintettől, még attól is — hogy közös tiszteink jórésze közjogilag tőlünk idegen — elvonatkozva bíráljuk meg.

Tisztán és egyedül e szempontból is kénytelenek vagyunk a tisztí fizetésemelés ellen szót emelni és annak napirendről való levételét ajánlani.

Ugyanis:

az arányos egyenlőség azt követeli, hogy az állam köztisztviselői, kik között egyik kategóriát a katonatisztek képezik, egyaránt honoráltassanak. Okvetlenül igaz, hogy a tisztek fizetése nincs arányban a megélhetési viszonyok követelményeivel, az élet drágaságával; vakság vagy rosszindulat sugallhatna olyan állítást, hogy a katonatiszt gondtalanul élhet mai fizetéséből; ámde teljesen azonos mértékkel mérve a köztisztviselők egyéb kategóriáit rá fogunk jönni a kétszerkettő alapján is, hogy ezek legtöbbje még kisebb javadalmazásból tengeti existenciáját.

Vegyünk csak egy jellemzetes példát a sok közül. Itt van a néptanítók nagy serege. A néptanító előképzettségi foka négy középiskolát és négy képezdei évfolyamot véve nem kisebb, mint a katonatisztek tulnyomó nagy részéé, t. i. a négy középiskola és a kadétiskolai négy évfolyam; és míg a néptanító kezdő javadalma lakbérrel együtt alig éri el az évi ezerhatszáz koronát, addig a hason előtanulmányu hadnagy évi javadalma, egytűvé számítva, illetve pénzértékre váltva az összes alkalmi mellékilletményeket, menteségeket és kedvezményeket 2600—2800 koronára rug. Vegye elő bárki a katonai illetményszabályzatot, vesse egybe a törvényi és egyéb alapokon nyugvó s tényleg élvezett ked-

vezményekkel, figyelmen kívül hagyva az igen nagyszámu tiszticélú alapítványok élvezményeit, rájő, hogy számításom tárgyilagoss.

A hason előképzettségu néptanító életfogytig is alig éri el a tisztí kezdő fok fizetését.

Főlsorolhatnánk a köztisztviselők egyéb csoportjait is, kik néha nagyobb pl. akadémia előképzettséggel mellett is gyengébb összajavalmazásban vannak, mint a katonák.

Az arányos egyenlőség postulatumával szemben szinte szállóigévé vált az az ellenvetés, melyet csodálatosképp a demokratikus jogegyenlőségi s az egyenlőséget arrogáló büszke polgári társadalom is bizonyos egykedvűséggel akceptál, hogy hát a katonatiszt az más; azt más mértékkel kell mérni, annak ilyen megamolyan különleges társadalmi kötelességei vannak, annak paradirozni illik, sőt kell és így tovább . . . Hát itt van a legnagyobb hazugság, melyet valahára rektifikálni kell, melyet nem szentesíthet a törvényhozás azzal, hogy a katonatiszt javadalmazását bőkezűbben állapítja meg. A katonatiszt társadalmi helyzete és existenciája a hivatás természeténél fogva sem szükségkép más, mint a polgári tisztviselőé. A funkciók értékelése alapján sem lehet a mai álladalmi életben a katonát előbbre helyezni emennél. Biró, közigazgatási hivatalnok, tanár, tanító nem kevésbé szükséges és becses működést fejtenek ki, mint a katonatiszt. A régi idők katonai kasztja, kasztszelleme a néphadsereg és általában védkötelesség korában nem istápolható. Az államfőhöz sem fűzi több hatványozottabb kötelék a katonát, mint a polgári államtisztviselőt. Ki kell küszöbölni a katonatiszt szolgálatából és életmódjából mindent, ami az ő szolgálata teljesítésének nem előfeltétele és nem nélkülözhetetlen következménye. Költekező életmódra nem telhetik a dolgozó nemzet filléreiből, ehhez a tervezettnél sokkalta kiadosabb fizetésemelés sem volna elég.

A katonatiszt régente főleg a vagyonos nemességből telt ki, amely saját vagyonából uraskodott, a gázsi mellékes volt; a mai katonatiszt, főleg a közösök-nél 70—80 százalékban alsó néprétegek gyermeke, ki nem szülei otthonából hozza költekező hajlamát, legfőlebb beleneveltetik abba a hadsereg hamis és már anachronismust képező felfogása által.

Az arányos egyenlőség egyedül érdemleges szempontjánál fogva is tehát arra az eredményre kell igazságos objektivitás mellett jutnunk, hogy a magyar állam az aránylag most is jobban dotált katonatisztek nem részesítheti újabb fizetésemelésben. Takarékoság legyen a jelszó a hadseregben is. Min-

den állami alkalmazott jól beláthatja, hogy az állampénztára nem nyújthat teljesen rangszerű ellátást és hogy a törvényhozás kötelessége sorrendet tartani a fizetések javításában. Ebben a sorrendben a katonatisztek még nem következnek, nem pedig mindaddig, míg a polgári tisztviselők minden kategóriája a mai katonatiszti javadalmozással felérő javadalmozásban nem részesítetik.

Ezért ismétljük, hogy legajánlatosabb lenne, hogy a kormány minden befolyását felhasználná arra, hogy a tisztí fizetésemelésnek kérdése a napirendről lekerüljön.

Ezt ajánljuk a Bécsbe utazó miniszterelnök ur figyelmébe is.

Budapest, április 23.

Kossuth Ferencz Budapesten. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, aki egy héttel Raguzában tartózkodott, ma déli fél 2 órakor a keleti pályaudvaron visszaérkezett Budapestre. A miniszter, akit a pályaudvaron Sztérényi József államtitkár, Pally és Jakab párttitkárok vártak, lakására hivatott, ahol a délután folyamán Sztérényi József államtitkár látogatását fogadta.

A függetlenségi párt értekezlete. Az orsz. függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnökével folyó hó 23-án, kedden délután hat órakor értekezletet tart, amelynek napirendjén van a képviselőház új ülészaka alkalmából jelölés a képviselőház tisztikarába és a bizottsági tagságokra.

Komárom az önálló bankért. A Komárom városi függetlenségi kör tegnap ülést tartott, amelyen résztvett Szász József, Komárom városának orsz. képviselője is. A képviselő indítványára egyhangú lelkesedéssel határozatot hoztak, amelyben a magyar nemzeti bank mielőbbi megvalósításának szükségességét hangoztatták. Az ülés lefolyásáról Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert, mint a függetlenségi párt elnökét táviratban értesítették.

A nagybereznai mandátum. Ma bucsuzott el a Versecz és Pancsova főispánjává kinevezett dr. Nehrebeczky György volt alkotmánypárti képviselő Nagybereznán kerületétől, mely alkalommal beszámoló beszédében vázolta a lefolyt két év politikai eseményeit és felsorolta azon eredményeket, melyeket kerülete közérdekeinek támogatásával elérnie sikerült. A beszámoló beszédet melegen fogadták és a kerület közönsége érzékenyen bucsuzott el volt képviselőjétől. A beszámoló befejeztével meleg

szavakban ajánlotta a választóknak képviselőjelöltül Rohonczy Lőrinczet, az alkotmánypártnak tagját. Rohonczy Lőrincz a neki felajánlott jelöltséget elfogadta és azonnal elmondotta programbeszédét.

A miniszterelnök Bécsben.

— A közös miniszterek válsága. —

Budapest, április 23.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután három órakor titkára, dr. Bárczy István kíséretében Bécsbe utazott. A miniszterelnökkel ment Sztérényi József kereskedelmi államtitkár is, akit a félhivatalos jelentés szerint, a kereskedelmi tárczát érdeklő hivatalos ügyek szolgáltatták Bécsbe. Sztérényi államtitkárnak ezt az utját különösen jelentőssé teszi az a körülmény, hogy körülbelül elutazása előtt hosszabb ideig tanácskozott Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszterrel, aki ma délben érkezett Raguzából Budapestre. Az államtitkár ugyanis a keleti pályaudvaron várta Kossuth Ferenczet, akit azután kocsián lakására kísért és jelentést tett neki a kereskedelmi minisztériumban időközben fölmerült fontosabb ügyekről. Ezen a referátumon kívül Sztérényi államtitkár átadta Wekerle Sándor miniszterelnöknek azt az üzenetét is, amely mai bécsi útjára vonatkozik és amelyre Kossuth Ferencztől választ kért. Sztérényi államtitkár tehát azért utazott Wekerlével, hogy utközben tájékoztassa a miniszterelnököt a függetlenségi párt elnökének fölfogásáról.

A miniszterelnök bécsi utjának tudvalevőleg az a célja, hogy folytassa Aehrenthal és Schönaich közös miniszterekkel azokat a tárgyalásokat, a melyeket husvét előtt a közös külügyminiszter kezdett Budapesten a magyar kormány tagjaival és amelyeknek tárgya a delegációk összehívása és a tisztí fizetések fölemelése. Ennek a kérdésnek megbeszélése közben a bécsi „N. Fr. Pr.” mai estilapjának élén azt a valóban „szenczácziós” hirt találja föl, hogy a magyar kormány a tisztí fizetések fölemeléséhez hozzájárul, ha egész általánosságban megkapja azt az ígéretet, hogy a katonai kérdések megoldása fölötti tárgyalásokat belátható időn belül, még a mostani országgyűlés folyamán, megkezdik. Hangsúlyozza ez a bécsi lap, hogy a magyar kormány a tisztí fizetések fölemelését

nem kívánja összefüggésbe hozni a katonai kérdésekkel, nem kíván érte nemzeti engedményeket, sőt még azt sem kívánja, hogy a katonai kérdéseket már most tűzzék napirendre, hanem megelégszik azzal az általános ígérettel, hogy majd tárgyalni fognak. Ez lett volna a magyar kormány álláspontja báró Aehrenthal budapesti tárgyalása alatt, de a bécsi lap szerint még az is kétséges, hogy ilyen általános ígéretet kapjon, mert a paktum alapján a katonai kérdések megoldása a jövő országgyűlésnek van fenntartva.

Erre a bécsi híresztelésre csak azt mondhatjuk, hogy hiábavaló kombináció. Teljes lehetlenség még csak el is képzelni, hogy az a kormány, amely a függetlenségi pártra támaszkodik, ilyen abszurd álláspontra helyezkedjék. A tisztí fizetések fölemelésével szemben a függetlenségi párt olyan határozottan foglalt állást, hogy az a kormány, amely más véleményen van, egyetlen pillanatig sem maradhatna az ország ügyeinek élén. Egyelőre ugylátszik, hogy a magyar kormány arra törekszik, hogy a döntést későbbi időre tolja ki. Ezért hangoztatják a félhivatalos lapnyilatkozatok, hogy egy terminus-kérdés miatt nem volna érdemes válságot csinálni. A függetlenségi párt azonban nem hajlandó a fizetésemelést egyoldalul sem májusban, sem szeptemberben megszavazni. A terminus eltolása tehát nem a nehézségek megoldását, hanem csupán azok elhalasztását jelentené. A magyar kormány halogató taktikájára némileg kedvező a német fejedelmek küszöbön álló látogatása, mely május 7-ére van kitűzve. Igaz, hogy Bécsben igen nagyon szeretnék ezt a kérdést még a látogatás előtt megoldani, de ha nem lehet, akkor óvakodnak attól, hogy a német fejedelmek elé egy belső válság vigasztalan látványát tárják. Ez esetben a döntés elhalasztódnék a látogatás utáni időkre, talán május közepére.

Ilyen körülmények között az a látszat, hogy még a jövő héten megtartandó közös miniszteri tanácskozások, amelyeknek tárgya a jövő esztendői közös költségvetés előirányzatának megállapítása lesz, sem fognak döntéssel végződni. A közös miniszteri tanácskozások már a jövő hét elején fognak kezdődni és azokon magyar részről Wekerle Sándor miniszterelnökön kívül Popovics Sándor pénzügyi államtit-

Eljegyzés.

Irtá: Lengyel Géza.

(Utánnovomás illus.)

A lakodalom szép volt, nagyon szép. Nem afféle gyors, pesti zsur az anyakönyvvezető előtt, hanem komoly, szélesen hömpölygő ünnepek. A nagyszálloda termére papiros-rózsákból girlandokat akasztottak és az ajtó előtt palma is volt. Az asztal mellett kétszázán ültek. Hetedik vármegyéből eljöttek a rokonok, régi, tiszteletben megköpött szalonkabátok jelentek meg, díszes tortákkal voltak teli a tálak és vacsora után táncz következett.

Tizenegy órakor indult a budapesti vonat, azzal az ifjú pár elutazott. Ez már némi lázadást jelentett az ősi erkölcsök ellen. A nászut azonban csak Bécsig tartott, ahol egyuttal bizonyos üzleti ügyeket is elintézhet a fiatal férfi.

A táncz természetesen zavartalanul tartott tovább. A mama feltörölte könyeit, Ella azonban keserves sirásba kezdett egy elhagyott oldalszobában.

Ella, Jámbor Ella, a legidősebb testvére a menyasszonynak. Most mulatta át a negyedik huga menyegzőjét. Most már egyedül maradt és amiért sirt, az rut, de nagyon egyszerű, nagyon érthető irigység volt.

A homályos szoba falán megvillant egy nagy tükör és Ella megnézte magát benne. Kihuzta magát, egyenesen, mereven ült a széken,

de hiába: a válla, a jobb válla letagadhatatlanul, vigasztalanul meredt föfelé és az arca, ez a finombőrű arc is, a nyomott homlokával, a mélyen, szinte gonoszul bentülő szemekkel elárulta a nyomorékot.

Ella elfordult a tükörtől. Sirt. Kiment, előszedte a kabátját és csendesen, lopva hazasurrant. A szekrényéből papirosokat, takarékkönyveket szedett elő. Megszámlálta: éppen tízezer forint. Mennyi kincs, mennyi vagyon. Margit csak hatezret kapott, Erzsébet csak négyet. Öt pénzzel, ajándékokkal vigasztalta az apja, az egész családja, míg a hugai férjhez mentek. Most itt a vagyona, itt a gyűlöletes, nyomorék teste és itt a harmincz esztendeie.

Visszatepte a papirokat. Haragosan, keményen mondotta:

— Azért mégis férjhez megyek!

Ella leveleket irt másnap, gyanus címekre. Furesza alakok nyitogatták nála az ajtót, különös látogatók váltották fel egymást. Ahány furfangos vénasszony volt a városkában, az mind abból élt egy esztendeig, hogy Jámbor Ella férjhez akart menni. Jöttek az ajánlatok, jöttek a jelöltek. Megvénhedt hivatalnokok, fiatal emberek, akiknek mindegy volt, hogy hamisan kártyáznak-e, vagy ügyesen házasodnak. Ella sorba szerelmes volt mindbe, főképp a fiatalokba. A jól felsütött bajusz, a csókokat ígérő száj, ellenállhatatlanul vonzotta és körülbelül minden hónapban megesküdtött egyszer, hogy vagy hozzá-

megy valakihez, vagy meghal. A jelölt egyre változott, az eskü azonban mindig egyforma volt. A gondos Jámbor-mama mindannyiszor szerencsésen elhárította a házasságot is, a halált is.

A rokonság kétségbeesett, Jámbor-papa káromkodott. A felesége ijedten csitította és várta, hogy az idő kigyógyítsa a szegény leányt.

Amikor az idő sehogysen akart megfelelni a beléhelyezett várakozásnak, Jámbor mama elhatározta, hogy rendet csinál. A házasság-szenzálokot kidobta, Ella leveleit összetépte, ő maga pedig körülnézett a világban.

Körülnézett és meglátta Pajzs Gábort. Pajzs Gábor az adóhivatalban ült és számolt. Számított volt. Kedves, szelíd, jó fiú, innen a negyvenen. Mulatni is szeretett, adóssága is volt, szóval: minden tekintetben férinek való. Semmi, de semmi egyéb baját nem lehetett felfedezni, mint hogy a dajkája ügyetlensége miatt összezsugorodott az egyik lába. Azelőtt mankóval járt, most már ügyesen lépegetett egy kis bottal. Két hónapja helyezték csak ide Dunántulról. A Jámbor-mama saszeme kellett ahhoz, hogy felfedezze.

Diadalmasan ujságolta Ellának:

— Minden rendben van. Férjhez megy.

Ella nem tudott aludni a nagy izgalomtól. Másnap megmutatták neki Pajzs arczképét. A papirlapról rendes, ügyes arcz nézett a világba. Ella azonnal összecsókolta és kijelentette:

— Vagy az övé lesz, vagy meghalok.

Jámbor mama gyorsan és simán akart el-

kár is résztvesz. Valószínű, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök még e hét végén visszakerkezik Budapestre és a jövő het elején ismét fölutazik.

Wekerle miniszterelnököt bécsi útja alkalmával minden valószínűség szerint audiencián fogadja a király. Tanácskozni fog a miniszterelnök a közös minisztereken kívül báró Beck osztrák miniszterelnökkel is.

A helyzet tehát most az, hogy a válság még mindig lappang. Ha a közös miniszterek ragaszkodnak eredeti álláspontjukhoz, bukniok kell, ha a magyar kormány enged az osztrák követeléseknek, velük bukik. Így a miniszterelnök mostani utjának tehát — akár ő maga inicziálta ezt az utazást, akár Bécsből inicziálták azt — aligha lehet más célja, mint a válságos helyzet kiegyenlítési módjait megbeszélése.

Politikai hangulatok.

I. Hazajött Kossuth Ferencz.

Pár napi vakációja után, melyet a Délvidéken töltött, ma hazaérkezett Kossuth Ferencz. Hozzánk tartozó, de tőlünk elkülönített, részben velünk szemben ellenséges lakosságú területeken járt Kossuth Ferencz. De utazása absolute nem volt hivatalos színezetű, még kevésbé politikai jellegű. Kossuth Ferencz erre a néhány napra egyszerűen üdülni ment, hogy egy kissé kipihenje azt a sok munkát, melylyel napról-napra el van halmozva és a feléje tolongó kérvényezők sokaságától szabadon feledje azt a sok gondot, ami egy miniszternek jut, de még inkább megsokasodva jut neki, a függetlenségi párt elnökének, a koalíció többségét alkotó parlamenti tábor vezetőjének. Utazása közben mindenütt mint idegen jelent meg, s a melléje osztott kormányzósági hivatalnok csak arra való volt, hogy megismertesse a helyeket, melyeket bejárnak. Mindamellett nem tartjuk rendkívülinek, hogy az inkognitóban történt megjelenés mellett is, egyesek politikai témának alkalmas anyagot találtak a Kossuth Ferencz boszniai utazásában. Elvégre is tudni kellett, hogy olyan nagy tapasztalatokkal, széleskörű világnézetekkel, tájékozottsággal és judiciummal rendelkező férfiu, mint Kossuth Ferencz, ha szórakozás kedvéért utazik is, sok benyomást gyűjt, amit megfelelő alkalommal, amikor a bejárt vidékek dol-

rendezni mindent. A fiúnak üzent előbb és megtudta, hogy nincs kifogása a tizezer forint ellen. Rögtön vacsorára hívták. Ez volt az első találkozás, de úgy tervezték, hogy ha nincs baj, mindjárt eljegyzésnek is számít.

Pajzs Gáboron fekete ruha volt és lilacsíkos nyakkendő. A szalónban a mama fogadta. Ella csak tíz perc múlva jött be, tornyos frizurával, lobogó, fodros, mindent eltakaró pongyolában. Elragadtatással nyújtott kezét, fel se tűnt neki, hogy a férfi nem áll fel tiszteletére. Azután beszélgettek. Negyedóránként Pajzs is szólt egyet, Ella is. Ella vörös volt. Amikor az anyja kihívta egy pillanatra, boldogan borult a nyakába.

A mama már könyezett, gondolatban már rendezte a lakodalmat. Az ebédlöben készen állott a nagy asztal. Jámor kedélyeskedve mutatott ajtót a társaságnak:

— Most ki innen. Gyerünk enni.

Pajzs Gábor a szalón sarkába nyúlt, előszedte rövid botját, rátámaszkodott és ráállott az egészséges lábára. Ella indulásra készen nézte ezt a jelenetet. Lába a padlóhoz szegeződött, kis karikaszemei forogtak és az arca egészen állatíva torzult. Ebben a pillanatban tudta csak meg, hogy Pajzs Gábor, az előbb még vőlegénye, akár csak ő, formátlanul, bénán járja a világot. Ránézett az anyjára és a rettenetes megcsalás, az égő szemrehányás, a teljes kiábrándulás és az undor hangján sikoltotta:

— Hiszen ez nyomorék!

gai szóba kerülnek, hasznosítani fog. És talán most, amikor a boszniai viszonyok miatt a képviselőház első ülésére interpeiláció van bejegyezve, tán gyorsabban kerül a sor a tapasztalatok felhasználására, mint azt máskülönben várhatnók. Hanem mindenféle más kommentárral szemben szükséges konstatálni, hogy az utazásnak semmiféle aktuális célja nem volt, s akik ilyesmi körül tapogatóztak, azok nagyon tévedtek.

Ellenben szívesen kell jelentést közölnünk Kossuth Ferencz hazaérkezéséről. Hogy a politikai élet legutóbbi fáradalmait kipihenve, felfrissítten érkezett haza. Hogy egészséggel bírni fogja a munkát, mely rája várakozik. Éppen most kellett hazaérkeznie, amikor a belső politikai életben az osztrákokkal való újabb pörlekedés miatt bonyodalniak mutatkoznak ismét, mint mindig, valahányszor az elintézendő ügyek közös megegyezést igényelnek. Most utazott Wekerle Bécsbe, hogy kihallgatáson jelenjen meg a királynál, referáljon a parlament imént bezárt ülészakánának végzett munkájáról és megismertesse az uralkodót a legközelebbi programmal. Ezekben az előterjesztésekben Wekerlének számolnia kell a Kossuth Ferencz hajlandóságával abból a szempontból, hogy a parlament többségi pártja a Kossuth Ferencz hadserege és ez a hadsereg a vezér mellett kitart és az ő véleménye szerint igazodik. A kormány tehát semmiféle javaslatot, de még ígéretet sem tehet Kossuth Ferencz nélkül, s a király is valamilyen előterjesztésnél számít rá, hogy Kossuth Ferencz és pártja az előterjesztést helyesli, annak megvalósítása elé akadályokat nem gördít, hanem ellenkezőleg, a javaslatok céljának az eléréséért küzdeni fog. A mostani esetben, amikor a katonatisztek fizetésemelésének módja miatt konfliktus mutatkozik egyfelől a magyar kormány közt és a közös miniszterek közt, másfelől a magyar kormány és az osztrák kormány közt, most többszörösen fontos és jórészt megnyugtató, hogy Kossuth Ferencz hazajött.

A függetlenségi párt tagjait többfelől tapogatták és szorongatták. Belső csoportok, részben érdekcsoportok, kísérleteznek, hogy egymás fölé kerekedjenek és hol lefelé, hol felfelé licitálnak, amikor a párttal szemben kívánalmak keletkeznek, s valahányszor a kormány terveihez a párt hozzájárulására van szükség. Kivülről viszont a radikális függetlenségek törnek a pártra hol csábítással, hol fenyegetésekkel, hol rágalomokkal, hogy vagy disszidenseket szerezzenek maguk mellé ő közülük, vagy pedig kerületeik közül elkaparintassanak egynehányat, minél többet. Olyan nagyon radikálisok, hogy a nemzeti többséggel szemben a konkolyhíntésben, gyanúsításban vetekednek a másféle radikálisokkal — a haladóparttiakkal.

Tehát, ha Kossuth Ferencz itthon van, nyugodtabban lehet a fejlemények elé tekinteni. A nagy függetlenségi pártot egyedül Kossuth Ferencz képes összetartani és csakis ő tudja az alattomos csoportok intrikáit visszaszorítani, valamint Kossuth Ferencznek van egyedül megfelelő ereje és tekintélye, hogy a külső támadásokkal szemben pártját megvédje és az ország függetlenségi közönségének jóindulatát a párt tagjai részére megtartassa. Mert a közönség minden kérdésnél úgy vélekedik, hogy amit Kossuth Ferencz tesz, az nem lehet ellentétes a függetlenségi eszmékkel és hogy senki se akarjon nagyobb függetlenségi és nagyobb hazafi lenni Kossuth Ferencznél.

Hogyha most a parlament újból való megnyitása előtt a függetlenségi képviselők tájékozódást keresnek, itthon találják Kossuth Ferenczet. És mindenesetre érdekes helyzet az, amelyben fel lehet tételezni, hogy báró Aehren-

thal külügyminiszter belebukhatik a tisztí fizetés felemelésének kérdésébe, ha a függetlenségi párt akarja. Viszont, hogyha a kiegyenlítésnek más módjai vannak s ezek helyesebbek, Kossuth Ferencz megbeszéli ezt pártjával és mindenesetre, hogyha nem is a szenzációsabb, de a hasznosabb elintézését fogja támogatni.

És ezenkívül a függetlenségi képviselőknek arra is jó a Kossuth Ferencz itthonléte, hogy nekik maguknak nem kell gondolkodniok, mert ezt is megteszi helyettük Kossuth Ferencz.

II. Igazságkeresés.

A püspökök szokásos husvéti konferenciájukra gyülekeztek össze Budapestre és méltóságos csendben megbeszéltek a katolikus egyházi dolgok közül az aktuálisokat, melyek közé tartozik a kongrua rendezése, de odasorozzák öök maguk az oktatásügy egyes részeit is.

Ennél is, annál is érintkezik az egyházi hatalom az államival. Minálunk azonban ez idő szerint csak érintkezik, a jelentősebb összeütközések kikerülése mellett. Egy pillantás a franciaországi állapotokra, a mozgalmakra és a lezajlott, valamint ismét kitörésre váró háborúságokra, meggyőz mindenkit afelől, hogy az összeütközéseket kikerülni, egyike a legfontosabb feladatoknak. A katolikus püspöki kar általánosan ismert hazafias érzülete leginkább megővta a békességet. Sőt ama klerikálizmus, mely a választásfelekezetek nyugalmát és biztonságát veszélyezteti, épp úgy a püspöki karral ellentétes sorokban állóktól származik, mint ahogy ezek a klerikálisok általában szemben találkoznak a liberálisokkal. Az alsópapság közt vannak a türelmetlenek s ezekhez képest a püspökök az egyenlő jogoknak és az egyenlő szabadságoknak a védői. És azokat az embereket, akik a vallási békét folytonosan meg akariák zavarni, a püspöki kar épp úgy az egyház ellenségeinek tartja, mint ahogy az állam modern fejlődése ellenségeinek itéli őket a liberális felfogás.

Már most, ha a papok ellátása folytonosan a rendezést igényli, hát különösen tekintettel kell lenni arra, hogy viszont a papság ne ellensége, hanem támogatója legyen ama munkának, melyre az állami élet egészséges fejlődéséért és a nemzet boldogulásáért minden hü állampolgárnak törekednie kell.

Ugyanez a tétel vonatkozik az oktatásügyi dolgokra is. Az egyház befolyása az oktatásügyre az anyagi hozzájárulás mellett is csak addig terjedhet, amíg az állami oktatás programjával és irányával nem ellenkezik. Valamint az állami oktatás nem lehet vallásellenes, akként az egyházi beavatkozás az oktatás területén nem lehet akadályozója a modern tudományok megszerzésének és a civilizációra hasznos tanítások elsajátításának.

Ezen a területen az igazságkeresés tárgyilagosságával meg lehet találni nemcsak az igazságot, hanem amaz arkanumokat is, melyekkel a két hatalom közt a háborúság keletkezését kikerülhetjük.

Budapest, április 23.

A képviselőház munkarendje. Már csak néhány nap választ el attól az időponttól, amidőn a képviselőház újra összeül s megkezdí munkálkodását. Az új ülészak első feladata lesz elsősorban a Ház tisztviselőinek és a bizottságoknak megalakítása. A bizottságok megalakításában és a tisztikarban ezuttal lényegesebb változások nem történnek, amit a most berekesztett ülészak rövid tartamával indokolnak. A jövő hét első napjaiban az egyes pártok értekezleteket tartanak s ezeken fognak a jelölésekről határozni. A Ház megalakulása után nyomban kezdetét veszi az idei költségvetés tárgyalása, amelyre a hátralevő két hónap bőven elegendő lesz, különben is a házszabályok módosítása után a tárgyalási idő

a szükséghez képest napi tizenhat órára meg lévén hosszabbítható, a cél minden körülmények között megvalósítható. Egyesek részéről az az óhajítás merült fel, hogy mindjárt a költségvetés megkezdésekor az ülések tartama napi nyolcz órában állapíttassék meg. Esetleg ez az időtartam két részre osztassék s az ülések 10 órától kettőtig és négy órától nyolczig tartanak. E nézetrel szemben sokan arra az álláspontra helyezkednek, hogy egyelőre szükségtelen és az ügy érdemében czélszerűtlen is volna ily hosszú üléselés. Ezek szerint elég volna, ha egyelőre csak egy vagy két órával hosszabbíttatnék meg a tanácskozások ideje, néhány nap múlva ugyanis ki fog derülni, hogy a netáni üres időpazarlás és szófecsérlés mennyiben teszi szükségessé a tanácskozási idő újabb kiterjesztését. A költségvetés letárgyalása után még a nyári szünet előtt tapétára kerülnek egyes fontos és sürgős javaslatok. Az adóreformról szóló javaslatokat Wekerle pénzügyminiszter újra átdolgozta. A lehetőségig figyelembe vette a felmerült aggályokat és alapos észrevételeket s az így újra összegezett javaslatokat már az ülészak elején a Ház elé terjeszti. Óhajítása, hogy azok még a szünet előtt letárgyalassanak. Egyes igazságügyi törvényjavaslatok már szintén várják a képviselőházi tárgyalást. Különösen a büntető-novella és a végrehajtási törvényt módosító novella volnának mielőbb letárgyalandók. Apponyi Albert is már készen van a kongrua-javaslatlaltal és hír szerint szintén óhajtaná, hogy a szünet előtt az is letárgyalassék.

Pozsony az adóreform ellen. Pozsony város törvényhatósági bizottsága a készülőben lévő adóreformjavaslat ügyében memorandumot intézett a kormányhoz. A memorandum a városok speciális helyzetét vizsgálja az adóreform javaslatával szemben. E szerint a III. osztályu kereseti adó tervbe vett leszállítása, valamint az I. és II. osztályu kereseti adó megszüntetése az állami adónak és így tehát a városi adópótléknak is némi csökkenését fogja maga után vonni. A városoknak ezen a hiányon a városi pótdadókules felemelésével kell segíteniök, ennek következménye pedig, tekintettel az uralkodó drágaságra, kiszámíthatatlan. A memorandum ezen a bajon úgy vél segíteni, hogy a miniszterelnök, mint pénzügyminiszter az adóreformjavaslatlaltal egyidejűleg a városok segítségéről is gondoskodjék. Pozsony város maga részéről létminimium gyanánt hatszáz korona helyett ezerkétszáz koronát tartana megállapítandónak s a többszöri megadóztatásra nézve pedig törvénybe iktatandónak tekintené, hogy azt a jövedelmet, amely már behozonyíthatólag jövedelmi adóval van terhelve, másodsor megadóztatni ne lehessen. Pozsony város speciális érdekeire való tekintettel még azt is kéri a memorandum, hogy a vezetéki díjakat ne vonják a házbér-adó alá. A memorandum ezután részletesen foglalkozik az egyes benyújtott s időközben az ülészak berekesztése következtében visszavont törvényjavaslatokkal.

KÜLFÖLD.

Az angol király Dániában. A VII. Keresztély-palota lovagtermében ma diszlakoma volt, amelyen Frigyes dán király és Edvárd angol király szívélyes pohárköszöntöket váltottak a két ország közötti kölcsönös jó viszonyra.

A dán király, Edvárd angol királyt a gárdahuszárezered tiszteletbeli ezredesévé és a dán hadserg tábornokává nevezte ki.

Campbell-Bannerman halála. Mikor Edvárd király volt miniszterelnökének halálhírért vette, így nyilatkozott környezeté előtt: Hü szolgálja volt az országnak és végtelenül fáj, hogy elköltözött tőlünk. A német császár a londoni német ügyvivőt bizta meg, hogy Sir Henry Campbell-Bannerman elhunyt miniszterelnöknek temetésén képviselje. A birodalmi kancellár és a külügyi hivatal részvétüket nyilvánították az angol kormánynak és az elhunyt hozzátartozóinak.

A szultán rendkívüli követsége királyunknál. Arra a hírre, hogy királyunk császár-jubileumára a szultán rendkívüli követséget küld Bécsbe, a Neue Freie Presse illetékes információk szerint jelenti, hogy a szultán rendkívüli követségéről még semmit sem tudnak hivatalosan, de természetesen és nagyon valószínűnek tartják, hogy a szultán üdvözlő küldöttséget meneszt Bécsbe Ferencz József király császári jubileumára. Kétségtelen, hogy Turkán pasa

lesz a külön követség vezetője, amelynek tagjai magasrangú ottomán udvari méltóságok lesznek. Turkán pasa ez idő szerint Korfuban van, ő üdvözölte a szultán nevében a német császárt.

Az amerikai kongresszusból. A képviselőház elvetette ama javaslatot, amely megtiltani kívánta a külföldi hajóknak, hogy a Philippinák és az Egyesült-Államok közötti kereskedelmi forgalom lebonyolításában résztvegyenek.

A Keleti-tenger statusquója. Izvolszki külügyminiszter, gróf Pourtales német nagykövet, Brandström svéd követ és Lövenören dán követ nyilatkozatot, valamint külön memorandumot irtak alá Pétervárott, amely Oroszország, Németország, Svédország és Dánia megegyezését tartalmazza a Keleti-tenger területi statusquója elvének kölcsönös elismerése tárgyában. Ugyanekkor Berlinben a külügyi hivatalban irták alá az Északi-tengerre vonatkozó egyezményt Schön német államtitkár, Lascelles Frank angol nagykövet, Cambon francia nagykövet, V. Hegerman dán, gróf Taube svéd és báró Gevers németalföldi követ. Az egyezmény közzétételének időpontjáról csak később fognak az érdekeltek határozni.

Az orosz-perzsa határvillongás. A perzsa határról nagyon nyugtalanító hírek jönnek. Tifliszben a helytartó segédjének elnöklésével katonai tanácskozás volt, amelyben elhatározták, hogy újabb támadás esetében az orosz csapatok át fognak lépni a perzsa határon és mihelyt elegendő erősítést kapnak, előre fognak nyomulni az ország belsejébe. Az orosz külügyminiszter táviratban nagyon energikus előterjesztést tett a teheráni kormánynál, amelytől magyarázatot és elégtételt követelt, de úgy látszik, hogy ennek a lépésnek nem lesz eredménye, mert a perzsa kormány tehetetlen. A pétervári perzsa követ azt mondta egy újságíróknak, hogy a határon az aggasztó állapot csak muló és hogy efféle körülmények nem rendkívüliek Perzsiában.

Pétervárról jelentik, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg, a honvédelmi bizottság elnöke hirtelenül elutazott Krimeába és Kaukázusba. Elutazását, amelyet legutóbb a czár elnöklésével tartott haditanácskozásban határoztak el, nagy titokzatosság veszi körül. Az utazásra a legmesszebbmenő óvatossági intézkedéseket tették. Utazásának czélja állítólag a krimeai és kaukázusi csapatok megtekintése és első pillanatra úgy látszik, mintha utazása a perzsa-orosz határon végbemenő eseményekkel volna kapcsolatban, de valószággal úgy áll a dolog, hogy a nagyhercegnek néhány nappal ezelőtt igen heves összeszólalkozása volt Hörsemann moszkvai főkormányzóval. Hörsemann egy tanácskozáson rámutatott az orosz-japán háboru tapasztalataira, amire Miklós nagyherceg ezt mondta:

— Ne beszéljen a háboruban tett tapasztalatokról, hanem arról, amit a józan emberi ész diktál!

Hörsemann panaszt tett a czárnál, aki neki adott igazat. Azt hiszik, hogy a nagyherceg nem fog visszatérni állására.

E hírekkel szemben a „Newyork Herald“ párisi kiadása jelenti Pétervárról, hogy a kaukázusi nyugtalanító helyzet, valamint a török-perzsa határon történt események miatt Miklós nagyherceg a czár parancsára igen fontos küldetésben Tiflisbe utazott.

EGYHÁZAK.

A ref. egyetemes konvent ülése.

Budapest, április 23.

Ma folytatta a ref. egyetemes konvent gyűlését. A második napon már sokkal gyorsabban ment az ügyek tárgyalása s a konvent üléseit így előreláthatólag már holnap befejezi.

Részletes tudósításunk a mai napról a következő:

A mai ülés délelőtt 10 óra után kezdődik. Elnökök Antal Gábor és báró Bánffy Dezső.

Az elnökség az ülést megnyitván, a tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a konvent rátér a napirend tárgyalására.

Baksa Lajos referálja a lelkeszi nyugdíj- és özvegy-árva gyámintézet végrehajtó bizottságának jelentését. A gyámintézet tagjai 1906. december 31-én 34.732 K 65 fillérrel maradtak hátralékban. Eb-

ből az 1907. év folyamán befolyt 23.961 K 62 fillér, az év folyamán törölni kellett 761 K 15 fillért, az összes hátralék tehát 10.000 K 88 fillér. A gyámintézet összes vagyona 1907. december 31-én 2.234.145 K. Gyarapodás 1907-ben 229.745 K. Özvegyek és árvák segélyezésére kifizettek 199.725 K 16 fillért. Előirányzat 1908-ra: 360 özvegy és 333 árva segélyezésére 211.754 K 51 fillér. Költségvetés 1908-ra: Bevétel 824.275 K 59 fillér, kiadás özvegy-árvasegélyre 220.000 K, központi iroda fenntartására 6000 K, nyomtatványokra 3000 K, tőkésítésre 595.275 K 59 fillér.

A folyó év elején a volt özvegy-árvagyámintézet egyesített a nyugdíjintézettel s a volt előadó az özvegy-árvagyámintézet iratait a központi irodának átadta; azóta az ügyeket az egyetemes konventi előadó intézi.

Több egyházmegyének az egyházi VII. t.-czikk megváltoztatására irányuló felirata felett a konvent napirendre tér.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter kérdést intézett a konventhez aziránt, hogy a kongruás lelkészek 1%-os nyugdíjintézeti járulékaiknak államsegélyvel leendő pótlása milyen összeget venne évenként igénybe? A konvent válasza erre az, hogy évenként 22.000 koronával volna szükséges felelni a lelkeszi kongruára adott államsegélyt.

Dókus Ernő referálja a káplántartási segélyekre kiosztott díjakat. E szerint káplántartási segélyre kiosztott 42.530 korona 94 fillér, 111 nyugalmazott segéd- és helyettes lelkész után. Egyben javasolja, hogy a miniszter kéressék fel, hogy a jövőben ne általányt adjon, hanem fedezze az összes szükségleteket.

Jelenti, hogy Komárommegyében egy lelkesnek három kiskoru gyermeke teljesen árván maradt, akik a káplántartási segélyt nem kapták meg. A konvent felir a miniszterhez, hogy a jövőben ezekre is kiterjesztessék a segélyt.

Az erdélyi egyh. felir a konventhez, hogy kéressék fel a miniszter, miszerint a kongrua az özvegynek is folyósíttassék. A konvent nem kíván ilyen értelemben felírni.

Jelenti, hogy a konvent központi palotájának épülete belső berendezés nélkül 460.000 koronába kerül, a belső berendezés pedig körülbelül 100.000 koronába fog kerülni.

A tőkesegelemek megszavazását öszre halasztotta a konvent.

A misszió-bizottság jelentését, amelyet Dávidházy János referált, a konvent tudomásul vette. A misszió segélyekről ugyanugy határoztak, mint a mult esztendőben.

Az egyetemes tanügyi bizottság jelentését Radácsi György referálja.

A teológiai tanulmányi rend tervezete elkészült s letéttetik az egyházkerületekhez, illetve a teológiákhoz véleményadás végett.

A ref. gimnáziumok vagyona 27.707.000 korona Szaporodás az előző évivel szemben 959.530 korona. Ebben az összegben azonban nem szerepel a sárospataki főgimnázium vagyona, amely nincs elkülönítve a főiskola vagyonától. A ref. gimnáziumok összes jövedelme 3.172.244 korona (a sárospataki nélkül). Szaporodás az előző esztendővel szemben 221.000 korona. A gimnáziumok kiadása: Személyi szükségletek 56%, dologi szükségletek 36%, tanulók segélyezésére és ösztöndíjakra 7.7%. Az egyetemes tanügyi bizottság előterjesztette javaslatait a zsinati VI. t.-cz-ben az egyetemes konventet, mint középiskolai közoktatási hatóságot illető rendelkezések tárgyában. Az erre vonatkozó javaslatokat a konvent elfogadta. A theol. akad. tanári karai utasítottak, hogy a középiskolai vallástanári képzés szabályozását illetőleg 1908. végéig terjeszssék be javaslatukat a kerületek utján a konventhez. A gimnáziumban használt tan- és segédkönyvek jegyzéke a konventhez minden évben felterjesztendő. A gimnáziumok vagyoni állapotáról szóló jelentések ugyancsak évenként terjesztessenek fel. A középiskolák tanári karai felhivatnak, hogy az állami legfőbb felügyeleti jog gyakorlásának módját illetőleg mondjanak véleményt. A kerületek utasítottak arra, hogy a konventnek évenként tegyenek jelentést arról, hogy a nem református vallásu tanintézetek ref. vallásu tanulóinak vallásérkölesi nevelése és vallástanítása tekintetében minő intézkedéseket tettek.

A pápai gimnázium felemelt államsegélyére vonatkozó szerződés, miután a miniszter a szerződésből kihagyta az autonómiaárá serelemnek látszó kikötést (a fegyelmi ítéletek felterjesztése), a konvent így helybenhagyta a szerződést. Tudomásul vette a konvent, hogy a miniszter a református főgimnázium államsegélyét 30 czerről 32 ezer koronára haillandó felemelni. A máramarosi gimnázium kérdését, hogy építkezésre a kultuszminiszter 140.000 K-t engedélyezzen, meleg pártfogással terjeszti fel a miniszterhez. Az országos ref. tanáregyesület felterjesztésére a konvent óhajítja, hogy a gimnáziumoknál ének- és zenetanári tanszékek rendszeresíttessenek. A kolozsvári ref. főgimnázium felemelt államsegélyére vonatkozó szerződéstervezetet, miután azt a kerület még nem tárgyalta, visszateszik a kerülethez.

Miután a theol. tanároknak a nem állami tanárok

nyugdíjintézetbe való felvételére iránt a konvent által a kultuszminiszterhez intézett felterjesztésre mindez ideig válasz nem érkezett, a konvent elhatározta, hogy e tárgyban újból megkeresi a minisztert. Arra az esetre pedig, ha a theol. tanárok a nyugdíjintézetbe nem vétetnének fel, akkor az egyetemes theol. nyugdíjintézet felállítására válik szükségessé.

A jogakadémiák állapotáról szóló jelentést a konvent tudomásul vette, egyszersmind elhatározta, hogy a jogakadémiai tanárok fizetésének államsegéllyel való rendezése tárgyában ismételt megkeresi a kultuszminisztert.

Az ülés ezzel befejeződött s folytatása holnap délelőtt 10 órára tüzetett ki.

A dánosi rablógyilkosság.

— Szembesítések. —

Budapest, április 23.

A legdrámaibb mozzanatokban bővelkedő törvényszéki tárgyalás/színhelye volt ma délelőtt Pestvármegye aranydiszes, fehérfehér közgyűlési terme. Dühös káromlások, vad szitkok hangzottak a forró levegőben — és sötét cigányarcok a rendesnél is halványabbak lettek egy árnyalattal a rettenetes düh miatt, amely a Lakatos Róza vallomásának hallatára elfogta a cigányokat. A híres vádlott-koronatanu, aki saját bevallása szerint nem látott semmit, csak szóbeszédéből tudja, amit tud, szájköszereien mondta föl leczkáját, amelyre keservesen tanították. Dadogott, össze-vissza hányta a neveket, a helységneveket, az időpontokat, de senki sem volt, aki erre a kuszaságra rámutatott volna. Mindent elfogadtak, amit mondott, a vádlottak közül azonban senkit sem hallgattak meg. Mélyen markoló jelenetek voltak, amikor a cigányvádlottak szemébe vágták a leánynak, hogy gyalázatosan hazudik. Naiv ember volna, aki a ravasz cigánynak külsőségek hatása alatt fölülne. A cigány furiangos is, kitudó színész is és kivált, ha bajban van, szinte hihetetlenül hidegvérű és agyafurt. A teatrális kitörések, a súlyos átkok és a dühös nekirontások tehát nem tévesztik meg a hozzáértőt, de ki garantál lelkiismeretünknek azért, hogy a cigányokból ez egyszer nem az ártatlanság és az ok nélkül megkínzott ember szól. Hiszen végre a cigány, ha az egész vonal csirketolvaj, betörő, rabló is, mégis meglehet, hogy ebben az ügyben ártatlan. E sorok írója Dánoson beszélt a mai koronatanuval, Lakatos Rózával és hajlandó eskü alatt vallani, hogy a leány akkor saját kijelentése szerint, nem tudott semmiről.

— Fogsz-e vallani? — kérdezte tudósítónk a leánytól, akit a csendőrök dédelgettek s a parasztok étellel-itallal elláttak.

— Nem fogok vallani — felelte a leány. — Nem tudok én semmiről semmit.

Ekkor lépett oda egy csendőr.

— Ha én a szobában leszek, tessék csak rám bízni, fog vallani a leány.

És ma mégis vallott, sőt nagyon különösen vallott. Ez a leány, aki Dánoson, mint a hülye dadogott, ma teljesen „fit” állt a sorompók előtt, olyan folyékonyan beszélt, mint egy intelligens fölnőtt és a végén olyan szemtelen lett, mint egy pesti csibész. Aki jól odafigyelt a gyerek szavaira, az tapasztalhatta, hogy a leány olyan kifejezéseket használ, amiket az ilyen cigánygyerek semmi esetre sem használ, ha be nem tanítják rá. Lakatos Róza „gyóni ügy”-ről beszélt, amelyet „elintéztek” a cigányok, továbbá állandóan használta ezt a kifejezést: „elkövetették”, de ebben a formában: „elkövetelték”. Ha valaki magyarul tud és ezt a kifejezést ismeri, akkor jól is ejti, „elkövetelték”-nek csak az a magyar mondja, aki nem ismerte s csak betanulta a számára különös szót.

Össze-vissza beszél Lakatos Róza és az el-

nők nyugodtan hallgatja. Még azt sem engedi meg, hogy a védők kérdést intézzenek a gyerekhöz. Hivatkoznak a perrendtartásra, mintha ebben a perben az volna a fontos, hogy a perrendtartást precíz megtartották és nem az, hogy az igazság kiderüljön. A mai nap különben abban üt el a tegnaptól, hogy Rónay Kamill ma jobban befolyásolta az esküdteket, mint tegnap. A szembesítésnél történt. Egyik cigány, akire e pillanatban nincsen még rábizonyítva semmi, tiltakozik — lehet, hogy a legtisztább lelkiismerettel — a Lakatos Róza vádjai ellen. Szeme villámlik, hangja önérzetes, mert — ma még senki sem tudja az ellenkezőjét — ártatlan. Az elnök mégis e szavakkal fordul az esküdtek felé:

— Hát tessék megnézni ezt a vadállatot. Hiszen ez az apját is megölné. Vezessék ki.

Ha ez nem a leghallatlanabb befolyásolás, akkor nincs hangulateltetés. Ez minden esetben képtelen, türehtelen, bizonyuljon bár rá az összes vádlottakra a gyilkosság. Az elnök azonban előlegez, mielőtt bármit is tudna. Hogy tudjon így itélni az esküdt, aki amugy is fáradtságosan tudja követni a tárgyalás menetét és nem olyan pszichológus, hogy a tényeket meg tudja különböztetni a külsőségtől, a csalóka látszattól.

Részrehajlásában az elnök annyira megy, hogy külön föl hívja az esküdtek figyelmét, mennyire szavahihető a kitanított kis kölyök és rámutat arra, hogy Lakatos Róza egy cigánynya, aki nem volt Dánoson, nagy kegyesen beismeri, hogy csakugyan nem volt ott.

— Kérem — mondja atyai hangon — én bámulom ennek a kis lánynak az emlékezőtehetségét. Minden vádlottnak a szemébe mondja a vádat és előadása egy ponton sem tér el. Azután pedig tovább folytatja a tárgyalást ilyenformán:

— Te vagy a Balog Tuta?

— Igen, — feleli a vádlott.

— Mondd, kis lányom, — fordul ezután a „koronatanuhoz”, — ismered ezt az embert? Hogy hívják?

— Balog Tuta, — feleli prompt Schari Róza, akinek az elnök szavai után valóban nem volt nehéz kitalálni, hogy hívják az elővezetett embert.

A publikumnak azonban tetszik ez a tárgyalási mód, mert nem a publikumot fogják a bitóra huzni és nem a publikum fog furni-faragni Illaván. A publikum a halálos ítélet kihirdetése után is nyugodtan fog hazatérni, gondolván magában, ha teljes bizonyíték nincs is, csak egy pár hitvány cigányt ítéltek el. De arra nem gondol senki, hogy ami ma megtörténhetik az egyikkel — véletlenül cigánynyal — holnap megeshetik mással. A publikum ma minden sikerültebb mondásra kacag és olyan komolytalan és kegyetlen, mint valamikor Neró idején az arénában. A marczona alakok láttára nem pirul saját mulasztásáért. És amikor hallja, hogy van kebelében egy társadalom, amelyben szinte hétköznapi, hogy az apa a fegyházban, az anya a börtönben ül, egyik testvért a csendőrök lőték agyon, a másikat az utszélen verték agyon — amikor tapasztalja, hogy a kulturállamnak hitt országban fekélyek rágódnak a társadalom testén, nem veri a saját mellét, hanem elmegy oda, ahol azokon a „vogelfrei” alakokon mulatni lehet és szórakozik.

Összegezve mindent, volna egy indítványunk. Az eddig tapasztaltak szerint a legjobb volna, ha a férfiak közül kettőt már holnap felakasztanának, a többit pedig lecsuknák örökre. A hosszas tárgyalásnak — tudniillik az ilyen tárgyalásnak nincsen semmi értelme, ugyanis az lesz a vége, hogy elítélik a vádlottakat. Végezünk hát gyorsabban!

Rónay Kamil elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg a tárgyalást, amelynek meghallgatására óriás közönség, különösen sok hölgy jelent meg. Az elnök folytatta a tegnapi abbahagyott kihallgatását a vádlottaknak.

Német Vrana.

— Ez az, aki tegnap azt mondta, hogy 15 esztendő.

— Nem tudom én, hogy hány éves vagyok.

— Van már maga harmincz éves is.

— Oh Istenem, hogy lennék én harmincz éves.

— Nem mondom, hogy éppen harmincz, de anyanyinak néz ki.

— Bizony én nem tudom, hogy hány éves vagyok.

— Hány gyermeke van magának?

— Három, kérem szépen.

— Hány éves a legidősebb?

— Négyesztendő, — kérem szépen.

— No lássa, hogy nem lehet maga 15 esztendő.

Tizenegy éves korában csak nem volt gyermeke?

— Lehet, hogy már akkor is meg volt, kérem szépen.

— Miért nem mondja meg igazán, hogy hány esztendő?

— Nézze meg az írásokból a nagyságos ur, onnan jobban tudhatják.

— Nohát, ne beszéljünk erről többet. Beszéljünk a dánosi ügyről. Mit tud erről?

— Semmit, nagyságos ur.

— Nem volt maga ott?

— Se tudója, se látója nem vagyok, kérem alásan.

— Nem is hallott róla?

— Nem tudok én semmit, csak azt, hogy egész télen be voltam csukva.

— No nézze, van ám tanu arra, hogy maga volt az, aki ennek a Szarvas Teréznek elvágta a nyakát.

— Nem tudok én róla semmit, kérem alásan.

— Hát Fabóknél sem volt?

— Nem is ismerem ezt a nevet, kérem alásan.

Lakatos Julcsa Luterna.

A második nő, akit a terembe vezetnek Lakatos Julcsa Luterna.

— Bűnösnek érzi magát?

— Nem érzem magam bűnösnek. Hogy is volna ilyen ügyefogyott cigány rabló. Azt olyan tette, aki bejáratos volt. Mi nem is jártunk arra.

— A Szarvas Teréz fülbevalója kinél volt?

— Nálam nem volt. Azt talán a csendőrök mondták, akik az ördögnek adják a lelküket.

— A Szarvas Teréz fülbevalója a maga fülében volt?

— Az én fülemben nem volt. Kezít csokolom.

— Tanu van rá, hogy a fülbevalót Szarvas Budapestén vásárolta.

— Én nem.

— Nem is magáról van szó, hanem Szarvasék vették és magánál találták.

— Én nálam nem volt a fülbevaló. A csendőr-örmeister eladta a lelkét az ördögöknek.

— Szarvaséknál elveszett egy pár aprólékos dolog is. Gyertyatartó, tükör, cipő és ezek abban a holmiban voltak, amit a csendőrök a cigányoknál találtak. A Szarvas Teréz cipőjét is a vádlott hordta.

— Én nem hordtam.

— Tanuk vannak rá.

— Nem egy tarka kutya van a világon. Nem egy cigány... Mi sohasem jártunk ott, csak a csendőrök vitték oda és ütöttek, vertek.

Surányi Ignác.

Surányi Csoroszyát vezették ezután a terembe, ennek rövid és határozott tagadása után Surányi Ignác, a banda gyenge és mellbeteg vezére következett.

— Maga tudott róla, hogy mi fog történni és mi történt Dánoson. Maga nem ment el, csak a bandáját küldte oda és a rablás után maga is osztozott a lopott holmiban.

— Én nem osztoztam semmin.

— Melyik volt ezek közül a maga bandájában?

— Egyik sem.

— Ez már a legnagyobb szemtelenség! Maga Gyónon ott volt a tanuk és Fabókék ráismernek.

— Én nem voltam Gyónon csak 18 év előtt.

— Majd lesznek arra bizonyítékok, hogy a banda együtt volt. 1906-ban, amikor Lakatos János meggyilkolta a bátyját, az egész banda lefotografáltta magát a ravatalnál.

— Kérem, temetésre nem egy ember megy.

— De itt van a képen a bandának nagy része.

— **En** nem tudok róla. Egész világéletemben nem voltam rossz ember. Csak kapáltam és dolgoztam.
 — **Miért** csukták akkor be hat hónapra?
 — Egy rossz puskát vettem, amiről nem tudtam, hogy lopott.
 — **Hát** a Kolompár Mari lovát miért lopta el?
 — **En!** Akkor akasztasson fel!
 — **Tanuk** vannak erre a rablásra is! Mondja csak Surányi, tanu van arra is, hogy a Dánoson rabolt véres százkoronást maga igyekezett lemosni a vértől.
 — **Sohase** volt százkoronás a kezemben. Ki adott volna nekem?
 — **Senki!** Rabolt!
 — **Ha** lett volna annyi pénzem, földet vettem volna és nagy ur lennék. Nem tudok semmiről sem. **Mondják** meg nekem a szemembe, hogy én vittem el.

Surányi Márton.

Surányi Márton, a gyóni rablással és orgazdasággal vádolják.
 — **Bűnösnek** érzi magát?
 — **Ártatlan** vagyok, kérem szépen.
 — **Mit** tud a dānos dologról?
 — **Nem** tudok én semmit, kérem alásan.
 — **Hát** Gyónon se volt?
 — **Nem** voltam én soha, kérem szépen.
 — **Pedig** ott nagyon emlékezetes dolog történt.
 — **Akkor** nem jól emlékszenek rá, kérem szépen.
 — **De** magára nézve történt emlékezetes dolog. **Magának** a fejét Gyónon egy doronggal úgy megütötte Fabók, hogy felfordult.

— **Vigyenek** oda, kérem alásan. En be tudom bizonyítani, hogy a kecskeméti határban verték be a fejemet.
 — **De** Fabók majd megmondja a szemébe, hogy maga volt az, akit doronggal fejbeütött.

— **Nem** egy sánta kutya van a világon, kérem alásan.

— **Hát** maga sánta kutyának tartja magát, hogy így beszél?

— **Rongyos** cigány vagyok, közönséges, rongyos cigány — végzi vallomását elkeseredetten a vádlott.

Lényegtelen kérdéseket intéz ezután az elnök Surányi Lizéhez, Lakatos Erzséhez, Lakatos Kunához, Kolompár Buerhez és Surányi Rózához. Mind határozottan tagadja, hogy része vagy tudomása lett volna a gyóni és dānos esetekről. Kimerítő fölvilágosítást adnak a náluk talált pénzről és más tárgyakról.

Vádlott vagy tanu?

Mielőtt az utolsó vádlottra, Lakatos Rózára került volna a sor, Hevesi Illés védő indítványozta, hogy miután Lakatos Róza inkább tanu, mint vádlott, a védőket illesse meg az a jog, hogy hozzá kérdéseket is intézhessenek. Különben is ő csak orgazdasággal van vádolva, tehát csak a csoportban vádlott.

Rónay Kamill elnök kijelenti, hogy Lakatos Róza vádlott s hozzá csak neki van joga kérdést intézni.

Hevesi Illés védő semmisségi panaszt jelent be.

Elnök: Nem lehet!

— **Ez** ellen felfolyamodást jelentek be.

Pákai Béla védő kérte, hogy Lakatos kihallgatását két részre osszák.

Baumfeld Lajos védő úgy látja, hogy Lakatos Róza különleges elbánásban részesült.

Elnök: Ehhez mi köze?

— **Tudni** szeretném.

— **Sőt** azt is megteszem, hogy az összes vádlottakat kiküldöm s öt külön halgatok ki.

— **En** úgy értesültem, hogy ez a vádlott nem is volt a fogházban elhelyezve.

Gáli Endre ügyész: Adatokkal bizonyíthatom be, hogy ő is csak úgy a fogházban volt elhelyezve, mint a többi.

Elnök: Ez az ügy be van fejezve. A tárgyalást tíz percre felfüggesztem. Az összes vádlottakat pedig kivezettem.

Lakatos Róza.

Szünet után Lakatos Róza kihallgatására került a sor. A közönség soraiban a legterhelőbb vádlott-koronatanu nevének említésére mozgás támadt és minden szem az ajtó felé tekintett, amelyen börtönőr kíséretében a kis Lakatos Róza lépett be. Az általános kérdésekre válaszul, azután az elnök föl-hívására felsorolja kik tartoztak Surányi bandájához.

— **Most** mond el, hogy mit tudsz a dologról. El tudod mondani?

— **Igen.**

— **Honnan** indultatok ki?

— **Matkóról.**

— **Hát** mindnyájan ott voltatok?

— **Ott** voltunk mindnyájan.

— **Hát** hova mentetek először?

— **Gyónra.**

— **Hát** azután hová mentetek be először? Melyik kunyhót törték fel először?

— **Azt** nem tudom, mert csak a férfiak mentek el, én az asszonyokkal hátramaradtam.

— **Kik** voltak azok a férfiak?

— **Balog** János, Lakatos Lajos, Lakatos Kuna, Lakatos Bajka és a Balog Tutta.

— **Hát** ezek az asszonyok? A Német Vrana, meg a Laterna?

— **Azok** is odamentek.

— **Hát** a Csoroszlya?

— **Az** nem volt ott.

— **Hát** a Surányi Ignác is ott volt?

— **Az** is ott volt, de az nem ment a szőlőbe, ott maradt a háznál.

— **De** nézd csak, eddig nem így adtad elő a dolgot! Azt akarom tudni, hogy mikor a szőlőben feltörték a kunyhókat, akkor kik voltak ott.

— **Akkor** mindnyájan ott voltunk.

— **Hová** mentetek innen?

— **Mi** elmentünk a nagykörösi erdő felé, a férfiak pedig elváltak tőlünk s azt mondták, hogy Dánosra mennek.

— **Kik** voltak ezek?

— **Balog** János, a Tutta, a Lakatos János, a Bajka, a Lakatos Lajos, a Német Vrana.

— **Hát** mikor ezek elmentek, hová mentetek ti akkor?

— **Elmentünk** Matkóra.

— **Hát** azok mikor mentek el?

— **Reggel.**

— **S** mikor jöttek vissza?

— **Délután.**

— **Az** nap?

— **Nem,** másnap délután.

— **Hát** aztán mit hallottál, mikor visszajöttök?

— **Azt** beszéltek, hogy a Szarvasra háromszor rálöttek, az asszonyt egy férfiinggel megfojtották, a lánynak a Balog Tuta elvágta a mellét, a kocsist is megölték, a csárdát pedig felgyújtották.

— **Mi** történt azután?

— **Mikor** a cigányok hazajöttek, véres volt a ruhájuk. A Trokár Marcsa (Német Vrana) még kérdezte is, hogy nem volt-e ott valaki. Együtt elmentünk a kecskeméti határ felé s itt fogtak el néhányat a csendőrök. De Balog János, a Tutta, meg a Lakatos Lajos elszaladtak. Mi elmentünk az asszonyokkal Téglás felé s a téglási csárdában talákoztunk a csendőrökkel, akik megfogták a Tutát és elvették a holmikat az asszonyoktól.

— **Hát** hogy kerültek ezek a holmik az asszonyokhoz?

— **Mikor** a csendőröket meglátták a férfiak, a holmikat mind az asszonyoknak adták át.

— **Hát** nézd csak, ez a Kolompár Buer a te testvéred?

— **Igen,** a mostoha testvérem.

— **Nézd** csak, ennél találtak 300 Koronát. Nem tudod, hogy honnan vette ez ezt a pénzt?

— **Arról** nincs tudomásom.

— **Ez** azt mondja, hogy két lovat adott el s onnan kapta a pénzt!

— **Nem** volt annak lova, kérem szépen, mert mind a kettő megdöglött.

— **Térjünk** csak vissza a dānos dologra. Mit beszéltek egymás között a cigányok, mikor visszamentek Matkóra?

— **Hát** mondták, hogy a kocsist is megölték, a leánynak a mellét levágták, az asszonyt megfojtották s a csárdát felgyújtották.

— **Hát** aztán, hoztak valami holmit magukkal?
 — **Holmit** nem hoztak, de dohány és szivar sok volt náluk.

— **Hát** két arany fűgőt nem láttál?

— **De** tudom, a Lakatos Mari füléből vették ki a csendőrök.

— **Hát** nézd csak, pénzt is sokat hoztak onnan a cigányok? Ezt nem láttad?

— **Nem** láttam, csak a kendőben nyugtatták. Azt is láttam, amikor osztogatták a pénzt.

— **Milyen** pénzt?

— **Papírpénzt.**

— **Hát** ez a Lakatos Mursa ott volt Dánoson?

— **Az** ott volt.

— **Hát** nézd csak, mikor beszéltek egymás között, nem mondták azt is, hogy a lányt megbecstele, nitették?

— **Ezt** nem hallottam.

— **De** hiszen előbb azt mondtad, hogy erről is beszéltek.

— **Nem** mondtam én soha.

— **Hát** mondd csak, a fülbevaló kinek a fülében volt?

— **A** Lakatos Mari fülében.

— **Ilyen** volt az a fülbevaló? — **kér**di tőle az elnök, megmutatva neki Szarvas Teréz fülbevalóját.

— **Ez** volt az.

— **Hát** a cipőt nem tudnád megismerni, amit viselt.

— **Itt** nem az a cipő van, amit Dánosról hoztak, mert azt elásta a Német Vrana.

— **Hát** azután mást nem beszéltek még ezek. **Hát** a Kolompár Mari lováról mit hallottál?

— **Igen,** hallottam, hogy elvették tőle.

— **Kik** voltak ott?

— **A** Surányi Ignác, a Márton, a Kuna, meg a Bajka.

— **De** nézd csak, azt hiszem, hogy nem értettél meg. **Máskor** másképp beszélted el.

— **Erről** nem tudok semmit.

— **Hát** neked nem jutott semmi ezekből a dolgokból?

— **Nem** jutott semmi.

— **Hát** azután mit fogsz mondani a cigányoknak, ha azt mondják majd, hogy minden szavad hazugság?

— **Megmondom** a szemükbe is, hogy igazat mondtam.

— **Hát** arról beszéltek-e, hogy ki gyújtotta fel a dānos csárdát?

— **Igen,** azt mondták, hogy a Balog Tutti gyújtotta fel.

— **De** nézd csak, nagyon furcsa, hogy te nem hallottad azt is, hogy ezen a leányon erőszakot követtek el. **Hisz** erről is beszéltek egymás között.

— **Lehet,** de én nem hallottam.

— **Nézd** csak, én erről a kék fülbevalóról akarom még tudni, hogy kinek a fülében volt.

— **A** Lakatos Laterna fülében.

— **Nézd** csak, voltak itt más rablások is. **Nem** tudsz te erről semmit?

— **Hallottam,** hogy Temesmegyében is feltörték egy házat.

— **Hát** azután mondd csak, ott voltál te akkor, mikor a téglási csárdában találkoztak a cigányok a csendőrökkel?

— **Nem** voltam ott, mert mi a falu végén voltunk.

Az elnök ezzel befejezte a bűnpör legfőbb tanujának kihallgatását s egészen külön helyre vezetteti a leányt.

Szembesítések.

Drámai jelenetek következtek most: a vádlottak szembesítése Lakatos Rózával. Sötétben, ajkukon szitkokkal hallgatják a cigányok a kis leány vádjait, amint egyformán, akadozás nélkül mondja föl leczkéjét. Izgalmas óra volt s leirhatatlanok azok az átkok, amelylyel a vádlottak a kis leányt illették.

Balog Jánost, a bűnpör első vádlottját vezetik be először s szembe állítják a leánynyal.

— **Ismered** ezt az embert? — **kér**di az elnök.

— **Igen,** — **feleli** a leány.

— **Hogy** hívják?

— **Balog** Jánosnak.

— **Oda** tartozott ez a Surányi bandájához?

— **Igen.**

— **Velik** volt mindenütt?

— **Igen.**

— **No,** Balog János, hát mit szói ehhez?

— **Betudom** bizonyítani, méltóságos ur, hogy ezt a leányt én a járásomban és határomban soha nem láttam.

Ezután Lakatos Lajost vezetik be.

— **Nézd** csak, Rozsi, ki ez az ember?

— **A** Lakatos Lajos.

— **Honnan** ismered ezt az embert?

— **A** Surányi bandájából.

— Nem igaz, kérem szépen — kiált közbe a cigány. — Nem láttam én ezt a leányt soha.

— Mondjad a szemébe!

— Igen, maga ott volt a bandában!

— Alásan kérem a méltóságos elnök urat, hát csak ez az egy lány van az egész Pest vármegyében?

— Hát miért mondaná ezt ez a leány?

— A csendőrök ütötték-verték ezt a leányt, azért vall mi ellenünk.

— Hát honnan tudja maga, hogy ezt a leányt ütötték a csendőrök?

— Hisz az újság is úgy írta!

— Vezessék ki! — mondja az elnök.

— Méltóságos ur, nekem is van egy panasom, feleli a vádlott. — Én nem hallottam, hogy mit vallott rám idebent ez a lány. Azt kívánom, hogy mondja el itt előttem is.

A leány erre részletesen elmondja a vádlott szemébe is előbbi vallomását.

— Hazudik, mint egy kutya — kiáltja többször a vádlott, még akkor is, mikor a fogházörök kifelé vezetik.

Következik Lakatos Sztojka Bajka. Ennek is szemébe mondja a lány, hogy vele volt a Surányi bandájával.

— Nem igaz, hazudik — feleli indulatosan a vádlott. — Hol voltál te eddig? — kiált rá a leányra.

— Ott voltam magukkal — mondja a leány.

— Állíts erre tanut, ha igaz, állíts rá tanut, hogy ki látott engem egyszer is Pestmegyében?

— Tanut nem tudok rá állítani, de igaz, amit mondtam — feleli a leány.

— Jöjjön be sorrend szerint a negyedik vádlott — mondja az elnök s bevezetik Balog Tutát.

— Ismered ezt az embert? — kérdi az elnök.

— Igen, ez a Tuta.

— Honnan ismered?

— Már régebben ismerem, mert vele járt az Orbán bandájával is.

— Hát a Surányi bandával is ott járt?

— Abban is benne volt.

— Nem igaz — kiáltja indulatosan a vádlott.

A leány ezután szemébe mondja Balog Tutának, hogy hallotta, amikor eldicsekedett a dånosi rémtetteivel.

— Hazudsz, te alávaló, de meg is ver érte az Isten. Hogy mersz hazudni, te, te...

A fogházörök elvezetik a dühöngő cigányt. Bevezetik az ötödik vádlottat is.

— Ki ez? — kérdi az elnök.

— Lakatos János Kuna.

— Honnan ismered?

— Hát a Surányinak a fia. Testvér a Lakatos Dolával.

— Én nem vagyok Kuna — mondja a vádlott.

— De ez a Kuna — feleli a leány.

— Hát ennek a szavát beveszik, a miénk pedig semmi? — kiált fel indulatosan a vádlott.

— Mondjad el csak Róza, hát hogy történt az az eset?

A leány ennek a vádlottnak is szemébe mondja el részletesen mindazt, amit vallomásában rá vonatkozólag elmondott.

— Ne higgyenek neki. Hazudik ez a leány. Mi mondunk igazat! Ez csak azt mondja, amit a csendőröktől hallott.

Következik a hatodik vádlott, Német Vrana.

— Ez is ott volt a Surányi bandájában? — kérdi az elnök?

— Igen.

A vádlott cigányasszony indulatosan emeli fel a kezeit!

— Ne hazudj itt, mert nem bánom, ha felakasztanak is, de pofon váglak.

Ezt is elvezetik a fogházörök. Kifelé menet indulatosan kiabálja:

— Hát madár voltam én? Hát nem látott volna engem más, csak ez a haszontalan? Hát lehet ennek lünni?

Lakatos Luterna a következő vádlott.

— Maga is velünk volt, — mondja neki a leány.

— Maga? — kiált fel indulatosan a cigányasszony. — Mióta vagyok én neked maga? Meglátszik rajtad, hogy pesti leány lettél, te alávaló. Hirtelen

elugrik a fogházör mellől s neki akar rohanni a leánynak, de a fogházör lefogja és kivezeti.

Ugyanez a jelenet megismétlődik a következő vádlottal, Lakatos Csoroszlával is, akinek dühétől csak két fogházör tudja megmenteni a bátran előtte álló leányt.

Sorba következnek ezután a többi vádlottak: Surányi Ignác, Surányi Márton, Surányi Angyél, Lakatos Erzs, Kolompár Zelfi, Kolompár Buer, Surányi Julcsa, akiknek sorra szemükbe mondja a leány, hogy tudnak a dånosi esetről s részt vettek a gyóni rablásokban.

Jön az utolsó vádlott, Lakatos Mari.

— Ez nem volt a Surányi bandájában. Ez Kiskörösré való — mondja a kis Lakatos Róza, amikor szembe állítják vele a vádlottat.

— Hát hogy fogták el mégis magukkal? — kérdi az elnök.

— Csak véletlenül. Épp aznap érkezett Kecskemétre a testvérét keresni, a csendőrök velünk találták s ezt is elfogták.

— No, mit szól ehhez? — kérdi az elnök a vádlottat.

— Én ártatlanul szenvedek ebben az ügyben, kérem alásan.

— Nem ismerem ezt az asszonyt — ismétli Lakatos Róza is. Megmondtam már a vizsgálóbíró-nál is.

— No, majd elvállik később — mondja az elnök.

Délután két óra volt, mikor véget értek a szembesítések s az elnök holnap délelőtt 9 órára halasztotta a tárgyalás folytatását.

TÁVIRATOK.

Megzáfolt merénylet.

Lisszabon, április 23. Illctékes helyen nem ismerik sem eredetét, sem okozót az elterjedt fantasztikus híreknek, amelyeket tények semmiféleképpen nem igazolnak. A disszidens és progresszista lapok eltélik a Manuel királyal szemben való tiszteletlenség gondolatát és kiemelik, hogy a király alkotmányosan uralkodik, amennyiben szigorúan ragaszkodik a törvényhez és a parlamentáris regiméhez.

Kongo-kérdés a belga kamarában.

Brüsszel, április 23. (Saját tudósítónktól.) A kamara mai ülésén a miniszterelnök visszautasította a radikális pártnak és a szocialistáknak azt az indítványát, hogy a Kongo-szerződést utasítsák külön bizottsághoz megvizsgálás céljából. A miniszterelnök ezt az indítványt alkotmányellenesnek minősítette.

Közgazdasági táviratok.

		ápr. 23.	ápr. 22.
Newyork.	Buza		
	Jacobuza	107	104 $\frac{1}{2}$
	májusra	106	103 $\frac{1}{2}$
	juliusra	97 $\frac{3}{8}$	95 $\frac{3}{8}$
	szeptemberre	—	—
Tengeri	májusra	75 $\frac{1}{2}$	75 $\frac{1}{4}$
	juliusra	72 $\frac{1}{8}$	71 $\frac{1}{4}$
Csikagó.			
Buza	májusra	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{2}$
	juliusra	89 $\frac{3}{4}$	87 $\frac{1}{2}$
Tengeri	májusra	67 $\frac{3}{8}$	66 $\frac{3}{4}$

New-York, ápr. 23. Gyapot New-Yorkban helyben 10.10 (10.05 tegnap), gyapot májusra 9.33 (9.52), gyapot júliusra 9.49 (9.65), gyapot New-Orleansban helyb. 10 $\frac{1}{8}$ (10 $\frac{1}{4}$), petroleum stand with the New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 23. (Zárlat.) Zsir májusra 8.07 (tegnap 7.92), zsir júliusra 8.30 (tegnap 8.12), szalonna short clean, 7.37 (tegnap 7.37), sertésus júliusra 13.05 (tegnap 12.77).

A Pennsylvaniai részvények.

London, április 23. Abban a konzorciumban, amely átveszi a negyven millió dollárnyi 4%-os Pennsylvania részvényt, a londoni Rothschild-ház és a Baring-czég is közvetlenül érdekelve van. A konzorcium 90—92 árfolyamon veszi át a részvényeket, míg a kibocsátási árfolyam 96 lesz.

A milliót nyert sorsjegy.

— A bajai bank klegyezett. —

Budapest, április 23.

A szabadkai törvényszék ma folytatta a milliót nyert sorsjegy körül támadt pör tárgyalását. Nyugodt, normális mederben folytak le a tanuvallosások.

Szerdahelyi Sándor elnök kilencz órakor nyitotta meg a tárgyalást. Felolvasta Schön Antalnak, a bajai kereskedelmi és iparbank időközben elhunyt igazgatójának a vallomását. A vallomás lényege a következő:

A halott vallomása.

„Schön Antal igazgató 1906 februárjától kezdve betegsége miatt hat hétig távol volt Bajától. Amikor hazaérkezett, Wagner Sándor könyvelőt azzal bízta meg, hogy a nem kamatozó sorsjegyeket adja el, de egyben nézze meg, mely sorsjegyeket húzták ki. Wagner ekkor rájött arra, hogy a 2219/40. számú sorsjegy egymillió és százezer koronát nyert.

Arról volt tudomása, hogy a sorsjegy ezelőtt Eckert Antal temetkezési vállalkozóé volt, aki a sorsjegyet részletfizetésre vásárolta, de később letété változtatta át. Mikor Eckert behozta a részletivet a bankba, Schön írta alá és ő intézkedett, hogy a részletivet megsemmisítsék.

Eckert ezután mindenfélét azt híresztelte, hogy sorsjegyét kicsalták tőle és azt a bankban kicserélték. A vállalkozó később ezt megbánta és bocsánatot is kért Wagner könyvelőtől.

Amikor Schön értesült a milliós nyereményről, magához hívatta Wagnert és megkérte, hogy hét napig ne szóljon senkinek, addig Pester utána nézhetnek nem hamis-e a nyerő sorsjegy. Ezért elküldte a könyvelőt és fiát, Schön Ödönt a Jelzálog-Hitelbankhoz, hogy vegyék fel a pénzt, vagy ha ez nem sikerülne, helyezték el a pénzt a Hitelbanknál.

Hivatalos értesítést nem nézett meg, mert az év vége felé sok volt a munka. Újságot sem olvasott. Elismeri, hiba volt, hogy a többi könyvet nem nézte át, csak a pénztárkönyvet.

Január 29-én jött Wagner és elmondta, hogy Eckert neki nagy szíveséget tett, engedje meg, hogy a sorsjegyét letété változtathassa át, amiből Eckertnek hatvan korona haszna lenne. Tudta, hogy a részletivet nem szabad letété változtatni és ártatlanságát hangoztatta.

Egy közgyűlés.

Dr. Fischer Jákó indítványára felolvasták a bajai kereskedelmi és iparbank április 28-iki közgyűlésének jegyzőkönyvét. Ez a közgyűlés, amely a főnyeremény felosztása dolgában határozott, nagyon viharos lefolyású volt. Ugy intézkedtek, hogy 48.000 koronát a tartalékalaphoz csatolnak, ugyanennyit jutattak a nyugdíjalaphoz, öt százalékot szavaztak meg a vezérigazgatónak, három százalékot a tisztviselőknak, a többit a részvényeseknek, de csak az 1907. mérleg elkészítése után.

Schön Antal igazgató keserűen kifakadt a sajtó támadásai ellen. Akadt lap, amely azt írta, hogy a század legnagyobb lopása a bajai eset, ami nem is csoda, mert a bank igazgatóságában tizenhárom próbás szabadelvűek ülnek. (Nagy derűség.) Eckert levele csatolva van a jegyzőkönyvhöz; ebben azt írja, hogy csekély haszonnal vissza akarja adni a részletjegyet. Eckert ismeretlen tettes ellen feleletést tett, mire a közgyűlés maga elé idézte Wagner könyvelőt, aki épp úgy védekezett, mint a tegnapi kihallgatásakor.

Még egy halott.

A törvényszéki elnök most az elhunyt Ledniczky Ipoly ezisztenczita-gimnázium tanárnak vallomását olvastatta fel. Ledniczky elmondta, hogy Prigly pénztáros vendége volt a szerzetes-rendnek s ekkor a sorsjegyről beszélgettek. Neki (Ledniczkynek) is volt sorsjegye és hallotta, hogy Baján ütötték meg a főnyereményt. Minthogy az ő sorsjegyszáma közel járt a nyertes számhoz, megkérdezte Priglyt, hogy nem a bank nyerte-e. A pénztáros így felelt:

— Jó volna, magam is kívánnám.

Ezután soron kívül Lafosch János tanút hallgatták ki, akinek haldoklik a felesége. Lafosch régióta kezeli Eckert sorsjegyeit, de a vitás sorsjegyet nem bízták rá. Egy éve, hogy Eckert utólag átadta neki ezt a sorsjegyet és azt mondta, hogy nem a bank nyert, hanem ő.

Dr. Waisz Sándor védő: Áprilisban volt ez? Mit mondott Eckert?

— Hogy jegyeztem fel a számokat és ellenőriztem.

— Ezért ment hozzá?

— Nem, hanem behívott a boltjába.

— Miről beszéltek?

— Arról, hogy melyik szám ütötte meg a főnyereményt.

— **A katolikus lelkészek kongruája.** Vaszary Kolos bíboros hercegprímás a katolikus püspöki kar tagjait ma délelőttre tanácskozára hívta össze budavári palotájába. A püspöki kar tagjai jóval tíz óra előtt kezdtek gyülekezni s az érkezőket dr. Kohl Medárd püspök fogadta. Pontban tíz órakor lépett a terembe az einöklő hercegprímás, akit az egyházfők mély hódolattal üdvözöltek. Vaszary Kolos bíboros hercegprímás rövid ima után megnyitotta az ülést és a jegyzőkönyv vezetésére Fischer-Colbrie Agost kassai püspököt kérte fel. A napirenden a kongrua-ügy végleges rendezése és az iskolák fegyelmi és tanítási szabályzatának egyöntetűvé tétele szerepelt.

Ezutal a görög-katolikus püspöki kar tagjai távol maradtak a konferenciától, mert a nagyheti áttatosságok székhelyükhöz kötik őket. A konferencián a napirend előtt Vaszary Kolos bíboros hercegprímás előterjesztette X. Pius pápának köszönő levelét, amelyet a magyar püspöki karnak küldött arra a gratulációra, amelyet a püspöki kar intézett a pápához jubileuma alkalmából. A püspöki kar mély hódolattal vette tudomásul a pápa levelét. A napirend első pontja volt a kongrua-ügyben függőben maradt kérdések elintézése. A katolikus klérus ugyanis a kongrua rendezéséhez 700 ezer koronát ajánlott fel, a megyés püspökök, a káptalanok, a javadalmas apátok és prépostságok javadalmaiból. Miután a kivetett összegek ellen reklamációk érkeztek be, a püspöki kar ma véglegesen rendezte az arányosítást. A kongrua ügyében előadóként Párvy Sándor székesévi püspök, a kiküldött albizottság elnöke szerepelt, akinek előterjesztéséhez a püspöki kar hozzájárult. Ezután Fehér Ipoly pannonhalmi főpápa tett előterjesztést a katolikus jellegű iskolák tanítóinak fegyelmi szabályzatáról, mely az egész országban egyöntetűvé teszi az eljárást. Az értekezlet az előterjesztést elfogadta. Ezután X. Pius pápa által kiadott új házassági dekrétumra vonatkozó vitás kérdéseket beszéltek meg és megállapodtak a magyar klérus által követendő egyöntetű eljárásra nézve. Vékül kisebb egyházi és folyó ügyeket intéztek el, mire a konferencia délután félkettőkor véget ért.

— **A titeli trogloditák.** A rettenetes nyomor és inség sivár képe, amely a titeli barlanglakókról szóló hírekkel feltáru, mélyen megindítja az érző embereket. Akármilyen inségbe sülyedtek is, az emberi büszkeség még sem halt ki belőlük. Amióta nagy nyomoruk nyilvánosságra került, Szemző János főszolgabíró a község képviselőtársaságában mindent elkövet, hogy az élet roppant terhét megkönnyítse nekik. Arról van szó, hogy a kormány építsen nekik emberekhez méltó munkáslakásokat. De a községtől nem akarnak áldozatokat elfogadni. Azt tartják, hogy a község amugy is túlságosan meg van terhelve. Majd csak megélnék — úgy mondják — valahogy a község áldozatkészsége nélkül is.

— **Meggyilkoltak két vállalkozót.** Több alvállalkozó kapta meg az egerputnoki vasútépítésnél a földmunkálatokat. Az alvállalkozók közt volt egy olasz és egy karintiai ember is. Ezt a két embert szörnyű sors érte utól. Kedden hajnalban négy órakor a vasútépítéshez indultak, miközben Sajóvárkony határában két legény rájuk lesett. Az egyik vállalkozót bottal verték agyon, a másikat puskával lötték le. Ezután a tettesek mindkét áldozatot kirabolták. A csendőrség nyomban megindította a vizsgálatot és sikerült a tetteseket Antal Molnár József és Szunyai József sajóvárkonyi legények személyében kinyomozni. Mindkét gyilkost letartóztatták. Kihallgatásukkor beismerő vallomást tettek. Azt hiszik, hogy a tetteseknek még más büntársaik is vannak.

— **Fagy.** Nyiregyházán az éjjel erős fagy volt, mely a baracktermést teljesen tönkretette.

— **A titkosrendőr.** Lembergben letartóztattak egy Janiczki nevű szélhámost, akiről kiderült, hogy az orosz titkosrendőrség szolgálatában áll. Janiczki több csalást követett el. Lengyel menekültek felismerték benne azt a férfit, aki Lembergben Skalon főkörmányzó meggyilkolására alkalmas embert keresett és bombát ígért. Varsói emigránsok viszont bizonyítani tudták, hogy Janiczki az orosz rendőrség kéme, aki sok lengyel diákot és munkást besügött s ezért a boszútól félve, Lembergbe menekült. Janiczki annak idején azt beszélt, hogy nem

Dobrocizka Vanda, hanem két más asszony követte el a merényletet Skalon főkörmányzó ellen.

— **Vandalizmus egy muzeumban.** Az esseni muzeumban felháborító vandalizmus történt. Eddig ismeretlen tettesek Jensennek egy nagy festményét összevagdalták. Néhány nap előtt történt ugyancsak a városi muzeumban, hogy Krisztus szobrát vandál kezek megcsontították.

— **Garázdálkodó cigánykaraván.** Csökmön tegnap egy veszedelmes cigánykaraván garázdálkodott. Vagy husz tagból állt a banda. A cigányok Szabó N. Imre csökmői földbirtokos közeli tanyája felé igyekeztek. Mikor a tanyára értek, óriási lövöldözéssel jelezték a veszedelmet. A lövések zarára Szabó kiment lakásából, mire a cigányok nekirohantak, ütlegelni kezdték, a száját betömték, majd összekötötték s egy uradalmi épület félreeső helyiségébe zárták. Míg a földbirtokos borzalmas helyzetben vergődött, addig a haramiák feleségét és gyermekeit kötözték össze, akiknek szemük láttára feltörték a pénzszerkeztényt s abból közel tízezer korona értékű készpénzt és ékszert raboltak el. A banda tagjai innen a közeli tanyára mentek, hol Tóth György parasztagzával ugyancsak így tettek. A cselésdség csak akkor szerzett tudomást a rablásról, mikor másnap gazdáikat megkötözve találták. Szabó földbirtokos felesége az ipedségtől megőrült. A rabló cigányokat, kik szekereken szöktek meg, a csendőrség keresi.

— **Orvosi körökből.** Dr. Komáromy Sándor kir. tanácsos fürdőorvosi gyakorlatát Karlsbadban ismét megkezdte.

— **Vitás főnyeremény.** Felkértek a következő levél közlésére: Igen tisztelt szerkesztőség! Becess lapjoknak husvétii számában „Vitás 400.000 koronás főnyeremény” czim alatt megjelent és bizonynyal érdekelt oldalról származó közlemény a sorsjegyirodámban nyert 400.000 koronás főnyeremény sorsát a valóságnak meg nem felelőleg kommentálja, tisztelettel kérem ennélfogva, hogy a való tényállást az alábbiakban szíveskedjék közre adni: Zucker Gyula és Toffler Dávid semmi néven nevezendő igényt nem formálhatnak a nyeremény iránt. Zucker a nyertes sorsjegy 1/5-át a legutóbbi sorsjáték csak négy osztályán keresztül vásárolta, illetve szabályszerűen húzás előtt személyesen átvette és kifizette, az ötödik és hatodik osztályra azonban egyszerűen nem vette meg, illetve a játékot abban hagyta, mint azt más alkalommal is tette; ennélfogva semmi joga a hatodik osztály húzásán kijött nyereményhez. Toffler Dávid pedig tölem sohasem vásárolt sorsjegyet, hanem egy elárusított adott el neki egy nyolczad 64160. számú sorsjegyet a most befejezett osztálysorsjáték mind a hat osztályára. Amikor ez a sorsjegy a hatodik osztály húzásán 500 koronás nyereménnyel kihuzatott, én Tofflernek egy 1/5-os pótsorsjegyet küldtem ajánlott levélben, amelyet ő azonban egyszerűen felbontatlanul visszautasított és azt a postahivatal „Nem fogadta el” jelzéssel nekem visszajuttatott. Ezen visszautasított zárt levélben különben sem volt a nyertes sorsjegy, annál neveségesebb tehát ilyen jogzimen főnyereményt követelni. Természetes, érthető izgalom foghatja el a megnevezett urakat, amikor meggondoljuk, hogy sorsjegyirodámban a nyertes sorsjegyből vásárolhatlak volna, ilyen fajta érzelmi motívumok azonban nem irányíthatják a főnyeremény sorsát, amelyet egyébként a sorsjegyek tényleges tulajdonosának már ki is fizettem. Szolnok, 1908. április 12-én. Teljes tisztelettel Gettler Izidor, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója.

— **Házasságok.** Dr. Földi Miklós kassai főorvos e hó 30-án köt házasságot Róth Mariska urleánnyal, dr. Rosenthal Sándor sátoraljai helyi ügyvéd hugával Sátoraljai helyen.

Telléry Gyula, a Szepesi Lapok felelős szerkesztője eljegyezte Haltenberger Malvint, id. Haltenberger Rezső iglói szövőgyáros leányát.

Lopatny Ladislav eljegyezte Budapesten Fodor Rózsát.

Hatós Alfréd mérnök, ösmert sportsmann, május 3-án vezeti oltárhoz Blokner Vilám.

— **A tífusz.** A tisztii fő. vosi hivatal azt hiszi, hogy egy-ét hét alatt hivatalosan kijelentheti, hogy a kiütéses tífusz véglegesen megszűnt. Tegnap sem volt egy új megbetegedés sem. A betegek közül azonban egy férfi és egy nő meghalt, egy férfit egészségesen elbocsátottak. Tegnap 22 férfi és 20 nő beteg volt a kórházban, megfigyelés alatt pedig 12 férfi és 3 asszony volt.

— **Párbajhős mint betörő.** A főváros tolvajvilágának egyik érdekes alakja Kasztl Rafael. Ez a huszonhárom éves fiatal ember valamikor magánhivatalnok volt. A maga szerény jövedelméből azonban nem bírt megélni, mert nagyon sok ur passziója volt. Hogy pénzt szerezzen, rossz utra tért, de oly ügyesen, hogy sokáig nem jöttek rá a dolgaira. Közben, ahol csak megjelent, adta az urat, nagyon kényes volt a maga becsületére. Egy ízben tavaly, valamelyik kávéházban összeveszett egy Gara nevű hivatalnokkal. Nyomban provokálta. Meg is verekedtek egy fővárosi vívóteremben s a párbajban Kasztl sebesült meg a karján. A kávéházakban, ahová ez a hercegő fiatal ember járt, minduntalan elveszett valami, hol a kávé, hol a vendéglős holmija, de mindenkire inkább gyanakodtak volna, mint a lovagias és elegáns vendégre. De végre Kasztl Rafael is rajtavesztett. A minap a Károly körúton levő Österreicher-féle kávéházba betörték és elvittek száz darab nikkelt tálcát és egyéb holmit. A detektívek sorra járták a zálogházakat s az egyikben rá is akadtak egy csomó tálcára, de ezekről kiderült, hogy a Sport-kávéházból és egy dob utcai kávémérésből valók. A detektívek mégis tovább figyeltek s végre tegnap az Akácfa-utca 30. száma alatt levő zálogházban elfogtak egy fiatal embert, aki éppen egy csomó nikkelt tálcát akart elzalogosítani. A fiatal ember tiltakozott a gyanúsítás ellen, de mégis bevitték a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy ő Kasztl Rafael s hogy ő követte el az Österreicher-féle kávéházban a betörést s hogy már évek óta lopásból él. Letartóztatták.

— **A szociálisták kongresszusa.** A szociáldemokrata párt ma befejezte kongresszusát. Reggel elfogadták a pártszervezeti szabályokat, azután Csizmadia Sándor előterjesztette a mezőgazdasági programot, melyet a földmunkások 11-es bizottságával együtt készítet el. A programot vita nélkül elfogadták és a kongresszus megbízta a pártvezetőséget, hogy azt vitassa meg s javaslatát terjeszse a jövő évi kongresszus elé. Buchinger Manó a lakás- és élelmiszerzűsoráról mondott hosszabb beszédet és a fogyasztási szövetkezetek megalakítását sürgette. Határozati javaslatát Vincze Sándor módosításával, mely a fogyasztási szövetkezetek érdekében a vidéken is agitációs megindítását kívánja, elfogadták. A napirend utolsó pontja indítványok tárgyalása volt.

— **Öngyilkos ékszerkereskedő.** Kiderült, hogy Ahron berlini ékszerkereskedő, aki néhány nap előtt főbelötte magát, kártyán vesztette el egész vagyonát és közvetlenül öngyilkossága előtt egy színészklubban hamiskártyázáson érték. Az öngyilkos ékszerész passzívái meghaladják az egy millió márkát s ezzel szemben alig van valami aktiva.

— **Szabósztárják Fiumében.** A fiúmei szabómunkások beszüntették a munkát. Bériük oly mértékű felemelését követelik, hogy a fiúmei szabók ipartestületé ma tartott ülésében kimondotta, hogy azok teljesíthetetlenek. Egyben elhatározták a mesterek, hogy a mai naptól kezdve kimondják a zárlatot, amelyet annyiban már ma jogatosítottak, hogy munkát nem vállalnak és nem is hajlandók vállalni mindaddig, míg a harc véget nem ér.

— **Tűz!** Curitjában egy templomban istentisztelet alatt vak tüzi láрма támadt. A hívőkkel zsúfolásig megtelt templomban valaki tüzet kiáltott s erre iszonyu pánik tört ki. Tűznek nyoma sem volt ugyan, de mindenki hanyatt-homlok rohant a kijáratához. A tolongásban hat embert halálra tapostak és harminczan megsebesültek.

— **Öngyilkos akadémiai növendék.** Veszprémben Deogaro Aladár akadémiai növendék ma főbelötte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Megtámadtott pénztáros.** Bellachaniban tegnap négy katonától kísért pénztárost eddig ismeretlen tettesek megrohantak. Utólag kiderült, hogy az illető a Kaspi-társaság pénztárosa volt. A pénztárost és két kísérőjét megölték, a másik két kísérőt és több közelben lévő munkást súlyosan megsebesítettek. A pénztárosnál lévő 24.000 rubelnek csak kis részét rabolták el.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Házasféta valódi áldás gyomorbetegségeknek és székaszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az orvosi gyomorot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.

nagy üveg 60 fillér.

— Halálozás. Drechsler Gusztáv székesfővárosi m. kir. fogyasztási adóhivatali pénztárnok 45 éves korában szívizélvadás következtében hirtelen meghalt.

x Zászlók, címerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Bőrbajok, hajhullás, és kopaszág sokszor évekig makacsul dacolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönlög Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

A megfertőzött vármegye.

— A tifusz pusztításai. —

Budapest, április 23.

Az Egyetértés részletesen beszámolt a tifusznak Szombathelyen és Vasvármegyében való terjedéséről. Ma újabb hírek érkeztek a betegség terjedéséről és ezek valóban alkalmasak arra, hogy aggodalmat keltsenek.

Herbst Géza, Vasvármegye alispánja, ki Budapesten volt, hogy jelentést tegyen a járványról, ma — mint Szombathelyről telegrafálják — visszaérkezett oda.

Vele jött a belügyminiszteriumból Kaiser közegészségügyi felügyelő és Rékay Frigyes műszaki tanár. A belügyminiszter kiküldöttéi állandóan Szombathelyen maradnak, hogy a hatóságnak szaktanácsokkal szolgáljanak.

Aujeszkí Aladár bakteriológus a tifuszbacillust nem állapította meg, annyit azonban kiderített, hogy a vízben kolibacillus van. A belügyminiszterium kiküldöttéi a vízvezeték lezárását helyesnek ítélték ki és csatlakoztak ahhoz a véleményhez, hogy talajvíz szivárgott be a vízvezeték csövekbe. Ezért az iníciált talajon áthaladó csatornát másfelé irányítják. A szakértők megvizsgálják néhány kutató és ha ezeknek bacillusmentességét megállapítják, úgy ezeket közhasználatra átengedik.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter Herbst Géza alispánt a legszélesebb hatáskörrel ruházta fel. A ma közzétett hivatalos jelentések szerint újabban 17 tifuszbeteg jelentettek be. Az összes megbetegedések száma 258, ezek közül meghalt 7 beteg, ápolás alatt 248 áll, 7 meggyógyult.

A városi tornacsarnok már teljesen megtelt beteggel, ezért a kulturpalota egyik hatalmas termét alakították át járványkórházzá. A városi orvosok már majdnem kimerültek a nagy elfoglaltságtól. Az alispánhoz érkezett jelentés szerint a vármegye több községében is fordult már elő, bár szórványosan, tifusz megbetegedés.

Ma Csornán tifuszban megbetegedett Kocsis Ferenc csornai legény, aki az előző napokban Szombathelyen járt. A hatóság megtett minden intézkedést, hogy a járvány továbbterjedését megakadályozza.

Szombathelyen a máskor pezsgő életet csömör és lehangoltság váltotta fel. Az üzletekbe nem járnak az emberek. A máskor zsúfolt vendéglők szinte néptelenek. A vendégek, akik mégis helyet foglalnak az éttermekben, messziről kérdik egymást:

— Hogy van a beteged? Az enyémnek 39 fok láza van.

— Az enyémnek is.

A szombathelyi közönség azt hiszi, hogy április 7-én támadt a járvány. Pedig már januárban

is erős tifuszjárvány volt a városban. A megbetegedések a város központjában, a belvárosban történnek, ez a városrész az egyetlen, amely az új vízvezetékéből kapja a vizet. Áprilisban explóziószerű gyorsasággal tört ki a járvány. Egyszerre 15—20 betegedést történt. Szombathely belvárosában alig van utca, ahol majdnem minden házon ne volna kifüggesztve a piros cédula. A belváros lakói jobbra a művelt és vagyonos osztályhoz tartoznak s eddig a betegek is majdnem mind ebből az osztályból valók. Most már a város külső részeiben is terjed a járvány.

Dr. Chyser Kornél miniszteri tanácsos a szombathelyi tifuszjárványról ezeket mondotta:

— Nem igaz az, hogy a járvány már az előző hónapokban is dühöngött és hogy, amint egyes lapok írják, már januárban nagyobb arányokban lépett fel. Januártól április hó 7-ig csak szórványos megbetegedések fordultak elő, a mint az más városokban és minden évben előfordul. Nagyobb arányban csak április 7-ikén lépett fel a tifuszjárvány. Ekkor a belügyminiszterium mindent megtett a tifusz elterjedésének megállítására. Téry Odón osztálytanácsos, közegészségügyi főfelügyelő azonnal Szombathelyre utazott, hogy megvizsgálja, mi okozta a járványt és hogy a szombathelyi hatóságot kellő szaktanácsokkal lássa el. Ugyanakkor utazott el Szombathelyre dr. Aujeszkí Aladár, az országos bakteriológiai intézet igazgatója és személyesen vezette a vizsgálatot. Dr. Kaiser Károly, a belügyminiszteri bakteriológiai intézet vezetője Szombathelyen tartózkodik, hogy ott folytassa a vízvezeték és a kutak vizsgálatát. Ugyancsak ott tartózkodik Téry osztálytanácsos helyett Hajós Béla közegészségügyi felügyelő is.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Alfouz ur — új szereposztással. Évtizedeken át gyönyörködött a Nemzeti Színház s a Várszínház közönsége Náday Ferenc és Vizváriné remek két alkotásában, Alfouz urban, Suichardné körül metszett, minden ízében kidolgozott alakjaiban. A kiválóan hatásos szerepekkel megírt darabot Vizváriné halála óta pihentetni kellett, míg az igazgatóság most Csillag Teréznek osztotta ki a Suichardné szerepét, Náday Ferenc pedig fiának adta át, becses örökségül a kiváló szerepét, melylyel Náday Béla első ízben jut czimszerephez. Csillag Teréz finom egyénisége, bele tudott törődni a Suichardné durva vonásokkal megrajzolt, s az ő szerepkörétől idegen alakjába, s tudott olyan genialis vonásokat hozni nagy előde után is alakításába, melyek a darab repertoiron tartását kívánatosá teszik. Náday Bélának is nehéz feladat jutott az apja által oly kiváló virtuozitással megalkotott kabinet-alakítása után. De becsülettel megállotta helyét s ha nem is felejtethette a nagy Nádayt, de becsesét és minden ízében élvezhető alkotott. Gyenes és Hegyesi Mari a régi jók, — míg Adrienne ábrázolója nem léphetett elődei nyomába. Ez a kis szerep a nagygyá leendő ifjú művésznök próbaköve volt, Márkus, Vizvári Mariska, Váradi Aranka és Ilke játszották, növendékek tudását messze túlhaladó művészettel. A mai növendék-kísérlet nem vált be valami fényesen.

(*) Jutalmazott képek. A Műcsarnok tavaszi tárlatán kiállított festményeket ma délelőtt behatóan megtekintette a zsűri, amelyet a 4000 koronás társulati díj és egyéb jutalmak odaítélésére választott a Képzőművészeti Társulat. A zsűri hosszas tanácskozás után a négyezer koronás társulati díjat Kacziány Ödönnek ítélte oda a „Gellért éjfélok” című festményéért. A végleges döntést négy szavazás előzte meg. A 3200 koronás báró Forster Gyula-féle Vaszary-díjat Löschinger Hugó, Lotznak egyik kiváló tanítványa nyerte el „Szent László” című festményével. A 600 koronás Wahrmann Mór-féle díjat Pentelei Molnár János kapta „Finish” című festményéért. A 450 koronás báró Harkányi Frigyes-féle díjat, amely a tárlaton első ízben résztvevő

festők jutalmazására fordítandó, Glatler Gyula nyerte el „Öreg asszony” és „Fiatal leány” című festményével. A zsűri kilencz tagja közül egyedül gróf Hadik-Barkóczy Endre nem vett részt a döntésnél, aki gyengélkedésével mentette ki magát. A tanácskozás jegyzőkönyvét dr. Ambrozovics Dezső titkárvette.

(*) Francziák a Vígyszínházban. Mounet-Sully társulata holnap, pénteken, játszik a Vígyszínházban és közönségünknek ezuttal ismét módjában lesz, hogy a Comédie-Française stílusában rendezett előadást élvezhessen. Mounet-Sully, aki még sohasem járt nálunk, ezuttal is csak egy estén át marad Budapesten.

(*) A Tatárjárás Kolozsvárott. Bakonyi és Kálmán magyar daljátéka, a „Tatárjárás” ma este került színpadra először a kolozsvári Nemzeti Színházban és igen nagy sikert aratott. A bemutató előadásra nagy becsúgygyal készült a színház s az utolsó főpróbákat a zeneszerző Kálmán Imre személyesen vezette s ő is dirigálta a zenekart a mai esti előadáson. A színházat zsúfolásig megtöltötte Kolozsvár legelőkelőbb közönsége s meleg ovációkban részesítette az egyik jelen volt szerzőt. A darab rendkívül tetszett. Minden énekszám után zugó taps tört ki és a sok ismétlés miatt az előadás a késő éjszakai órákba nyúlt, illetet, hét órákor kezdődött. Felvonások végén lelkes tapsok szóltatták függöny elé a zeneszerzőt, akit elárasztottak babérkoszorúval és a tetszés egyéb jeleivel. Az előadás elsőrangú volt s a színház pazar bőkezűséggel állította ki a magyar szerzők darabját és művészeinek legjavát vitte tübbe. Riza szerepében Berki Lili, a kolozsvári primadonna nemes művészetének és nagy szépségének egyik legszebb sikerét aratta. Frenetikusz tetszés kísérte Király Ernő minden egyes énekszámát Lörentey főhadnagy szerepében. Horti Sándor játszotta a tartalékos hadnagyot harsogó kacagás közepette. Sugár Jolán, Dezséri Gyula, Makrai, Hetényi, Pajor, Gálosi tehetségű legjavát adták és egyformán részesei voltak a forró sikernek, amely kétségkívül a műsor legvonzóbb darabjává avatta a „Tatárjárás”-t Kolozsvárott is.

(*) A Sasfőlk első előadása. Rostand verses drámájának, a Sasfőlknek pénteki bemutatójára már minden jegy elkelt. A közönségnek ez a rendkívül nagy érdeklődése természetessé teszi, hogy az igazgatóság a kiváló művet nap-nap után műsoron tartsa mindig ugyanabban a szereposztásban, amelylyel a dráma a premieren színpadra került. Állandó változás a szereplők sorában csak egy lesz: Metternich szerepét felváltva Rátkay Márton és Garas Márton fogják játszani. A pénteki első előadáson Metternich Rátkay lesz, a szombati második előadáson Garas Márton játszza a kancellárt. A főpróbát ma este tartották meg.

A próba félnyolcztól éjjelig tartott és teljes képet nyújtott. A szép számmal megjelent közönség már a főpróbán megtapsolta a szereplőket.

(*) Husz Lehár-este. A jubiláris Nagymama után rövidesen a Három feleség is be fog vonulni a Népszínház-Vigopera azon darabjai közé, amelyeknek sikerével legalább is huszonöt előadás jár. A Lehár Ferenc diadalmos operettje e héten még pénteken és vasárnap kerül színpadra s ezzel már a huszadik előadáshoz érkezik el. A Három feleség természetesen mindig a bemutató szereplőivel, élükön Küry Klárával, Környei Bélával és Turcsányi Olgával kerül színpadra.

(*) Muzéumok és könyvtárak. A Muzéumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége tegnap tartotta meg Frankói Vilmos püspök, országos főfelügyelő elnöksége alatt első idei rendes ülését. Frankói Vilmos fájdalommal emlékezett meg a főfelügyelőség volt előadójának, lelkes, tevékeny tagjának, Schönherr Gyulának elhunytáról, kinek emlékeztet a főfelügyelőség jegyzőkönyvében megörökítette és részvételre intézett a megboldogult édesanyjához. Mihálik József előadó jelentést tett a husz helyen államsegélyvel épülő múzeumi épület állapotáról s bemutatta a főfelügyelőség 1909. évi költségvetési előirányzatát. Az ülés további folyamán megállapították a felügyelők által a folyó évben teendő hivatalos utakat. Elhatározták, hogy a főfelügyelőség a nyár folyamán dr. Posta Béla vezetésével régészeti szaktanfolyamot rendez Kolozsvárott, amelyen a főfelügyelőség által meghívandó vidéki múzeumi

Gazdák figyelmébe!

SCHLOESING THEOPHIL világhírű franciaországi gazdasági vegyész, a francia tudományos akadémiák tagja által felkelt és marseillei Schloesing-gyárakban gyártott vadi és irtószerek a szőlők és más növények elpusztító élősködő ellen hazánkba hozva, zettől, kiaduk ismertető ívet és utasításainkat a kártevők elleni védekezésre nevez. Erről szóló tudományos arapon készült ismertetőnk: — 1. Schloesing ház és feje: Theophil Schloesing 2. Schloesing borsó pora. Védekezés a peronospora ellen. 3. Schloesing egyszerű lecsapott kénpor, védekezés a lisztharmat ellen. 4. Schloesing vasgázolós lecsapott kénpor a sárgaság és rákfertőzés ellen. 5. Schloesing lecsapott rézgázolós kénpor a fűtróhadás, fűtrperonospora és blackrot ellen. 6. Schloesing lecsapott nikotinos kénpor. 7. Utasítás a burgonyabetegségek elleni védekezésre. 8. Utasítás a rópák elődai elleneségei elleni védekezésre. 9. Utasítás a rozsok, ciszzerlek, virágok és konyhakerti növények elődai betegségei elleni védekezésre. 10. Utasítás a hernyók irtására. 11. Schloesing „Pyr-Loa”-ja, védekezés a szőlőmolyok ellen. 12. Utasítás a trágya-telepek, komlóskerteknek, baromfiaknak és baromfiótlaknak kénporrali kezelésére. Ezen íveteket felszólításon díjmentesen és bérmentve küldik Schloesing testvérek és társai. — — — — — gyárak Marseille (Franciaország) vezérképviselője a magyar birodalom területére:

FRANKL ADOLF bankháza
Budapest, Eötvös-utca 19. sz.
(Száll. ház.) TELEFON 25-40.

örök közül nyolczvan 100—100 koronás állami segélyvel, saját költségükön pedig mindazok vehetnek részt, akik ebbeli szándékukat a főfelügyelőségnél július hó 1-éig bejelentik.

(*) **Lehár tiltakozása.** Henry W. Lavagage ki Lehár Vig özvegyének előadási jogát megszerezte az Egyesült-Államok területére, pört indított egy színigazgató ellen, mert jogtalanul adta elő a Vig özvegyet. A nem éppen lovagias ellenfél boszújában plágium vádjával illeti Lehárt és felsorol néhány operettet, melyből szerinte Lehár plagizált. E vádat mi már kezdetben annyira nevelésének találtuk, hogy le sem közöltük. De mivel a napi sajtó egy része e vádat leközlölte, Lehár ma a következő táviratot küldte szerkesztőségünkhöz: A kvalifikálatlan állítás ellen a leghatározottabban tiltakozom. Amerikai képviselőm már megindította a törvény előtt az eljárást, melynek végső eredményéről önöket értesíteni fogom. Lehár.

(*) **A Színészegyesület tanács-ülése.** Az Országos Színészegyesület tanácsa május havi rendes ülését május 3-án, kedden fogja megtartani. Erre a tanács-ülésre a vidéki tanácsosok közül Komjáthy Jánost és Keszler Edét hívták be.

(*) **Botrány egy bemutatón.** Münchenben, az ottani Schauspielhausban tegnap volt Wedekind Frank „A fiatalság” című háromfelvonásos színjátékának bemutató előadása. Az újdonságnak az a tendenciája, hogy a leánynak kötelessége férjhez menni és családot alapítani. Ezt a tételt szerző olyan homályosan és nehézkesen magyarázza, hogy a közönség türelmet vesztve, a harmadik felvonásban botrányos jeleneteket produkált. Zugás és fütyülés közt hullott le a függöny.

(*) **A szabadkai színház.** Dr. Farkas Ferencz, a szabadkai színház igazgatója lemondott a színház további igazgatóságáról, mert közte és az ottani színházi bizottság közt véleményeltérések voltak. A színházi bizottság most új pályázatot irt ki a színházra. A pályázat határidejéül 1908. évi május hó 30-ik napját tűzték ki.

(*) **A Mücsarnokból visszautasított művészek kiállítási helyiségében.** (V. Ferencz József-tér 5. sz., Gresham-palota, Kossuth-lépcső) e hó 25-én, szombaton, délután félöt órakor felolvasás lesz, amelyen a következő írók és írók vesznek részt: F. Kaffka Margit, H. Szederkényi Annikó, dr. Bárdos Artur és Homonnai Albert A belépő-díj egy korona.

(*) **Vidéki szlnészet.** Szatmáron Krémer s társulataival pötszezon tart. Ma mutatkozott be a társulat új koloratur énekesnője, Galgóczy Emma: Hoffmann meséiben. Zsúfolt ház tapsolt a széphanu és kitűnően iskolázott énekesnőnek. Meglepo, hogy ez az idegen énekesnő 2 év alatt tökéletesen elsajátította a magyar nyelvet.

EGYESÜLETEK.

(—) **Díjnokok mozgalmá.** Az állam legrosszabbul javadalmazott alkalmazottait a küszöbön lévő házbérnegyed és megélhetésük bizonytalansága most újból a cselekvés terére készíti. Az Állami Díjnokok Országos Szövetsége a teendők megvitatása céljából e hó 26-án délután 3 órakor egyleti helyiségében (VII. Hársia-utca 59.) nagy taggyűlést tart, amelyen számos országgyűlési képviselő is megigérte megjelenését. A szövetség vezetősége az érdeklődőket ez uton is meghívja.

(—) **Automobil-bál.** A IV. nemzetközi automobilkiállítás alkalmából a Magyar Automobil-Klub nagy-szabású táncestélyt rendez május hó 20-án a városligeti Gerbeaud-pavillonban. A bált, melyen részt fog venni a főhercegi udvar, az arisztokrácia, főméltóságok teljes számban és a budapesti társadalom színe-jeve, az automobil-klub kebeléből alakult harmincz tagu rendező-bizottság készíti elő s máris megkezdte működését a klub Kigyó-tér 1. sz. alatti helyiségeiben. A bizottság elnöke gróf Zichy Béla Rezső, alelnöke gróf Széchenyi István és gróf Wenckheim József, titkára ifj. Krisztinkovich Béla. Lesz katonazene, cigányzene, buffet és kabaret-előadás. Személyjegy ára buffettel beleértve 10 korona és a borítékos meghívó felmutatása mellett folyó hó 28-tól kezdve naponként válthatók este 5—8 óra között a rendezőségi irodában. A meghívók szétküldése folyamatban van, kik erre igényt tartanak, forduljanak közvetlenül a rendezőséghez.

(—) **A cigányzenészek egyesülete.** A cigányzenészek tudvalevően érdekeik istápolására egyesületet alakítottak. A Magyar Cigányzenészek Onszító és Jótékonyvási Egyesülete ezúton alakult egyesület alapszabályait a belügyminiszter ma jóváhagyta.

FŐVÁROS.

(A főváros közgyűlése. A jövő szerdára (április 29.) kitűzött rendes közgyűlés főbb tárgyai a következők: Választás a különböző bizottságokban megüresedett tagsági helyekre. — A marhavásártéri vendéglő bérbeadása. — A május hónapban rendezendő automobilkiállítás alkalmával automobil-társaságok járatásának az engedélyezése és a versenydíjak engedélyezése. — A Krisztina-tér és Vöröskereszt-kórház közti társasági-körforgalom ügye. — Előterjesztés a székesfővárosi kegyurasága alatt álló plébánosok illetményeinek egyöntetű utalványozása és kifizetése ügyében. — Udvarhely vármegye körirata a horvát obstrukció letörése ügyében. — A budapesti ipari és kereskedelmi munkaközvetítő intézet és a Tulipán-szövetség segélyezése. — Előterjesztés a Temesvárott tervezett élelmezési, háztartási és konyhaművészeti kiállításon való részvétel ügyében. — Előterjesztés a mérnöki hivatalhoz rendszeresített műszaki kezelőtiszt állások minősítésének a megállapítása ügyében. — Felebbezések. Nyugdíjazások. A tárgysorozatra 68 ügyet vetnek fel.

(Nyugalomba vonult tisztviselő. Rothmayer István, a mértékhibesítő hivatal igazgatója negyvenhét évi szolgálat után a nyugdíjazását kérte. A közgyűlés a nyugdíjazást kimondotta s ma a belügyminiszter megerősítette a közgyűlés határozatát.

(A Kossuth-szobor. A Kossuth-szobor ügye egyre nagyobb hullámokat ver. A Fészekben értekezletet tartottak, amelyre meghívták a törvényhatósági bizottság tagjait is. Az értekezleten elhatározták, hogy a szerintük szabálytalan döntés megsemmisítése érdekében a legmesszebbmenő agitációt indítják meg. Elhatározták, hogy a főváros és az ország polgárságához felhívást intéznek és tiltakozó népgyűlésre hívják össze a polgárságot. A népgyűlés május 3-án lesz. Róna József szobrászművész, mint már említettük, óvást emelt a bíráló-bizottság döntése ellen. Az óvást elküldte a törvényhatósági bizottság közgyűlésének, a tanácsnak és a polgármesternek. A főváros tanácsa hétfőn ülést tart és ezen az ülésen fogják tárgyalni a Róna óvását.

(Demokraták közgyűlése. A Központi Demokraták-kör e hó 25-én, szombaton, este 7 órakor tartja saját helyiségében (Liszt Ferencz-tér 4) évi rendes közgyűlést a következő napirenddel: 1. A választmány jelentése a kör lefolyt évi működéséről. 2. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 3. A három tagu számvizsgáló bizottság megválasztása. 4. A választmány és a tisztikar megválasztása. 5. Indítványok. Közgyűlés után tagavattással egybekötött társasvacsora lesz, melyen az új tagokat dr. Bródy Ernő orsz. képviselő fogja üdvözölni.

(Villamos vasut Vác—Budapest és Gödöllő között. A székesfőváros élelmezési és lakásvizonyaira nagyjelentőségű vasuti tervezet lépett a megvalósulás stádiumába. Ugyanis a vác—budapest—gödöllői h. é. villamos üzemi vasut engedélyezési óvadékát kerék 500.000 korona értékben a napokban letett a „Villamos vállalatok részvénytársasága” s kötelezettséget vállalt e nagyfontosságú vasuti tervezet megvalósítására. A tervezett vasut végleges kialakulásában Budapest területének egy alkalmas pontjáról fog kiindulni; egyelőre Csomád, Veresegyháza, Örsz-Miklós-Bottyán, Vác-Hartyán, Rátót, Sződ érintésével Váczig, másrészt Veresegyháza, Szada érintésével Gödöllőig épülne ki mint háromágú vasut 50 kilométernyi összhosszban. E vállalattal kapcsolatosan nagyszabású villamos áramfejlesztő központi telep létesül Budapest közelében, mely mindezen ipari és világitási célokra fog villamos energiát szolgáltatni.

(Fertőző betegségek. A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint, az elmúlt héten a következő fertőző betegségek fordultak elő a székesfőváros területén: kiütéses tifusz 13, kanyaró 81, vörheny 56, számarhurut 6, difteritisz és gége-gyulladás 21, bárány-himlő 16, fültő-gyulladás 9, agygerincz-gyulladás 2, egyiptomi szembetegség 21. — Halálozás: kiütéses tifusz 4, kanyaró 1, vörheny 5, difteritisz 1, influenza 1, gyermekágyi láz 3.

(A tanács köszönete. A tanács köszönetet mondott Zwack Józsefnek a VI. kerület belső területén levő községi elemi iskolák javára tett alapítványáért.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Negyedik nap. —

A mai nap főszáma az 1600 méteres Kisbér-verseny volt, melyet Köttingbrunn rövid fejhosszal nyert meg El Mokhattam és Tulipán II. ellen. A nap másik jobban díjazott futama a St.-Marxi handicap volt melyből Kondor került ki győztesnek.

Részletes eredmény a következő:

I. **Maidenrennen.** Díj 4000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Herczog M. Boccacio (Walkington), 2. Lancolet, 3. King Ronald. Futottak még: Sonntagsfreude, Carolus, Trust, Gagyla. — Tot.: 10:58, 20:27, 23, 27.

II. **Handicap.** Díj 4000 korona. Táv 1800 méter. 1. Capt. Don Apatin (Pretzner), 2. Suhancz, 3. Maczó. Futottak még: Old Style, Capt. Jack, Jorio, Royal Anne. — Tot.: 10:54, 20:29, 28, 32.

III. **Kisbér-verseny.** Díj 9500 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Rothschild A. Köttingbrunn (Pratt), 2. El Mokhattam, 3. Tulipán II. Futottak még: Long ago, Macarsca Match me. — Tot.: 10:15, 20:47, 36.

IV. **Ejadóverseny.** Díj 2400 korona. Táv 1300 méter. 1. Mr. Lincoln Pagony (Paul), 2. Palikám, 3. Sepoy. Futottak még: Palóczkirály, Walperi. — Tot.: 10:31, 20:39, 77.

V. **St.-Marxi díj.** Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Geist G. Kondor (Janek), 2. Pandora, 3. Bisamberg. Futottak még: Napsugar, Faragó, Muse, Ella, Hattons Love, Tolbiac, Superba, Gossimer. — Tot.: 10:86, 20:57, 47, 66.

VI. **Tribün akadályverseny.** Díj 4000 korona. Táv 4000 méter. 1. Mattausch H. Sárga csikó (Slinn), 2. Ikrény, 3. Panasz. Futott még: Formidable II. — Tot.: 10:28, 20:34, 94.

VII. **Nyeretlenek handicapja.** Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Báró Springer G. Kis betyár (Tara), 2. Kellner, 3. Talanda és Forfeit holtversenyben. Futottak még: Andalgó, Boroszenko, Vae victis, Louis d'or, Brave, Valldol, Ifjasszony, Auervoir. — Tot.: 10:47, 20:41, 42, 24, 27.

Budapesti üge ö-versenyek.

— Negyedik nap. —

A budapesti tavaszi ügető-meeting mai negyedik napjának legjobban dotált versenye a Dunai díj volt, melyet Keefe ügyes keze alatt Bluff nyert meg a Winaus-istálló Virginia Jay és Alton-ja előtt, melyek a második, illetve harmadik helyre érkeztek. Egyébként a fogadott lovak voltak frontban és csak az első futamban okozott meglepetést Cyprienne győzelme, mely e meetingen már másodikban futtatott nagy kvótát híveinek.

Részletes eredmény a következő:

I. **Polgár-díj.** Díj 1700 korona. Táv 2600 méter. 1. Körmendi ménes Cyprienne (Rierson), 2. Demokrat, 3. Ischl. Futottak még: Siess R., Aradi, Bisztra, Derby, Duc, Wunderbua és Lucy. — Tot.: 10:152, 20:51, 54 és 34.

II. **Népligeti handicap.** Díj 2400 korona. Táv 2500 méter. 1. Winans Walter Hugó (Armstrong), 2. Norma, 3. Imperátor. Futottak még: Aga, Alfa, Minkusch, Domisson, Maxi és Náni. — Tot.: 10:164, 20:51, 54 és 34.

III. **Homoki díj.** Díj 2700 korona. Táv 1700 méter. 1. Mr. Black Erzsike (Svitzer), 2. Indiana, 3. Ferencz. Futottak még: Erin, Gáva, Kedvesem és Kontrás S. — Tot.: 10:76, 20:44, 32 és 30.

IV. **Dunai díj.** Díj 3300 korona. Táv 2200 méter. 1. Dr. Hennoch Bluff (Keefe), 2. Virginia Jay, 3. Alton. Futottak még: Brigadér, Suska, Aufpasser, Hemp Hurd, Soci és Liselotte. — Tot.: 10:38, 20:32, 56, 48.

V. **Tökésujjalusi díj.** Díj 1700 korona. Táv 2100 méter. 1. Dr. Heinrich Ehol (Keefe), 2. Akropolis, 3. Györgyike. Futottak még: Lord Lanc, Floyer, Heien P., Empereur, Egeria, Pandur, Dongó B., Pepsi. — Tot.: 10:36, 20:39, 239, 54.

VI. **Erdő-díj.** Díj 2100 korona. Táv 2600 méter. 1. Körmendi ménes Elemér (Ryerson), 2. Siess, 3. Ilero. Futottak még: Derby, Nikolo, Darabont, Colonel, Cyclonen, Daisy, Lion Turner. — Tot.: 10:32, 20:41, 53 és 68.

VII. **Kettesfogatu urkoosis-verseny.** Díj 2500 korona. Táv 6000 méter. 1. Csapó Csipke—Mázos (Tulajdonos), 2. Atilla—P. Senator, 3. Lidia—M. Carlo. Indult még: három fogat. — Tot.: 10:38, 20:38, 43.

(A New Pirates Bécsben. A szombaton és vasárnap nálunk játszó angol amateur football-csapat, a New Pirates, ahogy magukat nevezik, tegnap délután Bécsben, a Holle-Warte pályán szép játék

után 2:1 arányban győzték le a I. Vienna Football-Clubot. Az angolok játéka azt sejtette, hogy több goalt is tudtak volna csinálni, ha akartak volna.

() A gyógyszerészek lawn-tennis egylete. A nemrég megalakult Gyógyszerésziifjúsági Sport-Klub keretében a gyógyszerészek most lawn-tennis egyeletet alapítanak. Az egyletbe való belépésre már eddig is nagyon sokan jelentkeztek, de jelentkezéseket még mindig elfogad a klub titkára, Szalay József. (Gyógyszertani intézet, Muzeum-körút 4.)

TÖRVÉNYSZÉK

Tisza István és Weltner Jakab.

— Az Iparbank és az Ecsedi lép. —

Pozsony, április 23.

Annak a pörnek, melyet Tisza István indított Weltner Jakab ellen, ma volt a második tárgyalási napja. Sporzon Gyula elnök délelőtt fél tizenegy órakor nyitotta meg. Bejelentette, hogy a törvényszék tegnapi végzése értelmében távirati uton beidézte gróf Tisza Istvánt, akitől azonban semmiféle értesítés nem érkezett. Schwarz Armin nincs Budapesten, Fényes László és Leitner Zsigmond megjelentek.

A tárgyalás megkezdése előtt Gál védő bejelentette, hogy két esküdt ellen kifogása van, mert ezek tegnap a tárgyalás vége felé a tanukkal és a szakértőkkel beszélgettek. A két esküdt kijelenti, hogy a tanukkal és szakértőkkel az ügy érdemére vonatkozólag egyáltalában nem beszélt. A bíróság megállapítja, hogy szabálytalanság nem történt és az esküdték mellőzése szükségtelen.

A törvényszék ezután első tanuként Schwarz Károly budapesti magánzót hallgatja ki, aki az Iparbank ügyében tesz hosszabb, részletes vallomást.

A tanuvallomások.

Előadja, hogy ő volt az, aki az elégedetlen részvényesek által kiküldött ötös bizottsággal felkereste a bank igazgatóságát, amely megvallotta, hogy könyveműven kezelte a román vállalatba befektetett pénzt. Tiszának mindenről tudni kellett, mert ő volt a bank elnöke. Azt nem állítja a tanu, hogy Tisza hamis mérleget írt alá. Arra vonatkozólag, hogy az igazgatóság jelentését, a román vállalatot illetőleg a közgyűlés elfogadta, azt jegyzi meg, hogy a közgyűlésen olyan többség volt, amelyet az igazgatóság saját tetszése szerint befolyásolhatott. Tanu ezután részletesen elmondja, hogy hallomása szerint mily szabálytalanságok történtek a banknál és tételenként sorolja fel a bank veszteségeit.

— Van-e tudomása arról, — kérdezte az elnök — hogy a bank pénztárából 60—80 ezer korona províziót utaltványozott ki?

— Nem tudom, de hallottam, — hangzott a válasz.

— Tisza István részesült-e valamiben?

— Annyi tantiémet kapott, mint a többi.

— Előnyben részesült-e?

— Nem tudom.

Igaz-e, hogy a bank öt esztendeig titkolta, hogy a romániai petróleumforrásokba fektette?

— Egyes tényeket tudok. 50 darab részvényem volt, de mikor a bankról rossz hírek keringtek, eladtam azokat, később azonban megint részvényekhez jutottam. Később 1901 november 21-én gyűlést tartottak a részvényesek, mert nem voltak megelégedve a bank ügykezelésével. A gyűlésen én is felszóltam, sőt egy bizottságba is beválasztottak, amelynek az volt a célja, hogy számonkérje az igazgatóságtól a veszteségeket. Amit eddig tudunk, azt a tisztviselőktől hallottuk. November 28-án azután tárgyalunk az igazgatósággal is. Az igazgatóság ekkor bevallotta, hogy a romániai petróleumforrásokba 17 és fél millió koronát könnyelműen beleölték. Csak a folyószámlára 8 milliót adtak a kőolaj-részvénytársaságnak. Bevallotta azt is az igazgatóság, hogy a pénzt innen vissza se fogják kapni. Arra a kérdésre pedig, hogy a bank miért ment bele a Haas és Deutsch-czég likvidációjába, azt felelték, hogy bár jól tudják, hogy az üzlet nem jár haszonnal, de Szécsi igazgató veje az üzletbe.

— Tudott erről gróf Tisza István is?

— Elnöke volt a banknak, tehát tudhatott róla.

A törvényszék ezután Haitsi György budapesti ügyvédet, az Iparbank volt vezértitkárát és jelenlegi felszámolóját hallgatja ki, aki kimutatja, hogy szabálytalanság egyáltalában nem történt és a bank mulasztásai nem könnyelműségből erednek.

A tárgyalás folyamán távirat jött gróf Tisza Istvántól, amelyben bejelenti, hogy akadályoztatása miatt nem jelenhetik meg és kéri felmentését.

Tisza István kihallgatása.

Mindjárt a délutáni tárgyalás megkezdése után dr. Gaál Jenő védő azt az indítványt teszi, hogy mivel gróf Tisza István a távirati meghívásra nem jelent meg és őt a mentelmi joga is védi az ellen, hogy elővezetessék, kéri a törvényszéket, hogy függeszse fel a tárgyalást addig, míg gróf Tisza részt vehet a tárgyaláson. Benke ügyész ellenzi ezt. A törvényszék erre visszavonult tanácskozársra és azt határozza, hogy Tisza István kihallgatására vonatkozólag a pör későbbi stádiumában hoz határozatot.

A tárgyalás további során Schwarz Félixet, a volt Ipar- és Kereskedelmi Bank volt ügyvezető-igazgatóját hallgatják ki, aki előadja, hogy a bank mindig a legnagyobb bizalommal tekintett a román vállalatok sikere elé és meglepetés csakis az volt, hogy tulsok pénzt igényelt. Hangsúlyozza, hogyha a banknak nagyobb tőkéje lett volna, a befektetésben fennakadás nem lett volna. Az ügyész azon kérdésére, hogy a közgyűlésen miért nem jelentették be a román petróleumvállalkozást, tanu azt vallja, hogy a világon sehohsem szokta az igazgatóság bejelenteni a részvényeseknek vállalkozásait. Később kijelenti, hogy Tisza Istvánnak az iparbank bukásával 300.000 korona vesztesége van.

A következő tanu Leitner Zsigmond vezérigazgató, a bukott bank felügyelő-bizottságának tagja, ki főleg azon körülményről ad felvilágosítást, hogy a szindikátusok hogyan alakultak a részvények megvételére. Maga is vett ezer részvényt, amelyen 200.000 koronát vesztett. Arra a kérdésre, hogy a részvényeket hol zálogosította el és hogy a likvidáció után kifizette-e a kötelezettséget, tanu megtagadja a vallomást.

Eközben védő és elnök közt heves vita támadt, melynek folyamán elnök rendreutasítja a védőt.

Következő tanu Gross Nándor bankbizományos, lényegtelen vallomást tesz.

Szünet után.

Szünet után Fényes László kerül sorra. Fényes Lászlót a törvényszék táviratilag idéztette meg, miután a védő bejelentette, hogy nála olyan okmányok vannak, amelyeket esetleg felhasználhatna a bizonyításra. Az elnök kérdésére Fényes kijelenti, hogy ezeket a bizonyító okiratokat nem hozhatta magával, mert későn kapta a táviratot és a bizonyító okiratok ügyvédjénél vannak, kit nem talált otthon. Ezután részletes előadásban ismerteti gróf Károlyi Imrénének a levelét, melyet hozzáírt ebben az ügyben és elmondja azt a megvesztegetési kísérletet, amelyet az Ipar- és Kereskedelmi Bank vele szemben elkövetett a tárgyalások előtt. Fényes kijelenti, hogy Tisza személyét sohasem akarta támadni, csupán, mint a bank elnökét támadta, akinek a neve alatt mindenféle szabálytalanságok történtek. Fényes azt állítja, hogy a bank váltótárczája tömve volt pinczeváltókkal, amelyek értéktelenek. Ezután hosszasan beszélt az ipar és kereskedelmi bankra és azt állítja, hogy Tiszának érdekében állt a magyar ipar és kereskedelmi banknak a Wiener Bankverein által való kizsákmányoltatása, mert különben nem maradhatott volna ezen banknak és több más országos vállalatnak az élén és így évenként mintegy 50—60 ezer forinttól elesett volna. Vádolja ezután azon bankpolitikát, amely nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon a kisemberek ellen irányul és kiemeli, hogy tulajdonképpen ő mindig ez ellen harcolt, amikor nagy pörét megkezdte. Az a véleménye, hogy Tiszának minden manipulációról tudnia kellett.

Ezen vallomás után Benke ügyész ellenzi Fényesnek meghiteltetését, mert a tanu és maguk a vádlottak is bevallják, hogy szinte ő bujtotta fel a

cikkek megírására és hogy ő adta az anyagot a vádlottaknak. Gaál Fényes meghiteltetése mellett van, bár szerinte az nem lényeges.

Ezután a törvényszék határozathozatalra vonult vissza és Fényes meghiteltetését nem rendelte el. Gaál védő emelkedett szólásra és hosszabb beszédben a tanuk eddigi vallomása alapján arra kéri a bíróságot, hogy újabb tanukat hívassanak be, illetőleg, hogy adassék ki az egész ügy a vizsgálóbírónak, aki most már tudja, hogy kiktől kell a perdöntő bizonyítékokat beszerezni, ezeket beszerezheti. Új szakértői szemlélet ajánl, továbbá kéri, hogy a Wiener Bankverein mérlegeit és üzleti kimutatásait szerezék be.

A közvádó azon véleményének ad kifejezést, hogy miután a vádlottak az egész pör tárgyalása folyamán nem bizonyíthattak Tisza ellen és minthogy Tisza rehabilitálva került ki a pörből, azért most ismét el akarják huzni-vonni a tárgyalást, aminek ő ellene van.

A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza és határozatát holnap reggel hirdeti ki.

Színházi pletyka. Megirtuk már, hogy Bárd Mór zeneműkereskedő azt a pletykát kolportálta Bálint Dezsőről, a Népszínház művezető igazgatójáról, hogy egy alkalommal este berontott a színház egyik bájos művésznőjének öltözőjébe s erőszakkal meg akarta — csókolni. Bálint a híresztelésről tudomást szerezvén, rágalmaszért feljelentette Bárdot. A mai tárgyaláson tanuként kihallgatták Braun Sándort, Faragó Jenőt és Jacobi Viktort. Mind a három tanu egyértelműleg azt vallotta, hogy Bárd a sértő pletykát tényleg terjesztette. Ekkor azonban Bálint Dezső, a panaszos a valódság bizonyításának elrendelését kérte, aminek a bíró helyt is adott és evégből a tárgyalás folytatását elhalasztotta.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 23. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ecker Erzsébet okleveles tanítónőt a marokréti állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Márkó Lajos okleveles tanítót a kidei állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Bíró Emília állandóan alkalmazott helyettes óvónót a munkácsi II. számú állami kisdudóvóházhoz rendes kisdudóvónővé, Bodó Irén okleveles kisdudóvónót a magyarlapádi állami kisdudóvóházhoz kisdudóvónővé, Odry Mária okleveles kisdudóvónót a kékkői állami kisdudóvóházhoz kisdudóvónővé nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Márton Géza és Mártonné Lázár Ida mindszenti, Barthalos Béla és Brathalosné Keleti Stefánia gyergyóremetei állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket, az 1908—1909. tanévtől kezdődő hatályal, kölesönösen, Putzné Gaál Klára radácsi állami óvónót a petőszinyei állami óvodához és Hornyák Ilona petőszinyei állami óvónót a radácsi állami óvodához ugyancsben a minőségben áthelyezte.

Pályázatok. A körmendi adóhivatalnál II. oszt. pénztárnoki, a nagybuttyini járásbírósnágnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra 2 hét, a szekszárdi törvényszéki fogháznál fogházörrmesteri állásra 4 hét és a nagyszombeni állami főgimnáziumnál iskolaszolgái állásra 5 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonváltás).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. Közelén egész napon át. — Kívánatra prospektum

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Közvény és ceuz (Rheuma, huygysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagcserebetegségek (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrvizketeg
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszóság).
Aranyeres csomók.

magyar szony régi és vezölti petésk lászórol moly a róla. A mes üzlet fe 15.000, egy pu 150 dar jó, vag dar iga jellemz A Markó czege, morató össze é képvisé sát. Esz gyona a czég 298.000 azt, ho kéni. A két h jan arra tovább féle bön „Eg nek hel ben szol cziemein és leges arra, ho pláne, i lau a fo április 2 csavar-, alaptöke és árusi üzletet i lést hivo igazga ennek lasztá urai csar legerege valaha i egy puha tudunk, ezért itt neveit. E Leo Lajo zül fog A zo hogy Bá ipari kiál letelt s o anyag, h megye v Zombor táson, me kal vesz meg. Felsz év nagy sát. A gy hullanak ban a Pé Unio Tak felszámol ket csökk átköltözik formája e szövetkez ban az U get mutat Az o nagyobb 602.00 2000 61123 9357

KÖZGAZDASÁG.

Uj törpebank. Nap-nap után olvassuk és írjuk magunk is, hogy milyen igen rosszak a pénzügyi viszonyok s csak a minap adtuk hirt arról, hogy több régi és jó hírnévnek örvendő banküzlet éppen a kedvezőtlen viszonyok miatt folszámol. Nem kis meglepetésként hat tehát, hogy ismét új törpebank alakulásáról adhatunk hirt. Ha nem lenne nagyon is komoly a dolog, hát igen jóízű kis humoreszket írhatnánk róla. Arról van ugyanis szó, hogy Pénzügyi Heremes Kereskedelmi R.-T. czimvel „közvetítő üzlet folytatására” alakult egy „bank”. Alaptőkéje 15.000, azaz: tizenötezer korona. Ennyi és egy ponttammal sem több. Ez a „feltűnő” alaptőke 150 darab 100 koronás részvény között oszlik meg és jó, vagy balsorsa Gerő Gyula és Székely Tivadar igazgatóktól függ. Hát ez a csipetnyi bank igen jellemző tünete a mai gazdasági viszonyoknak.

A Markó-cég hitelezőinek értekezése. A rozsnjó Markó bányász, Magyarország egyik legrégebbi cége, amely már 150 év óta áll fenn — hitelezőitől moratóriumot kért. A hitelezők itt Budapesten gyűltek össze értekezletre s dr. Sztelhló János, a Markó jogi képviselője terjesztette az értekezlet elé a cég státusát. Eszerint a cég tartozása 1.600.000 korona s vagyona ugyancsak ennyi. Dr. Sztelhló előadása szerint a cég a nyersbőr-piacz kedvezőtlen helyzete miatt 298.000 korona veszteséget szenvedett és ez okozta azt, hogy a cég hitelezőitől kénytelen moratóriumot kért. A hitelezők egyhangulag megadták a kért két hónapi moratóriumot, mert mindnyájan arra törekednek, hogy a 150 év óta fennálló cég továbbra is megmaradjon. Valószínű, hogy a Markó-féle bányát részvénytársasággá fogják átalakítani.

„Egy igazgatósági tag elmozdítása, esetleg ennek helyébe új igazgatósági tag választása.” Merőben szokatlan formája ez a közgazdasági közlemények czimeinek Az „Egyetértés” legöregebb dolgozótársai és legeslegöregebb hűséges olvasói sem emlékeznek arra, hogy ilyen hosszú cím került volna rovatumkba. pláne, időzöljelek közé. Hanem hát merőben szokatlan a forrás is, ahonnan ezt a címet vettük. 1907. április 25-én alakult meg ugyanis a Budapesti Facsavar-, Vas- és Fémműgyár R.-T. 500.000 korona alaptőkével a címében jelzett cikkek gyártására és árusítására, mely czélből Vigadó-tér 1 szám alatt üzletet is nyitott. Ez a társaság május 5-ére közgyűlést hívott össze, melynek II. számú pontja: „egy igazgatósági tag elmozdítása, esetleg ennek helyébe új igazgatósági tag választása.” Az bizonyos, hogy a Facsavar stb. R.-T. urai csakugyan nem sablonos emberek, mert még a legöregebb börzei hiénák sem emlékeznek arra, hogy valaha ilyen utravalóval tessékelték volna valakit ki egy puha igazgatói székéből. Sajnos, nem sikerült megtudnunk, kinek „elmozdítását” hirdeti a meghívó s ezért itt közöljük az igazgatóság összes tagjainak neveit. Ezek: Förster Nándor, Rámok Lajos, Gomperz Leo Lajos, Saile Antal, Gomperz Benedek. Ezek közül fog valaki — elmozdulni.

A zombori háziipari kiállítás. Megemlítettük már, hogy Bácsbódog vármegyében Zomborban háziipari kiállítást rendeznek. A bejelentési határidő már letelt s oly nagy a jelentkezők száma és a bejelentett anyag, hogy a kiállítás sikere biztosítva van. A vármegye városai: Baja, Szabadka, Újvidék, Zenta, Zombor külön gyűjteményekkel szerepelnek a kiállításon, melyen műkedvelők is iparművészeti tárgyakal vesznek részt. A kiállítás május tizedikén nyílik meg.

Felszámoló és fuzionáló szövetkezetek. A múlt év nagy pénzügyi krízise még mindig érezteti hatását. A gyenge lábón álló szövetkezetek még mindig hullanak el jobbra-balra s felszámolnak. Így legújabbban a Fővárosi Népbank mint szövetkezet és az Unio Takarékpénztár és Hitelszövetkezet határozta el a felszámolást. Hogy azonban az ezzel járó költségeket csökkenték, előbb fuzionálnak s a népbank msz. átköltözik az Unio helyiségébe. Merőben szokatlan formája ez a felszámolásnak s élénk bizonyossága a szövetkezetek leleményességének. Egyébként 1906-ban az Unio 9468, a Népbank 25.438 korona nyereséget mutatott ki.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
602.000 koronát nyert: 80116.
2000 koronát nyertek: 4617 16508 25690 35889
61123 93578 10727

1000 koronát nyertek: 18827 46936 47807 56791
62113 65504 82369 82040 103774 106223 106164.
500 koronát nyertek: 8241 21551 31380 42077 44168
45451 46822 55325 75444 77694 78972 89945 90527
92518 95120.

Az osztálysorsjáték mai utolsó húzásán a 600.000 koronás jutalom-nyeremény a 2000 koronával kihúzott 80116. sz. sorsjegyre esett, amelyet egy szabadkai bankház, Kunetz Mór főelárúító adott el szerencsés vevőinek nyolcz nyolczadban.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlése. Az Országos Központi Hitelszövetkezet gróf Széchenyi Sándor elnöke alatt ma tartotta IX. évi rendes közgyűlését. Azok után a leleplezések után, amelyre a napilapok — és mi is — az intézet bajaira rámutattunk és számonkértük e kormányselejtéssel működő intézet vezetőségétől az egymilliónál többet kitevő, de elhallgatott veszteséget, általános érdeklődéssel vártuk a közgyűlést, mert természetesen azt hittük, hogy a súlyosan megvadult igazgatóság megragadja ezt a kedvező alkalmat arra, hogy a közvéleményt megnyugtassa. Maguk a tagok, különösen dr. Fráter Béla alapító tag minden alkalmat megragadtak a nyilatkozásra. Sőt kényserítették az igazgatóságot rá. Hiába. Az egyenesen feltett kérdésre úgy az elnök, mint Seidl vezérigazgató kiterő feleleteket adtak, vagy tagadásba vették a vádak — egy részét. A datokkal, a bizonyára kéznél levő üzleti könyvekkel azonban nem álltak elő s azok, akik az intézet vezetőitől feltették a további fejlődést, semmiképpen sem nyertek megnyugtató választ. Éppen azért, mert közérdekről van szó, ismételtén sürgetjük a pártatlan és szigorú kormánybeavatkozást, hogy az egész országban levő nagyszámú érdekeltség végre tisztán lássa, hogy hol van a hiba. A gyűlésről a következő tudósítás számol be:

Gróf Széchenyi Sándor elnök megnyitván a közgyűlést, megállapította annak határozatképességét. Elsőnek Seidl Ambrus szövetkezeti vezérigazgató szólalt fel és a következő nyilatkozatot tette: Az intézetről az utóbbi napokban közzétett rosszakaratu híresztelések igen tulzoltak, sőt részben nem is igazak. Az összes veszteségek csak egyharmad részét képezik azon összegnek, amely említett. Hasonló veszteségek másutt is előfordultak, úgy a bel-, mint a külföldön. Németországban a gazdasági szövetkezetek 6 év alatt 1¼ millió márkát, az ipari szövetkezetek 7½ millió márkát vesztek. Kimerítően indokolja a veszteségek okait és megállapítja, hogy olyan rendszabályok, hogy bajok ne forduljanak elő, nem voltak eddig foganatosíthatók, sőt az a jövőben is nehezen fog menni. Az intézet vezetősége előtt az idén magasabb szempontok lebegtek, hogy a kis szövetkezetek felelősségét ne kelljen érvényesíteni.

Szilassy Zoltán: elfogadva az évi jelentést s bizalmát fejezve ki a vezetőség iránt, abbéli aggodalmának ad kifejezést, hogy az ipari szövetkezetek és gazdasági szövetkezetek egy kalap alá vonása jövőben sem kiméli meg az intézetet az esetleges veszteségektől. Az ipari szövetkezeteknél a bajok már régebben megvannak, talán nem képes a Központi Szövetkezet szervezetével ezt a feladatot is betölteni. Ellenzi a vegyes rendszer melletti szövetkezetek fejlesztését A mezőgazdasági szövetkezeteket könnyebb kielégíteni, ellenőrizni, prosperáltatni. Indítványozza, hogy az ipari és mezőgazdasági szövetkezeteket válassza külön egymástól és utóbbiakra nézve külön központot létesítsen.

Dr. Fráter Béla alapító tagot a külföldi példákra való hivatkozás nem nyugtatja meg. Vegyük át a külföldtől ami jó, mondja. A veszteségeknek részletes kimutatását kéri. Azokat csak a múlt évi pénzkri- zis nem okozhatta. Ha a veszteségek behatárolhatatlanok, akkor súlyos mulasztásokkal állunk szemben. Nélkülözi a veszteségek fedezésére szolgáló alapot. Oszlja Szilassy aggodalmait. Óvatosságra és teljes rendszerváltozásra van szükség. Nem szabad a törvény intenczióit eltérni. Az igazgatóság jelentését nem veszi tudomásul és új közgyűlés összehívását indítványozza. Seidl vezérigazgató visszautasítja dr. Fráter vádjait és kifejti, hogy ipari szövetkezetek csak a tényleges szükséghez képest alapíthatnak. György Endre alapító tag a jelentést elfogadja, az igazgatóság iránt bizalommal van és Szilassy javaslatait megszívlelendőnek véli. Dr. Fráter újlagos felszólalása után, melyben részletesen kifejti, hogy belső körülmények okozták a bajt. Thék Endre kimerítően válaszolja az ipari hitelszövetkezeteknek a rossz konjunkturák, szociális és politikai bajok folytán előállott igen súlyos helyzetét. A jelentést elfogadja. Dr. Csepela Lajos és dr. Horváth János rövid felszólalásai után a közgyűlés elfogadja az igazgatósági jelentést és javaslatokat és a felmentvényt megadja. Ezután a választásokat ejtették meg, igazgatósági tagok: dr. Förster Aurél, Kléh István,

Eisele István, Bíró Zsigmond, felügyelő-bizottsági tag: Walder Gyula, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatója lett.

Szterényi államtitkár a temesvári kereskedők-höz. A Temesvári Kereskedők Egyesülete Szterényi József államtitkárt belső titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából üdvözölte, mire az államtitkár a következőképpen válaszolt:

Igen tisztelt Elnökség! Az a meleg üdvözet, melylyel engem a t. Elnökség becses vezetése alatt álló t. Egyesület legfelsőbb helyről nyert kitüntetésem alkalmából megtisztelni méltóztatott, igaz hála- lára kötelez. Azt a munkásságot kívánta ezzel e t. Egyesület méltányolni, melyet hazánk ipara és kereskedelme érdekében immár negyedszázad óta folytathatni szerencsés vagyok. Szerencsémek tartom — a szó legnemesebb értelmében — mert oly téren tehetek ez által szolgálatot nemzetemnek és hazá- nak, mely tér századokon át elhanyagolva, utjában állott annak a gazdasági megerősödésnek, mely nélkül a gazdasági önállóság nem képzelhető. Szerencsémek tartom, mert ennek a gazdasági önállóság- nak egyik szerény előkészítője lehettem ezáltal és ezzel a legszebb és legnagyobb feladatok egyikének lehettem osztályosa. E feladat megoldásának szolgál- tatában fogok maradni ezután is és amikor a t. Egye- sület szives figyelmét újlag megköszönöm, engedje remélnem, hogy a még ezután végzendő munkában is számíthatok nagybecsű támogatására. Kiváló tisz- telettel Szterényi.

A Győri vaggongyár keskenyvágányu vasut osz- tályának új vezetője. A Győri vaggongyár már régen foglalkozik keskenyvágányu vasutépítéssel. Eddig azonban inkább csak a kivitelre törekedett, míg újab- ban czélul tüzte ki a hazai szükségletek fedezését is. Ebből a czélből választott a társaság az elmúlt héten Balla Andor személyében keskenyvágányu vasut osztálya részére új vezetőt. Balla, aki teljesen szak- képzett ember, eddig a Magyar-Belga Fémipar r.-t. főtisztviselője volt.

Új viczinális. Megirtuk, hogy Szatmár-máté- szalkai h. é. vasut r.-t. cég alatt 4.051.600 ko- rona tőkével új viczinális vasutársaság alakult. Az új viczinális a Máv Szatmárnémeti állomásától ki- indulólag a Máv szatmárnémeti—szatmárgözfürési vonalszakának együttes használata mellett Csenger és Győrtelek községek irányában a szabolcsvár- megyei h. é. vasut Mátészalka állomásáig fog vezetni.

A Nagyváradai Közgazdasági Bank tőkeemlése. A Nagyváradai Közgazdasági Bank részvénytársaság igazgatósága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy 100.000 koronás alaptőkéjét 500.000 koronára emeli fel. — Itt említjük egyuttal meg, hogy az igaz- gatóság a bank ügyvezető igazgatóját: Weisz Izi- dort állásától egyszerre elmozdította. Az el- mozdított igazgató perrel támadta meg a bankot, a törvényszék azonban keresetével elutasí- totta, mert az összes vádak, amelyeket a bank igazgatóság felhozott, beigazoltak láttá.

Gyakorlati utmutatások a váltó helyes kiállítá- sára czimen Forrai Oszkár, a Magyar Általános Takarékpénztár r.-t. tisztviselőjétől immár második bő- vitett kiadásban jelent meg egy kis kézikönyv, mely minden tekintetben czimének megfelel, amennyiben gyakorlati értékű utbaigazításokat ad a váltók bank- szerű kiállítására. Mindazok, kik váltókkal dolgoznak, czélszerűen használhatják a könyvecskét, melynek ára egy korona és kapható a szerzőnél (V. Józsei- tér 14.) és bármely könyvkereskedésben.

Felszámoló szövetkezet. Megirtuk, hogy a Hite- l és előlegbank mint szövetkezet igazgató- sága belátta, hogy a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok kö- vetkeztében nem tud újabb üzleteket kötni, elhatá- rozta a szövetkezetet a felszámolást. A felszámolást a legutóbb tartott közgyűlésen ki is mondották, s azt most be is jelentették a cégbírósnak. Felszámó- lókul megválasztott: dr. Stern Salamon, Mangold Gusztáv és Erényi R. Antal.

Gazdasági egyetemek a szerb szerződés ellen. A Szerbiával kötött vám- és kereskedelmi szerződés a kormányok már aláírták, csak a parlamentek jóvá- hagyására vár most már. A gazdasági szervezetek azonban semmi áron sem akarnak beleenyugodni a szerb állambehozatal kontingentálásába. Pest-Pilis-Kiskun vármegye Gazdasági Egyesülete elhatározta, hogy csatlakozik az O. M. G. E.-nek a földművelésügyi mi- niszterhez intézett ama felterjesztéséhez, amelyben a szerb marha- és sertésbehozatal veszélyére hívja fel a miniszter figyelmét. Pest vármegye Gazdasági Egyesülete felterjesztésében utal arra, hogy a szerb kereskedelmi szerződésben foglalt az a megállapodás, mely szerint Szerbiának megengedték, hogy 35.000 levágott marhát és 70.000 levágott sertést hozhasson be, akkor ott is megindul a hízalás, ami a magyar állattenyésztésnek nagy kárára lenne. Fokozódnék ez a sérelem, ha Bulgáriát és Romániát hasonló enged-

ményben részesíték s az egyesület kéri a minisztert, hogy a magyar állattenyésztést fenyegető ezen veszedelmeket lehetőleg hártsa el. Itt ismét hangsúlyoznunk kell, hogy mi nem látunk oly imminens veszélyt abban, hogyha a Balkán-államokból az élőállatbehozatal megengedtetnék, mert az állategészségügyi ellenőrzés az államosítás után oly szervezettel rendelkezik, hogy a ragályos betegségek behurcolása az élőállatokkal teljesen kizártnak tekinthető.

A sztrájk-törvény. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, mint már jelentettük, még ez évben beterjeszti az ipartörvény revíziójával kapcsolatos sztrájk-törvényt. Sztérenyi József államtitkár, akit Kossuth Ferenc a törvénytervezet elkészítésével megbízott, már megkezdte a nagy munkát. A sztrájk-törvény rendkívül szigorú intézkedéseket fog tartalmazni, de egyben elismeri a sztrájknak bizonyos esetekben való jogosultságát is. Minden valószínűség szerint nem külön törvényként fogják a Ház elé terjeszteni a sztrájk-törvényt, hanem mint az új ipartörvény egyik legfontosabb fejezetét cikkelyezik be. A törvény szem előtt tartja a külföldi sztrájkellenes intézkedéseit, különösen az angol és az amerikai mintákat. Igen szigorúan torolja meg a dolgozóknak a munkásoknak akár tettelesen, akár szóval való inzultálását, sztrájkra való kényszerítését. Tilto határozatokat tartalmaz a törvény minden presszió és terrorizmus ellen. Büntetéssel sújtja azokat, akik a munkába igyekvő munkásokat utközben rábeszélnek a dolog beszüntetésére. Bizonyos esetekben a sztrájkot jogtalannak minősíti s a munkaszüneteket elzárással sújtja.

A párisi hűtőipari kongresszus. A párisi nemzetközi hűtőipari kongresszus magyar bizottsága megkezdte a működését, miután a párisi előkészítő bizottság a magyar bizottság megalakulását tudomásul vette. A kongresszus iroda ügyvezető elnöke, André Lébon volt kereskedelmi miniszter a magyar bizottsághoz levelet intézett, melyben a kongresszus vezetősége nevében köszönetet nyújt a Kossuth Ferenc, gróf Andrássy Gyula és dr. Darányi Ignác minisztereknek, valamint Sztérenyi József, gróf Hadik János és Mezössy Béla államtitkároknak, amiért a kongresszus magyar bizottságában a védnöki, illetve a tiszteletbeli elnöki állásokat vállalták. A kongresszus iránt érdeklődők a szabadalmi hivatal elnökéhez, dr. Ballai Lajoshoz fordulhatnak, aki a magyar bizottság elnöke.

Albertfalván új pénztárat alakul. Mint értesülünk, a pestmegyei Albertfalván takarékpénztár van alakulóban. Az alapítók dr. Domonyi Ödön és Schwartz Eliás. Az alapítókét 500.000 koronára tervezik. Ugy látszik, Albertfalván kedvezőbbek a pénzügyi viszonyok.

Villamosmű és gőzmalom Turócszentmártonban. Ifj. Buocz Károly kezdeményezésére Turócszentmártonban villamosművek létesítését tervezik. A vállalat — mint értesülünk — Turócszentmárton és Ruttkai községek világítását látná el. Ugy tervezik, hogy részvénytársasági alapon körülbelül 350 ezer korona alapítókéval alakulna a vállalat. A nappali erő kihasználására malmot építenek.

Gróf Zselénski parcellabérletei. Lapunknak írják, hogy gróf Zselénski Róbert a tulajdonában levő ökörtői birtokot négy holdas parcellákra osztja; az ökörtői uradalmat a kakasszéki intézőség kezelte ezideig. A birtokparcellázást e hónap huszonkettedikén kezdték el. Az uradalmhoz tartozó solti birtokrészletet e hó 24-én osztják fel tíz-husz holdas parcellákra. Az összes földparcellákat a gróf árverés útján adja ki egy, illetve három évre. A Zselénski-féle parcella-bérletekhez, jobban mondva parcella-szalagokhoz kevés hozzáfűzni valónk van s ez csak az, hogy különösnek találjuk a merkantil-rendszer makacs ellenségétől, a parcellázó gróftól, hogy árverés útján adja bérbe a parcellákat persze azért, hogy nagyobb bérletárakat érjen el.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége vasárnap, április hó 26-án, délelőtt 11 órakor tartja rendes közgyűlését a Gresham-palotában levő helyiségében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a szövetség működéséről. 3. Határozat az 1907. évi mérleg és a számvizsgáló-bizottságnak arra vonatkozó jelentése tárgyában. 4. Az 1908. év költségvetésének megállapítása. 5. Időközi választások az ügyvivő igazgatóságba, végrehajtó-bizottságba és választmányba. 6. Számvizsgáló-bizottság választása. 7. Javaslat az összeírhatatlansági törvény reformja tárgyában. 8. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés napja előtt legalább 14 nappal az elnökséghez beadattak. A közgyűlést délután 2 órakor a Hungária-szállóban közös ebéd követi, amelyen a kormány több tagja is részvesz.

Az osztrák Lloyd-társaság ülése. Az osztrák Lloyd-társaság igazgató-tanácsának ma tartott ülésében bemutatták az 1907. évre szóló zárszámadásokat és mérleget. A bruttó nyereség 8.003.509 koronát tesz. A különböző leírások és tartalékolások után a tiszta nyereség 1.752.720 korona, amelyből, tekintve azt, hogy a tiszta haszon a befizetett részvénytőknek 6%-on felül felelges egy harmadrészt tesz ki, vagyis 8240 korona az államkincstárnak utalványoztatik ki. A rendes tartalékalap javára 87.224 koronát fordítanak, további 4%-ot, vagyis 1.152.000 korona a részvényesek között volna felosztandó, a feleslegnek felét pedig vagyis 252.628 korona alapszabályszerűen a rendes tartalékalap javára átutalandó. Az ezután maradt fölöslegből 1/3 pótosztalék kifizetését és 108.628 koronának új számlára átvitelét fogják a legközelebb egybehivandó közgyűlésnek javaslatba hozni.

Az Angol Bank állása április 23-án. Össztartalék 26.879.000 (+ 765.000), bankjegyforgalom 28.542.000 (— 595.000), bankkéslet 36.971.000 (+ 170.000), váltótárca 30.211.000 (+ 178.000), magánosok követelése 42.763.000 (+ 1.340.000), kincstár követelése 10.367.000 (— 294.000), bankjegytartalék 25.514.000 (+ 856.000).

A Nagyváradi—debreceni vasút. A magyar Alföld két nagy gőzponjtját direkt összekötő vasút ügye jó idő óta húzódik. Gerster és Török vállalkozók már régebben engedélyt nyertek az összekötő vasút létesítésére s most, midőn a kereskedelemügyi kormány nagyszabású vasuti tervezései nyilvánvalók s megvalósulásra várnak, a vállalkozók mindig azon igyekeznek a vonalmenti városok és községek hozzájárulását megszerezni. Ilyen irányú kérvényüket Nagyváradi városához is beadták, a főszámvevő már ki is jelentette írásban, hogy a vasut részére Nagyváradi városa támogatást nem adhat, de a tanács a végleges döntést későbbre halasztotta. A vállalkozók most újabb beadványban arra kérték Debreczen városát, hogy adja meg a vasutnak a 80.000 koronás hozzájárulását, ezzel szemben a vállalkozók, ha nem is építik Hosszupályi felé vasutjukat, több rendbeli előnyt biztosítanak Debreczen városának. A mi vélekedésünk az, hogy ily fontos vasutvonalak államosítását kell elsősorban végrehajtani és kivenni a privát vállalkozás kezéből.

A francia bank állása április 23-án. Készpénzkészlet (arany) 2820.620.000 (+ 24.637.000), készpénzkészlet (ezüst) 904.218.000 (+ 2.951.000), váltótárca 944.473.000 (— 89.176.000), bankjegyforgalom 4793.024.000 (—106.377.000) magánzámlák 472.169.000 (+ 56.013.000), kincstár követelése 153.952.000 (+ 28.594.000), összes előlegek 549.504.000 (— 14.888.000), kamat és leszámítolási jövedelem 14.713.000 (+ 446.000). A bankjegyforgalom aránya a készpénzkészlethez: 77.71.

A „Nemzeti” biztosító közgyűlése. A „Nemzeti” Balesetbiztosító Részvénytársaság Budapesten e hó 2-én tartotta meg tizenötödik rendes évi közgyűlését László Zsigmond elnöke alatt. A felolvasott évi jelentés konstatálja, hogy a múlt év kielégítő üzlet eredménnyel záródott. A díj- és illetékbevételek a balesetbiztosítási ágazatban 2.960.640.23 korona a múlt évi 2.817.789.58 koronával szemben; a tűzviszontbiz-

tosítási ágazatban 462.086.53 korona; az életbiztosítási ágazatban 51.316.95 korona; a népbiztosítási ágazatban 353.973.17 korona; mind a négy ágazatban tehát 3.828.016.88 koronát tett ki. A balesetbiztosítási ágazatban véglegesen rendezett károkért a viszontbiztosítási rész levonása után 557.512.74 korona fizetett, míg függőben maradt károkra 260.670.13 korona helyeztetett tartalékba. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság együttes indítványa, hogy az 1907. évi 78.943.67 koronát tevő össznyereségből, illetve az alapszabályszerű levonások után mutatkozó 71.781.78 korona nyereségből osztalékul minden részvény 15. számú szelvénye után 10 korona = 5%, azaz összesen 50.000 korona fizetessék ki, a közgyűlés által egyhangulag elfogadott és elhatározott, hogy a fennmaradó 21.781.78 koronából a tőketartalék rendkívüli dotációjára 7135.25 korona fordíttassék és a 14.646.53 K maradvány az 1908. évre vezetessék át. A felmentvény megadása után az igazgatóságba: Balabán Adolf, halmi Deutsches Sándor, budai Goldberger Berthold, Knote Manfréd, László Zsigmond, Nyitrai Zsigmond, ormódi Ormódy Vilmos, Thieme Károly és Weisz Fülöp egyhangulag beválasztattak. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen ormódi Ormódy Vilmos az igazgatóság elnökévé egyhangulag megválasztottat.

Fiume hajóforgalma. Érkezett Vesta Guerra olasz gőzös Triesztből üresen, Árpád magyar gőzös 300 mm. vegyes áruval. Indult: Szápary magyar gőzös Valenciába 3200 mm. fával és 1100 mm. vegyes áruval. A haditengerészet három torpedója ma Fiuméba érkezett; még az éj folyamán visszaindul Pólába.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 23-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az éjszaka folyamán általános derülés állott be és az erősebb éjjeli lehűlés folytán a hőmérséklet az északi és nyugati részekben többnyire a fagypontra alá szállt és az Alföldön is megközelítette a fagypontra. Deret mindenfelől jelentek. Tegnap az Alföldön, a Délvidéken és Erdélyben még sok helyütt tartott az eső. A hőmérséklet maximuma: Rozsnyón 16 C°, minimum: Tátrafüreden — 7C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe idő várható helyenkint csapadékkal.

Allomás	Magasság m. t. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérő-érték	
					max.	min.	max.	min.
A-Szalonna	63.6	0.8	N	3	0	14	1	
Újvárad	61.7	1.3	NE	2	0	11	1	
Sárvár	62.5	0.5		0	0	6	1	
Losonc	62.2	5.6	NW	2	0	12	2	
Devilla	62.8	8.0		0	0	11	3	
Budapest	62.1	7.8		0	0	12	3	
Berény	62.0	8.6		0	0	11	0	
Veszély	62.5	6.1		0	0	11	1	
Páca	68.4	8.0		0	0	11	1	
Sátréb	62.9	5.6		0	0	12	4	
Fiume	62.7	7.8		0	0	15	5	
Szeged	62.5	5.4	NW	1	0	12	2	
Cemesvár	62.4	4.2	NW	2	8	11	2	
Nagyvárad	61.3	5.3	NE	0	0	12	2	
Kolozsvár	61.8	3.2	N	8	0	10	1	
Nagyzeben	60.6	8.2	NNW	3	0	12	1	
Szatmár	—	4.5	NNW	2	0	11	0	
Köf	—	2.0	N	3	0	13	0	
Aranyvölgy	—	4.0	N	4	0	5	6	
Salmocsbánya	—	2.4	N	1	0	16	1	
Somárom	—	—	S	1	0	10	0	
Magyar-Óvár	—	2.8	S	1	1	9	0	
Sopron	—	1.4	W	2	0	8	0	
Kézák	—	4.2		0	0	11	1	
Órkény	—	7.4		0	0	14	1	
Debreczen	—	8.8	N	1	1	12	0	
Cesztómó	—	5.6	NW	2	1	12	3	
Prosháza	—	2.9	N	2	0	3	11	
Árad	—	5.2	N	4	2	11	4	
Gombolya	—	4.8	NW	1	0	5	10	
Ferrec	—	4.4	NW	1	0	5	11	
Úrszova	—	9.1	SW	1	1	16	4	

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

HETI MŰSOR.

Április	Szombat Színház	M. ar. Uperadás	Vigaszínház	Színház-Színház	Óperázó-Vig-Opera	Levegő színház	Vár Színház	Arad színház	
25	Szombat	Machbeth	Pillangó kisassz.	A szatir	A dollárkirálynő	A nagymanó	Gretchen	—	Vizsgaelőadás
26	Vasárnap	d. u. Kaméliás hölgy	Sába királynője	A szatyr	A dollárkirálynő	Piros dugyciáris	Gretchen	—	Marokkó
		este Romeo és Júlia				Három feleség	A Sasfűk		A mai Róm

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 23.

Ma ismét nagyobb árhullámzás napja volt a tőzsdének. Az üzlet nagy lanyhasággal kezdődött, májusi buza 10.90-el, októberi buza 9.30-ai került forgalomba, hogy csakhamar emelkedő irányzatnak adion helyet. A májusi buza kis idő alatt 25 fillérrel, az októberi pedig 10 fillérrel emelkedett. Az irányváltást a májusinál az okozta, hogy a készáru-piaczon a búzának ára 25-30 fillérrel magasabb maradt, mint a határidőpiaczon, az októberinél pedig, hogy az ország több helyéről érkezett jelentés, mely szerint az éjtel dér és fagy mutatkozott. A malinok 15.000 mázsa búzát vettek, melyért kezdetben 10-15 fillért, később már változatlan árt fizettek. Minden jel arra mutat, hogy malmaink, készletük fogytán állván, azoknak kiegészítésére kell, hogy gondoljanak.

Felmondattott 4000 mm. buza és 2500 mm. rozs f. hó 28-iki átvételre.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki. 400 mm. 78 kg. 23.40 korona, 100 mm. 77 kg. 23.10 korona.
Pestvidéki. 100 mm. 77 kg. 22.80 korona.
Fejérmegyei. 400 mm. 76.5 kg. 22.60 korona.
Tolnai. 1000 mm. 75.8 kg. 21.80 korona, üszkös.
Bácskai. 400 mm. 77.5 kg. 23.20 korona, 400 mm. 78 kg. 23.20 korona, 400 mm. 79 kg. 23.20 korona.
Raktárból. 200 mm. 77.5 kg. 22.60 korona, 2500 mm. 77 kg. 22.70 korona, 1500 mm. 77 kg. 22.60 korona, 2700 mm. 76.5 kg. 22.60 korona, 1200 mm. 76 kg. 22.40 korona, 2000 mm. 76 kg. 22.35 korona.
Rozs. 100 mm. 19.75 korona, három hóra, 100 mm. 19.— korona, készpénzfizetés mellett, paritás.
Zab. 100 mm. 14.— korona (dohos), készpénzfizetés mellett.
Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiaczon kötötték.

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 10.95, 10.90, 11.16.
Buza 1908. májusra
Buza 1908. októberre 9.30, 9.39, 9.34, 9.40.
Rozs 1908. áprilisra 0.—, 0.—.
Rozs 1908. októberre 8.10, 8.13.
Zab 1908. októberre 6.51, 6.48.
Tengeri 1908. májusra 6.31, 6.32, 6.30, 6.36, 6.35.
Tengeri 1908. júliusra 6.45, 6.44.

1 óra 30 perczkor zártnak:

áprilisi buza	11.11	11.12
májusra buza	—	—
októberi buza	9.38	9.39
áprilisi rozs	0.—	0.—
októberi rozs	8.12	8.13
októberi zab	6.50	6.51
májusi tengeri	6.33	6.34
júliusi tengeri	6.44	6.45

Délután forgalom.

Délután jó időprognózisra a hangulat valamivel nyugodtabb, az árak azonban nem igen változtak.

4 óra 30 perczkor zártnak:

Buza májusra	—	—	11.10	11.11
Buza októberre	—	—	9.38	9.39
Rozs 1908. májusra	—	—	9.55	9.56
Rozs új októberi	—	—	8.08	8.09
Zab 1908. májusra	—	—	7.05	7.06
Zab októberre	—	—	6.50	6.51
Tengeri 1908. májusra	—	—	6.34	6.35
Tengeri júliusra	—	—	6.44	6.45

Budaapesti gabonaforgalom.

1908. április 21-től április 22-ig.

	Erkezeti:	Elszállított:
Buza	8345	3000
Rozs	1004	999
Arpa	1720	125
Zab	11332	26612
Tengeri	6310	12505
Liszt	—	13687
Korpa	—	1961

Értéktőzsde.

A tegnapi utótőzsdén jelentkező alacsony külföldi jegyzésekre ma az értéktőzsde csendesen kezdődött és szűk térben mozgott. A két hitel-részvény az üzlet folyamán jelentéktelenül javult. Bankok részvényeit alig keresik, árfolyamál változatlanok. A forgalom folyamán mindvégig barátságos hangulat uralkodott. A helyi értékek piacán csupán a Salgó iránt mutatkozott igen élénk érdeklődés, amely érték forszírozott bécsi vásárlásokra hamarosan öt koronával emelkedett, míg a többi helyi értékek kissé el voltak hanyagolva, nem is fordult elő üzletkötés bennük, kivéve még csak a Rimát. Vasuti értékeket jól keresték, így az Államvasutó a tegnapi zárulathoz képest másfél koronával, a Déli vasut pedig 3.50 koronával emelkedett. A déli tőzsdén csendes irányzat és igen gyenge forgalom mellett egyáltalán csak az Államvasutó és a Déli vasut iránt mutatkozott némi kevés érdeklődés, míg a Salgó nyereségi realizálásokra erős kínálat tárgya volt és legmagasabb jegyzéséből 3 koronát vésztett.

Forgalomba került: Osztrák hitel 632.75—633.50—632.50 koronán, Magyar hitel 741.50—742.50 koronán, államvasutó 689—691 koronán, Déli vasut 139—141 koronán, Rima 554.50—553.75 koronán, Városi villamos vasut 267.25 koronán, Hazai bank 277 koronán, Salgó 583.50—588—585 koronán. Helyi értékek közül még a Drasche-féle részvény, a Weitzer-féle és a Városi vasuti részvények voltak forgalomban. A járadékpiac tartott, a sorsjegypiac ellenben valamivel gyengébb volt.

A leszámítolási piaczon alig volt üzlet. Határozott tartózkodás mutatkozik. Külföldről nem érkezett ajánlat. Az anyag itteni bankokban talált elhelyezést. Az Osztrák-magyar banknál úgy a benyújtás, mint az esedékesség 1½ millió korona volt. Az utótőzsde barátságos hangulatban zárult.

Előtőzsde tartott.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 635.75—633.50. Magyar hitelrészvény 741.50—742.50. Osztrák-magyar államvasutó 689.—690.50. Déli vasut 139—140.—. Rimamurányi vasut 554.50—554.75. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 583.50—588.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 632.25—632.75. Magyar hitelrészvény 741.75—742.—. Osztrák-magyar államvasutó 689.—691.25. Déli vasut 140.25—142.—. Rimamurányi vasut 554.—. Jelzálog-bank 428.75. Közüli vaspálya 560.50—561.—. Városi villamos vasut 267.50—268.—. Hazai bank 276.50—277.50. Egyesült fővárosi takarékpénztár 2130.—. Drasche-féle köszénb. és téglagyár 455.—457.—. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 584.—587.—. Weitzer-féle vagongyár 390.—390.50.

Prémium-fizet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 26—28 K.

Utótőzsde.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 633.—633.50. Magyar hitelrészvény 741.25—741.—. Jelzálogbank 429.—. Rimamurányi vasut 554.25—554.—. Államvasutó 692.50—691.75. Déli vasut 142.50—141.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 632.50. Magyar hitelrészvény 741.—. Rimamurányi vasut 554.—. Államvasutó 691.75. Déli vasut 141.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 22. (Saját tudósítónk jelentése.) A nyugat-európai piaczon szilárdabb volt az irányzat, ellenben az észak-amerikai tőzsdéken az árjegyzések különösen közelebbi határidőre és öszre emelkedtek, az irányzat pedig némileg gyöngült. Az itteni piaczon a forgalom igen szűk keretek között mozgott és a kedvező időjárás miatt semmi vásárló kedv nem jelentkezett. Teljes üzlettelenség mellett az irányzat nagyon nyugodt és az árak nem változtak.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 11.80—12.30 korona, mosoni 11.05—11.40 korona, tótfelvidéki 11.25—12.— kor., déli vasuti 11.20—11.50 korona, marchfeldi 11.—11.30.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.15—10.35 korona, csepeli 10.05—10.30 kor., pestmegyei 10.15—10.35, déli vasut 10.05—10.25 korona, különféle magyar 10.05—10.30 kor., osztrák 10.—10.20 korona.

Arpa: morvaországi 7.40—7.90 kor., marchfeldi 7.60—8.30 kor., bécsvidéki 7.60—8.30 kor., tótfelvidéki 6.75—8.30 kor., csepeli —.—.—, győri 7.20—7.80 kor., déli vasuti —.—.— kor., tiszavidéki —.—.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.80—7.—, új —.—.— kor., cinquantin 7.90—8.30, új —.—.— korona.

Magyar zab: selejtes —.—.— kor., közepes 7.60—7.90 korona, elsőrendű 7.85—8.20 kor., válogatott 8.10—8.45 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, április 23. Az irányzat a mai előtőzsdén is gyenge és kedvetlen volt, miért a magyar politika helyzetét még mindig komoly szinben látják. Déli vasuti részvények mindazonáltal javultak és salgótarjáni és magyar általános köszénbánya-részvények is emelkedtek. A spekuláció vezető értékei azonban a tőzsde záruláig gyenge magatartást tanúsítottak. A déli tőzsde nyugodtan, kevésbé változott árfolyamokkal indult. Később államvasuti részvények nagyobb helyi vásárlásokra javultak. Déli vasuti részvények is ismét emelkedtek. A többi értékek nyugodtak voltak. Berlin kissé szilárdabb irányzatot jelentett.

11 órakor zártnak:

Osztrák hitel. 633.25, Magyar hitel. 742.—, Länderbank —.—, Államvasutó 689.50 —.—, Elbavölgyi vasut 433.50, Déli vasut 140.—.—, Alpési bányatársulat 684.75, Rimamurányi 553.50, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. 93.50, Orosz érték —.—, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.65.

1 órakor jegyeztek:

Osztrák hitel 633.—, Magyar hitel 742.—, Länderbank 436.—, Unio-bank 542.—, Államvasutó 689.50, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 140.—, Gőzhajó 1025.—, Alpési bányarészvény 683.75, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. 93.40, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.62, Elbavölgyi vasut 432.—, Rimamurányi 554.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, április 23. (Osztrák értékek zárlata.)

4,2 százalékos papír-járadék 97.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.20, 1860-as sorsjegy 150.— Osztrák hitelsorsjegy 453.— Angol osztrák bankrészvény 267.50, Bécsi Bankverein 524.75 Osztrák-magyar bank 1736.— Déli vasut 141.25 Dunagőzhajózási társ. 10.15 Dohány részvény 409.40 Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bank. 117.65 Osztr. Lloyd 423.— 4,2 sz. ezüst. jár 97.50 99.05, Osztr. koronajár. 97.50, 1864-es sorsjegy 262.—, Osztrák hitelintézeti részvény 632.50, Unio-Bank 450.50, Osztrák Länderbank 435.25, Osztrák-magyar államvasutó 691.25, Elbavölgyi vasut 432.—, Alpési részvény 682.50, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó —.—, Töröksorsjegy 187.25. Nyugodt.

Bécs, április 23. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.40, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 146.—, Magyar hitelbank részvény 741.50, Magyar leszámítolási és váltó részvény 471.—, Rimamurányi 553.—, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 410.—, Magyar koronajár. 93.30, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.60, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény 362.—, Magyar jelzálogbank 428.—, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, április 23. (Tőzsdejelentés.) A tőzsde megnyitásakor, miután Amerikából valószínű aranyzállításokról tettek jelentést, magasabbak voltak az árfolyamok, tegnapi zárulátnál, a későbbi folyamatban azonban ismét visszamentek, miután az amerikai vasipar helyzetéről kedvezőtlen jelentések érkeztek. Vasutórészvények közül csak déli vasutak javultak bécsi jegyzések hatása alatt. Később az irányzat igen lomha lett, a zárulást pedig nyugodt volt. A készpénzpiac értékei egyenletlen magatartást követtek. Napi pénz 4% és alább, magánleszámítolási kamat 4½%, ultimópénz 4%.

Zárulathoz jegyeztek: 4,2 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —.—, osztrák hitelrészvény 198.30, Déli vasut 24.90, orosz bankjegyek 213.95, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.40, Disconto Commandit 175.25, Dinamit-truszt 163.—, Harpeni 196.75, Unifikált török járadék 95.60, 4,2 százalékos ezüst-járadék —.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.40, Magyar koronajár. 93.30, Osztrák-magyar államvasutó 147.90, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 104.10, Alt. villamossági Edison 213.25, Gelsenkircheni 192.25, Laurakohó 207.50 Ingadozó.

Frankfurt, (Zárlat.) április 23. 4,2 százalékos papír-járadék 98.10, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.75, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.50, Osztrák hitelintézeti részvény 198.50, Osztrák-magyar államvasutó 147.70, Északnyugati vasut

Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.30, Bécsi Bankverein 132.75, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.50, 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.15, Osztrák koronajárdék 97.50, Magyar koronajárdék 93.30, Osztrák-magyar bank 124.—, Déli vasut részvény 24.10, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.95, Párisi váltóár 813.13, Union bank részvény 136.40, Alpisi bányarészvény 343.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) április 23. 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.90, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 24.15, 4 százalékos aranyjárdék 98.50, Osztrák hitelrészvény 198.40, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Olasz járdék 103.70, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.20, Nyugodt.

London, április 23. Angol consol 87.

Páris, április 23. (Zárlat) 3 százalékos Francia járdék 96.45, Osztr. aranyjárdék 98.20, Magyar aranyjárdék 94.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 492.50, 4 százalékos Olasz járdék 103.65, Déli vasut elsőbbségi kötv. 314.—, 5 százalékos marokkói járdék 515.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 94.15, 4 százalékos Kons. amort. román járdék 89.25, 4 százalékos Amort. román járdék 1905. 91.45, 5 százalékos Orosz járdék 1906. 98.75, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 515.—, 4 száz. Szerb járdék 1907. —, 4 százalékos spanyol járdék 93.65, 4 százalékos unifikált török jár. 94.75, Török sorsjegy 179.50, Török dohányrészvény 426.—, Osztrák földhitelintézet —, Osztr. Länderbank 460.—, Magyar jelzálogbank 452.—, Banque de Paris 14.47, Banque Ottomane 725.—, Osztr. magyar államvasut 742.—, Déli vasut 148.—, Meridional vasut 680, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 468.—, Rio Tinto 16.06, Sucrerie d'Egypte —, Tula 233.—, Thomson Houston —, Urikányi köcsén 150, Chartered 18 50, De Beers 274.50, East Rand 82.75, Jagersfontein 80.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 42.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.57, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8, Olasz aranyváltó (rövid) 3/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.25, Magánkamatlab 2 1/8, Bágyadt.

DZLETI TUDOSITÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, április 23. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2123 darab Vágómarha és pedig 1292 darab magyar és tarka ökör, 500 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 187 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 6 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élőszuliban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.— 76.— koronáig, kivételesen — 78.— koronáig, középminőségű 62.— 66.— koronáig, silány minőségű 54.— 64.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 74.— 88.— koronáig, kivételesen — K. középminőségű 66.— 72.— koronáig, silány 54.— 64.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű — kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány — koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 48.— 66.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 50.— 72.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 60.— 70.— koronáig, kivételesen — 74.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 50.— 58.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 36.— 50.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 36.— 46.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmarha 50.— 64.— koronáig. Mind 100 kilónként élőszuliban.

A felhajtás mintegy 500 drábalal nagyobb volt a multheténél, miután a heti husszükséglet az elmúlt néten ismét gyenge volt, az irányzat lanyha volt, s elsőrendű minőségek 1-2 K-val, gyenge minőségek pedig 2-3 K-val mm.-ként alacsonyabb árakat jegyeztek.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, április 23. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 423 darab élő borjut. Fizettek: elsőrendű élő borjukért 80—84 fillért, kivételesen 86—92 fill., középminőségű élő borjukért 70—78 fillért, silány és rugott borjukért 48 68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat csendes volt, az árak 2 fillérrel csökkentek.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, április 23. (Saját tudósítónk telefoni jelentése) A mai vásárra fölhozottak: 3481 darab borjut, 2088 darab fiatal sertést, 1717 levágott sertést, 174 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 1822 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 94—116 fillér; elsőrendű 118—144 fillér; legeleje 146—150 fillér; élő borju — fillér; hizott hussertés 108—124 fillér; hizott sertés 110—124 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű — fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 128—136 fillér; elsőrendű stüldő 110—124 fillér; levágott juh 83—108 fillér; bárány 18—40 korona páronként

Heti lóvásár.

Budapest, április 23. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 333 darab I., 441 darab II. oszt. Összesen 774 darab lovat. Elkelt — darab ló. A székesfeváros megvevett 40 darab vágólovat 65—220 korona között váltakozó áron.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Köbánya.

Budapest, április 23-án. (Hivatalos tudósítás). Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 128—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 132—134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 132—134 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertésleltérszám: 1908. évi április 21. napján volt készlet 31581 drb., 1908. április hó 22-én felhajtott 961 darab, 1908. április 22-én elszállított 129 darab, 1908 április 23. napjára maradt készletben 32413 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 23. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 159 darab sertés, 21 darab stüldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb stüldő, — malacz. Mai napi felhajtás 762 darab sertés, 88 darab stüldő, — darab malacz, összesen 1011 darab sertés, 109 darab stüldő — darab malacz. Eladatott 943 darab sertés, 58 darab stüldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 68 drb sertés, 51 darab stüldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 98 104 fillér, ételsulylevonással 123—126 fillér. II. rendű 280 kg. tól 350 kgr.-ig 94.— 96 fillér, ételsulylevonással 120 — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 128—136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 128—138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 132—138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi stüldő 100—108 fillérig, horvát stüldő 104—108 fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszuliban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

VIZALLAS.

ápr. 22. ápr. 23.		ápr. 22. ápr. 23.	
in e		in e	
Jana	Sharding 1.11 1.02	Ujász	M.-Sajó 1.— 0.90
	Passau 2.57 2.88		Tokháza 2.30 1.48
	Linz 0.07 0.25		V.-Namény 3.76 4.63
	Bécs 0.32 0.67		Tokai 3.83 4.41
	Pozsony 2.26 2.07		Tiszafüred 4.50 4.40
	Komárom 3.62 3.49		Szolnok 4.52 4.80
	Budapest 3.34 3.28		Csongrád 4.82 4.79
	Paks 2.80 2.88		Szeged 5.16 5.12
	Mohács 3.76 3.36		T.-Bocsa 4.25 4.22
	Gombos 2.40 4.49	Óndava	Titai 4.80 4.60
	Bjvidék 3.98 3.98		Hoór 0.46 0.18
	Pancsova 4.44 0.—	Újpest	Bárfa 1.— 0.84
	Orsova 4.23 4.29	Budroz	Ladmóc 3.61 4.06
Horva	Morvalain 2.34 2.27	Sala	Zsola 2.32 2.30
Vág	Zselna 1.02 0.70	Hernád	H.-Námet 1.11 0.93
	Trencsén 0.78 0.67	Berettyó	Margitta 1.10 0.8—
	Szered 1.35 1.14		R.-Újfalú 0.74 1.21
Kába	Szt.-Gothárd 0.58 0.30	Kőrös	Causcu 0.72 0.60
	Sárvár 0.82 0.55		N.-Várud 0.72 0.82
	Győr 3.20 3.15		Belányos 1.31 0.94
Dráva	Varnad 2.15 2.08		Tonko 0.90 1.10
	Zákány 1.08 0.58		Gurahone 1.31 1.22
	Bárca 1.80 1.94		Horosjenő 1.10 1.50
	Füzök 2.84 0.12		Bákós 3.74 4.—
Hura	M.-Szerdán. 1.40 1.30	Maros	Gyoma 4.20 4.41
Száva	Zágráb 1.48 1.38		Gy.-Fehérvár 1.96 1.92
	Székely 5.30 5.38		Branyicska 2.04 0.—
	Mitrovicza 5.71 5.8—		Soborsin 0.— 0.—
Szamos	Déás 1.48 1.53		Arad 0.66 0.64
	Szatmár 2.90 84		Makó 2.15 1.70
Keszeg	N.-Málény 1.76 1.4—	Imcs	K.-Kostály 1.92 1.90
Latorca	Munkács 0.90 0.68	Béga	Kiszótó 1.80 1.48
Iszercs	Homonna 1.15 0.65		Tamasvát 0.68 0.88
Ung	Perecseny 1.04 1.36		Beckerek 1.20 1.04

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS.

MISKOLCZI HITELINTÉZET
áru- és terményraktáraiban az ez idei

XVI-ik évi gyapju vásár

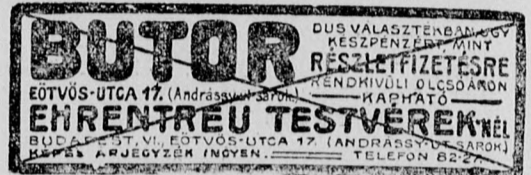
beraktározással egybekötve

1908. évi június hó 17-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

A „MISKOLCZI HITELINTÉZET”
részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymot nem díjazatik.

Szóló-spárga

elsőrendű minőség
DECS község (Tolnam.)
előljáróságánál eladó.

Napi szállítás 50-100 kilogramm

Ertekezés: Előljáróság Decs, Tolnam.

Az ATHENEUM irod. és nyomdai r.-társulat kiadásában megjelent:

A BUDAPESTI LAKBERLETI SZABÁLYOK

kiegészítve az idézett törvényvel, rendelettel és betűrendes tárgymutatóval. — ARA —
Magyar és német szöveggel. **1 kor.**

*** LAKBERLETI * JOG ÉS ELJÁRAS**

Kapcsolatban Budapesti székfőváros lakberletli szabályzatával. — ARA —
5 kor.

Írta: Dr. BERÉNYI S. és Dr. GRAZER K.

Kaphatók az ATHENEUM r.-t. könyvkiadóhivatalában Budapest, VII., Rákóczi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Buza		100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
		Kilós	Kilós	Kilós	Kilós
iszavideki	uj	75	22.45	22.85	23.10
"	"	76	22.65	23.05	23.20
"	"	77	22.85	23.20	23.35
fehértó	uj	75	22.45	22.85	23.10
"	"	76	22.65	23.05	23.20
"	"	77	22.85	23.20	23.35
pestvidéki	uj	75	22.45	22.85	23.10
"	"	76	22.65	23.05	23.20
"	"	77	22.85	23.20	23.35
hársági	uj	75	22.45	22.85	23.10
"	"	76	22.65	23.05	23.20
"	"	77	22.85	23.20	23.35
bácskai	uj	75	22.45	22.85	23.10
"	"	76	22.65	23.05	23.20
"	"	77	22.85	23.20	23.35

Egyéb gabonafélék		90 kilogramm ára	
		Kilós	Kilós
Rozs	elárendül	18.10	19.80
"	elárendül A	18.10	19.80
"	elárendül B	18.10	19.80
Arpa	elárendül	18.10	19.80
Zab	elárendül	18.10	19.80
Tengeri	magyar	12.75	13.85
Rengeteg	káposztarepre	12.75	13.85

Burgonya		Koronánként	
		Pérez	Áru
Dunántúli	4.10-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Középmagyarországi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.80
Nyitrai	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.80
Erdélyi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.80
Bán	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.80

Különféle		Pérez		Áru	
diznácsir	budapesti	189	140		
szalonna	vidéki				
"	nórádi, légszárazított	107	108		
"	városi légszárazított 3 drbos	112	113		
szilva készaru	borsznai, 1900. évi usanco-min.				
"	1901. évi				
"	1902. évi				
"	szelbi, 1900. évi usanco-min.				
"	1900. évi usanco-min.	49	50		
szilva készaru	szilvoni, 1900.				
"	szelbi, 1900.	31	81	50	
Heremeg	lucerna magyar 1900.	188	170		
"	vörös aprószemű 1900.	174	169		
"	közepesemű 1900.	160	170		
"	nagysemű 1900.	170	190		

Allamadosság közkecsédek		Pérez	Áru
Magyar aranyjárdék 4%	111.30	111.7	
koronajárdék 5%	88.80	94.8	
koronajárdék 4%	91.90	98.50	
Al. köv. Vaskapu célj. ar. 6.8%	79.00	80.00	
1870. nyerevényi köcs. 100 fr	182.00	182.00	
Hörv.-szlav. reg.-kár. k. 1 1/2%	182.00	182.00	
M. földterherment köv. 4%	92.45	94.4	
Hörv.-szlav. 4%	97.75	98.7	
Tiszai szegély nyer. köcs. 4%	147.00	151.00	
Hörv.-szlav. jels. földköv. 4%	97.00	97.00	
Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	90.40	91.00	
Égyes. osztr. jels. papir. 4%	90.40	91.00	
ezsüli 4%	112.00	112.00	
Osztrák aranyjárdék 4%	97.75	98.7	
koronajárdék 4%	170.25	170.25	
All.-sors. 1890. 100K 4%	214.00	214.00	
1890-ből 200K 4%	201.50	201.50	
1884-ből 200K 4%	201.50	201.50	
1894-ből 100K 4%	201.50	201.50	
Bors.-barc. sors. k. 1890. 4%	61.77	62.7	
" vasmű 1890. 4%	60.00	60.00	
1902. 4%	60.00	60.00	
Bpest. szék.-föv. köcs. 4%	91.00	91.00	
Bpest. osztr. adom. koronaj. 4%	91.00	91.00	
Orosz államkölcsön 5%	94.00	94.00	

Záloglevelek. Elsőbbségek		Pérez	Áru
Behár. takt. s.-l. 4%	98.50	99.00	
Egyesült föv. takt. s.-l. 4%	98.50	99.00	
Körm. s.-l. 4%	101.00	102.00	
Kib. s.-l. 4%	101.00	102.00	
60% évre kor. s.-l. 4%	98.50	99.00	
M. agrár-jár.-h. szőlőköt. 4%	98.50	99.00	
Járdékjegy v. 4%	98.50	99.00	
záloglevegő köcs. 4%	98.50	99.00	
M. áll. takt. s.-l. 50 évre 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
Magy. földhitelint. 41 évre 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
szab. és talajjár. 4%	98.50	99.00	
M. jels. hitelint. (r.-ban) 4%	98.50	99.00	
egyadas 50 évre 4%	98.50	99.00	
forint értékben 4%	98.50	99.00	
50 évre kor. 6. 4%	98.50	99.00	
köcs. köv. 50 évre 4%	98.50	99.00	
egyadas 50 évre 4%	98.50	99.00	
60 évre v. 110 fr. 4%	98.50	99.00	
60 évre 100 frank 4%	98.50	99.00	
nyer. köv. fr. 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
nyer. köv. kor. 8%	98.50	99.00	
M. lezárn. privilég. 60 évre 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
M. áll. takt. s.-l. 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
M. áll. takt. s.-l. 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
Orosz közp. hitelint. köv. 4%	98.50	99.00	
Osztr.-m. bank 50 évre kor. 4%	98.50	99.00	
F. házasp. takt. s.-l. 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
60 évre 4%	98.50	99.00	
Pesti m. kerak. bank 4%	98.50	99.00	
K. s. 4%	98.50	99.00	
köcs. köv. v. 110 fr. 4%	98.50	99.00	
köcs. köv. v. 105 k. 4%	98.50	99.00	
Adria tengorhajók. s.-l. 4%	98.50	99.00	
Bpesti közuti vaspálya 4%	94.25	95.25	
Déli vasút 100 marka ért. 4%	111.00	111.00	

Kassa-oderb. v. 1889. fr. 4%		Pérez	Áru
1889 arany márká ért. 4%	96.50	97.50	
1891 ezüst fr. ért. 4%	111.80	112.80	
1891 arany márká ért. 4%	96.50	97.50	
osztrák vonal fr. ért. 4%	96.50	97.50	
M. folyam-igh. s.-l. k. ért. 4%	96.50	97.50	

Bankok részvényei		Pérez	Áru
Angol-osztrák bank	800.00	802.00	
Budapesti bankgyűjtemény	40.00	45.00	
Első magyar iparbank	869.00	872.00	
Fiumei hitelbank	160.00	162.00	
Bpesti piro. és pénzár-egylet	270.50	277.00	
Hazai bank apr. v. 5%	270.50	277.00	
Hörmes magy. áll. váltószelvény	805.00	875.00	
Magy. agr. és jár. b.-r.-l. 5%	422.00	425.00	
M. áll. hitelbank apr. v. 5%	742.00	742.50	
M. áll. hitelbank apr. v. 5%	428.50	429.00	
Magy. kereskedelmi r.-l. 5%	574.1/2	575.00	
Magy. k. sz. osztályos r.-l. 5%	1620.00	1620.00	
M. lezárn. és pénzv.-bank 5%	472.00	478.00	
M. pénzügyi k. p. h. b. r.-l. 5%	880.00	880.00	
M. k. p. s.-l. jels. -ja 5%	1035.00	1035.00	
Magyar teleph. és par. bank	820.00	820.00	
Osztrák hitelint. apr. v. 5%	682.50	683.00	
Osztrák-magyar bank 5%	1785.00	1745.00	
Pesti m. kerak. bank 5%	8820.00	8820.00	
Unionbank 5%	541.00	543.00	

Takarékpénztárak		Pérez	Áru
Behárosi takarékpénztár 5%	594.00	602.00	
Budapest-Erzsébetvárosi tak. r.-l. 5%	191.00	195.00	
Budapest-Lipótvárosi bank r.-l. 5%	165.00	167.00	
Bpesti tak. sors. zálogpénzt. 5%	414.00	420.00	
Egyesült bpesti fővárosi tak. 5%	2129.00	2130.00	
Magy. áll. takarékpénzt. 5%	688.00	690.00	
Magyar orsz. központi takpt. 5%	1600.00	1620.00	
Pesti hazai első takarékpénzt. 5%	18800.00	18400.00	

Biztosító társaságok.		Pérez	Áru
Első magyar áll. biztosító	9850.00	9700.00	
Földcsere pesti bizt. int. 5%	26.00	26.00	
Magy. jels. és viszont. 5%	813.00	817.00	
Nemzeti baleset biztosító 5%	210.00	225.00	
Pannónia viszontbizt. inteztet	2175.00	2200.00	

Gőzmalomok.		Pérez	Áru
Concordia	175.00	180.00	
Első budapesti	149.00	151.00	
Erzsébet	325.00	325.00	
Lujza	278.00	288.00	
Pesti hengermalom	340.00	340.00	
Pesti moinak és szőlők	340.00	345.00	
Pesti Viktoria	630.00	640.00	

Különféle vállalatok.		Pérez	Áru
Bpest-ész.-lőrinczi tejgyár	860.00	880.00	
Egyes. tégl. és csermelygy. 5%	185.00	190.00	
Északm. egy. köz.-bánya 5%	254.00	258.00	
Felsőm. bánya és kohóüzem 5%	600.00	610.00	
Kőbányai gőztégelygyár	120.00	120.00	
Kőszénbánya és teglyagyár	453.00	456.00	
Lechner rákosi teglyagyár	155.00	157.00	
Magyar áll. tégl. r.-l. 5%	610.00	620.00	
Magyar kerámia gyár 5%	218.00	220.00	
Salgótarjáni kőszénbánya 5%	584.00	585.00	

Ujlaki tégl. és mészégető		Pérez	Áru
Első m. gazdasági gépgyár 5%	678.00	682.00	
Danubius-hajógyár 5%	880.00	880.00	
Fegyver- és gépgyár r.-l. 5%	905.00	905.00	
Ganz és társa vasöntő	880.00	880.00	
Magyar béga fémpárgyár r.-l.	800.00	810.00	
Nicholson gépgyár és sz. társ.	910.00	914.00	
Rimannur. vasöntő apr. v. 5%	54.00	54.00	
Schlick-féle vasöntő	400.00	410.00	
Weitzer J. gépgyár r.-l.	880.00	880.00	
Franklin-társulat	490.00	490.00	
Brassócellulose gyár r.-l. 4%	490.00	497.00	
Bpesti áll. villamosgyár r.-l. 5%	400.00	410.00	
Első magyar betéttőlde	810.00	813.00	
Első magyar gyapjúmosó	810.00	820.00	
Első m. részv.-serfőződe	880.00	880.00	
Első m. szövőszövő	400.00	400.00	
Első magyar szálloda r.-l.	425.00	425.00	
Fiumei fűszárló köz.-gy.	475.00	475.00	
Gschwind-féle szövőde	260.00	270.00	
"Hungária" műtrágyagyár	1820.00	1820.00	
Kőbányai polgári serfőző	845.00	850.00	
Magyar cukoripar 4%	446.00	446.00	
Magyar vasuti forg. r.-l. 5%	1780.00	1780.00	
Magyar villamosági rvt. 5%	862.00	864.00	
Nemzetk. villamos társ.	978.00	978.00	
Szegedi kenderfonógyár r.-l.	880.00	890.00	
Adria tengorhajózási r.-l. 5%	945.00	945.00	
Bpesti közut. vasút apr. v. 5%	418.00	418.00	
Bpesti vill. városi vasút 5%	860.00	860.00	
Bpesti vill. városi vasút 5%	860.00	860.00	
Bpesti-újpest-rákosp. vill. vas.	67.00	67.00	
Déli vasút apr. v. 5%	188.00	190.00	
Dunagőzhajózási társ. 5%	142.00	142.50	
Kassa-oderbergi vasút 5%	1015.00	1015.00	
Magyar h. é. vasutak	856.00	856.00	
Magyar nyugati vasut	250.00	260.00	
Osztr.-magy. államv. apr. v.	401.00	405.00	
Pécs-barcsi vasut	681.25	691.75	
"	415.00	420.00	

Sorsjegyek.		Pérez	Áru
Bazilika sorsjegy	25.00	25.00	
Bécs. nyar. köcs. 1874. év	500.00	510.00	
Budavári sorsjegy	218.00	228.00	
Erzsébet szanatórium sorsj.	6.00	6.00	
Jósziv' sorsjegy	10.00	12.00	
oszt. felülb.	10.00	12.00	
Magyar vöröskereszt sorsj.	24.00	25.00	
oszt. felülb.	28.00	30.00	

SZÍNHÁZAK

Pénteken 1908. április 24-én.

Nemzeti Színház

A félisten. Dráma 5 felvonásban. Írta Gosdu Elek. Ödön György...

III. Kir. Operaház

A PROFETA. Operas 5 felvonásban. Zenéjét szerkesztette Meyerbeer. Szövegét írta Scribe.

Várszínház

Zárva

Vizszínház

Mouneé Sully és francia társulatának fellépésével Oedipus király

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Írták Dürrenmatt és Jacobsohn. Fordította Mérei Adólf.

Urania színház

A mai Róma.

Kezdeté 8 órákor

Népszínház-Digopera

Három feleség. Operett 8 felvonásban. Írta Bauer Gyula. Fordította Mérei Adólf.

Magyar színház

A Sasfiók. 1. Aigloni Dráma 5 felvonásban. Írta Rostand Edmond.

MODENSZÍNHÁZ CABARET

Operetta. Írta Franc Urbain. Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerkesztette Claude Terrasse.

Apolló színház.

Mese az íróképről. Amor csintalanságai. Játékszótársak. Mozgóképek egy bírósági tárgyaláson.

FOLIES CAPRICE.

REVAY-UTÓZA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR. Az előadás kezdete 8 1/2 órákor.

TATRA-MULATÓ

VII. KIRÁLY-UTÓZA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest leelőkelőbb családi mulatója.

Budapesti CABARET

Teréz-körút 28. Telefon 52-88. Minden este a kibővült áprilisi műsor!

Varieté-Színház

ezelőtti: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 63. szám. Április hó 16-tól új műsor.

ITT a tavasz!!

elmult a tél de visszamaradt sok durva és vöröses arcz és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteteli azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle Magyar-Pipere-Borax

Butor

Ehrentreu és Fuchs Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Nászajándékok

jobbára dísz tárgyak, avóeszközök, műpári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron

Butor

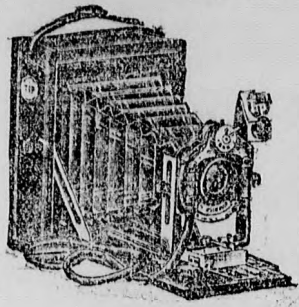
készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért

FŐVÁROSI ORFEUM WALDHANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17. Ma és minden este „Lakodalom Japánban“.

VILLAND nagy czirkusza a TATTERSALBAN. TESTVÉREK Telefon 51-95. Sidi az artisták királya

3 MILLIÓ KORONA nyerhető évenként 1 darab Konv. Jelzalog-sorsjeggyel Évenként: 6 huzás 2.645.500 kor.

Partial view of another page with text and advertisements.

Fényképező- gépek és Látcsövek részletfizetésre

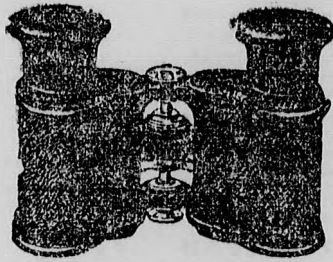
kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

optikai áruházában

Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám

Arjegyék ingyen!

Hollandi

életbiztosító részvénytársaság

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente

Amsterdam

Magyarországi igazgatóság:

BUDAPEST, VIII., RAKOCZI-UT 1. SZ.

Az 1907-ik év végén:

a biztosítások összege a 300.000.000
koronát meghaladta.

a díjtartalékok összege 92.748.430⁵²
korona.

Liberális feltételek. Legolcsóbb díjak.

Prospektusokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál az igazgatóság és a tár-
saság hivatalnokai valamint képviselői az ország egész területén.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás
mellett.

Arany és ezüst ókszerék, evő-
eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.

Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műtörés

Bpest, Erzsébet körút 29. sz. I. em.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt,
szeptet, bujakórt (syphilit), Lőrbaolka, olgyengült teriletét,
idősebbeknél is, öntörözést és annak utóbajait, idep- és hát-
gerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.
Levelekre válaszol, gyógyszerokról gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

Titkos betegségek

biztos és lelkismeretes meggyógyítására általi tapasztalata
olytan legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosnővér specializistát.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemü szervet,
heveny vagy idült hurutját, vizelési nehézségeket, hólyag-
bajt, fekélyeket, syphilit, leg- és hátgerincbajt és bármily
női betegségeket.

Budapest, IV., Károly-körút 10. I. emele.

Rendel d. e. 10-4 és este 8-8 óráig.

Videkieket levél útján is biztos eredményrel gyógykezelő
és gyógyszerrel is gondoskodik. - Nőknek külön váróterem
külön kijárattal.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden érben.

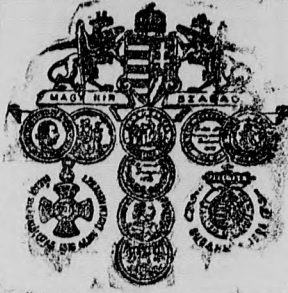
Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékszerész.

Saját gyártmány! Indennem arany és értékes árak.

Nagy raktár:
Gyémánt és
brilláns-but-
nok, gyűrűk,
melltűk és más
nemes kőárúk-
ból.

Saját
gyártmány!
Ékszer
átalakítás.
Jutányos árak

Ékszer átalakítások.

Budapest, IV., Károly-körút 22. Köser Bazár.
Gyár: VII., Király-utca 15.

Lelekiismeretes kiszolgálás!

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsóvásztékban.

A MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

Használata eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását
és a kellemetlen szájbűzt. Egy üveg szájviz 80 fillér, 1 korona
60 fillér, nagyobb üveg 3 korona 20 fillér és 6 korona

Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor,

szalicil-vizrel használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már
létező fogbetegségek továbbterjedését is megakadályozza. Doboza 1 kor. 20 fill.
és 2 korona 40 fillér.

Müller J. L.-féle Szalicil-fogpép,

darabja 70 fillér. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden fóni elő-
sorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.

Valódi tojás-olajszippan

30 fill. 3 drb
80 fillér.
1 tucat 3 kor.

MÜLLER J. L. os. és kir. udv. szállító illatszere-
és piperezszippan-gyárosnál,
Budapesten, IV., Koronaherczeg-utca 2. szám.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Kendermagos

Plymouthrock, sárga Or-
pington fajtyukokat, ezek
tenyésztőjásai 15 darabon-
ként 6 koronáért elad
tanulságos árlapot küld
Miklóssy A. Nagykanizsa.
28392

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

ak bármily

nemi betegségben szenvednek.

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizelési zava-
rok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros hántalmak (syphi-
lis, az öntörözés utóbajaként fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülés, bármily bőrkülfetések seb. nőknél főhörtályas,
meh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigo-
ruan tudományos és lelkismeretes gyógymóddal
fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírű és a legújabb, 22
éve tennelű rendelt. intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Ütendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időnti húgycső és hó-
lyag bajok vizsgálata villamos bugycsőlikör segítségével.

Videkiek levelekre kimerül ő választ és szakszerű leírást nyu-
nak, gyógyszerrel gondoskodik lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 284

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszívással, kazettával, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettával, labda-exponálással, EGÉSZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 6óra objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vándorújságot, fényképezőgép binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyanis minden olcsón eladok és újakra becserekélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49083

Parketagyár
Gyógyoson ajánlja gyártmányait. 27733

Vigyázon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle csukor kát 60 fillérért. 721p

20,000 Rózsa
magas törzsű kapható. Árjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepén Székelyhid.

Acetylenfejlesztők
és tartozékaik, csillárok, ivólámpák, üvegáruk azonnal olcsón eladók V. Eötvös-tér 2. csillárüzlet. 5584

Piatal hazaspár
elvállal magányos uraknak takarítást lakásért, május elsejére vagy azonnali belépésre. Czim Nyári L. Ulloi-ut 21. III. 2.

Gyümölcsfa
diszta és rózsaszínűekkel ingyen szolgál Weber falkolajja Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Nagyobb vidéki
városban fűszer, csemege esetleg vegyszer kereskedést keresek megvételre, melynek évi forgalma 100-150 ezer korona. Czim a kiadóba:

A Falkogen
tűdöbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27796

Magánjáró
gőseséplőkészlet 8 löerejű, kifogástalan gyári javítással, magyar állami gyártmány, igen előnyös árban és fizetési módokkal megvételre ajánlatik Szűcs Ödön cég által Batán

Székesfővárosi
tanító, okleveles tanár, szakképzett gyermekpszichológus tanítást vállal, elmaradt tanulókat előkészít, esetleg magántanulókat felelősség mellett levezigáztat. Ajánlatokat „Szakképzett” jelleggel a kiadóba kér.

Zalogcédulákat,
brilliansoktat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platintát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vettek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Logi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfolyókából is) Kolozsvarra, Budapestre ugyiszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Logi szemléltető, Budapest VI. Rózsa-u. 44. III. 8

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Lakást,
bérhelyiséget, tüzeltet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva

Polgari, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

Lakást,
üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva, 2766-

Gépészeket
cséplés idényre ugyiszintén gardatiszteket és az összes gazdasági személyzetet, szakértőket és jószámpáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Áron Budapest Nagymező-u 25. Telefon 94-67.

Revfűlöpön
a Balatonparlon, a Lenke nyaraló két szoba konyha, veranda, éléskamra, pincével, teljes felszereléssel és fürdőkabinhasználatlalt 850 koronáért a fürdőidényre kiadandó. Ludakozódás a házmasternél Budapest IV. ker., Molnár-utca 24.

Kolozsvári
jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás. Al. Lovébeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

Veresáfonyabefőt
BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Polka, Szepesm. 86972

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Polka, Szepesm. 26973

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőtelt, málna-, szamóca-, csipkebogyózat, gomba- és huskonverveket, pástetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Polka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzéket.

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálószoobák és garson szobák Szalon börtellek, gyönyörű tükrök, diván, bőrszék, íróasztal, porrasztó és egyéb darabok; Pódsen B, VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Ügynököknek
biztos megbízhatást nyújtó állásban barkinok kik meglökötésre tartanak igényt. Erdékpapíroknak és sorjegyeknek részletfizetése való elarásításáról van szó legmagasabb jutalék mellett. Szakképzettség nem szükséges. Erdéködönnek felvilágosítást a. FLEISSIG SANDOR bankháza VII. ker. Erzsébet-körút 2. szám.

Sodronykeritéseket
bámulatol olcsón készít **Heizer és Társa** cég Budapest, VIII. Népszínház-u. 1-3

Árverési butor-,
szönyeg-, csillár-raktárakat olcsón elarustom **liköltözés miatt.** Dob-utca 22. szám **Nagy Endre.**

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Állandó nagy raktár **Laub Lipót,** BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás! **Kitünő szabás!** Vidékre mintái küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. **Zeliszka János** angol urali szabóterme Budapest, Andrassy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-töldi szövetekből. 26597

30 forint. Varrógépek
egy új valódi csadé Singer varrógép szárazkrenyvel 6 ovi lötállással onakia **SINGER A.** műgépésznel Budapest, főzet Akáclá-utca 55. Mindenemü varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

BUTOR
részletfizetésre vagy meghatározott időre szóló árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágosítással szolgál

Liszt István
Bpost. IV. Koronaherceg-u. 3 (Kilyó-tér sarkán) **butorraktárban.** Több mint 500 képpel ellátott árjegyzéket barkinok 60 fillér ellen franko elküldjük

Villamos világitás
saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkeket árjegyzéke ingyen. Arájánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Polgáriszkolai
gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felöltök (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Korai főzelekek
czukerborsó, zöld bab, kékpozszia, spenót, fészessaláta, hónapos retek, karfiol, uborkanya, idoi zöldségek, vegyesen nagysokszámban 3 forint papírú díj postaszámkonként 3 kor. 50 fill. háztárgyhoz küldő be-raczklekvarnak és dírsalmásainak küldjät 2 koronáért, mézodes szilvaszuck 1 koronáért küldjät szállítja Szabó XII. Csongrád. 28010

Urasági butorokat,
szönyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyáratok és üzleteket is) veszek és eladok. **Nagy Zsigmond** VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

30 korona
finom szövethöl dívatos förtöltöny vagy förtöltő mérték után remek szabású és finom kivitelben „Haza” versenyszabóság Budapest, VII. Thököly (Csömört)-ut 3. I. em. Vidékre mintak bérmentve.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlo-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szönyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rez-butorokban. **GROSZ SANDOR és társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. **Telefon 14-09.**

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetom. **Singer Jakab** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. **Izabella-utca sarkán**

BUTOROK
háló-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezésel rez- és mahagoni butorok, szönyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrak eladása és vétele. **Wechsler Károlyné** VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 **Kasinczy-utca sarok.**

Alége unyosebb részletfizetésre zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedüt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű **bank hitel** után kizárólag csakis **Reményi** nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és Árjegyzék ingyen. **Budapest, Király-u. 58. szám.**

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálószoobákat, ebédloket, szalonokat, rez-butorokat, zongorákat, perzsákat és szmírna szönyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. **Fióküzlet nincsen.** 26618

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Csiz
A kontinensen a legerősebb jód bróm gyógyfürdő. A meglepő gyógyeredményekben növekedés ezeken túl az ismétlődő nagy radionozotivitásának mielyet Lengyel Béla egykori tanár legutóbbi vizsgálatai föltalároztak. Megnyitás május 1-én. Számos előrendű bérház, szanatórium, gyógytár, szongora, kavéház, laza tennisz, bombólok, kirándulások. Vasútállomás, posta távra helyben. Hivatalos orvos **Dr. Kallos Jenő** Katonatisztek, államhivatalnoknak elő az utó időnyben 50% kedvezmény. Felelősséget vállal a fürdőigazgató. Az asványia rendelhető ház-nálta utasítással a fürdőigazgatósnál és Edeakty L. felarásitónál. — Budapest.

UJDONSÁGI
GYULAI PÁL **DRAMATURGIAI DOLGOZATOK**
Két kötet. Ara füzve 16 korona. Diskótésben 22 kor. Kapható **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) r.t.-nál Budapest, V., Andrassy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálószoobákat, ebédloket, szalonokat, rez-butorokat, zongorákat, perzsákat és szmírna szönyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.